

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNÍKÁ
KATEDRA SPRÁVNÍHO PRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Udělování vysílací licence podle zákona o
rozhlasovém a televizním vysílání

Tomáš Ješetický

V Plzni, 2014

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma Udělování vysílací licence podle zákona o rozhlasovém a televizním vysílání zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

V Plzni, Březen 2014

Tomáš Ješetický

Obsah

1.	Úvod.....	5
2.	Historie rozhlasového a televizního vysílání.....	9
2.1.	Základní pojmy v rozhlasovém a televizním vysílání	9
2.2.1	Historie rozhlasového vysílání ve světě	10
2.2.2	Historie televizního vysílání ve světě	11
2.3.	Historie rozhlasového vysílání na území České republiky	12
2.3.1	Rozhlasové vysílání v Československu	12
2.3.2	Rozhlasové vysílání za protektorátu Čechy a Morava	14
2.3.3	Rozhlasové vysílání v poválečné éře a v ČSSR.....	15
2.3.4	Rozhlasové vysílání v České republice	16
2.4.	Historie televizního vysílání na území České republiky	18
2.4.1	Počátky televizního vysílání	18
2.4.2	Rozvoj televizního vysílání po roce 1945	19
2.4.3	Vznik Československé televize	20
2.4.4	Vliv televizního vysílání na dění roku 1989 a vznik České televize	21
3.	Právní úprava rozhlasového a televizního vysílání	25
4.	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	36
4.1.	Funkce Rady pro rozhlasové a televizní vysílání	36
4.2.	Povinnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání.....	38
4.3.	Členství v Radě pro rozhlasové a televizní vysílání	39
4.4.	Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání.....	46
5.	Řízení o udělení vysílací licence	48
5.1.	Žádost o udělení vysílací licence	48
5.2.	Vyhlášení licenčního řízení.....	51
5.2.1	Veřejné slyšení	52
5.2.2	Podklady a kritéria pro rozhodnutí k udělení vysílací licence.....	53
5.2.3	Hodnocení kritérií pro udělení vysílací licence	58
5.2.4	Rozhodnutí o udělení vysílací licence	58
5.2.5	Opravné prostředky pro rozhodnutí Rady rozhlasového a televizního vysílání	60
5.3.	Udělení vysílací licence	62
5.4.	Zánik platnosti vysílací licence	65

5.5. Krátkodobé licence	65
5.6. Ostatní druhy řízení	66
5.7. Převzaté vysílání.....	68
6. Práva a povinnosti provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání.....	72
6.1. Právo na obsah vysílání.....	72
6.2. Povinnosti provozovatelů vysílání	74
6.2.1 Společensky korektní vysílání	74
6.2.2 Povinnosti vůči státním orgánům	76
6.2.3 Události značného společenského významu	77
7. Sankce v úseku rozhlasového a televizního vysílání	79
8. Závěr	86
9. Resumé	88
10. Seznam použitých zdrojů	90
11. Přílohy	94

1. Úvod

Pro zpracování mé diplomové práce na katedře správního práva Západočeské univerzity v Plzni jsem zvolil téma „Udělování vysílací licence podle zákona o rozhlasovém a televizním vysílání“. K výběru tématu mé diplomové práce mne přivedl především zájem o obor správního práva, zejména pak zájem o komunikační zdroje jak z pohledu historického, tak i z pohledu moderního.

Udělování vysílacích licencí přímo souvisí s rozvojem techniky, ať už jde o přechod z analogového na digitální vysílání, nebo skutečnost, že v současné době je téměř samozřejmostí pro každého občana vlastnit televizor, rádio, nebo například počítač. Tudíž se postupem doby zvyšuje počet koncových spotřebitelů a tím pádem je prostor ke vzniku nových televizních a rádiových stanic, což je předmětem této problematiky, protože k tomu, aby mohli televizní a rozhlasové stanice vysílat, samozřejmě potřebují vlastnit vysílací licenci, která jim musí být udělena na základě zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, popřípadě ostatních právních předpisů.

Do této problematiky samozřejmě patří také přechod od klasických rádií k internetovým rádiím, jakožto využívání internetu při sledování určitých druhů vysílání, což se podle mého názoru stalo poměrně oblíbenou záležitostí. Tato problematika také souvisí s celkovým mediálním rozvojem a také stále se posilujícímu vlivu mediálních a zpravodajských pořadů a relací, které jsou samozřejmě prospěšné v tom, že poskytují občanům vysoký stupeň informovanosti, ale na druhou stranu to určitě může mít nepříznivý vliv v tom, že není důležité množství informací, ale kvalita, hodnota a pravdivost informací, na základě kterých si koncový uživatelé tvoří svůj vlastní názor. Důvodem, proč je tato problematika udělování vysílací licence důležitá, je právě skutečnost, že lidé jsou pomocí těchto informací, které jsou jim prostřednictvím televizního a rozhlasového vysílání sdělovány, poměrně snadno ovlivnitelní právě v tom směru, že si na konkrétní věc mohou udělat ne zcela objektivní názor, kupříkladu na základě zkrácené reportáže a tím pádem se mohou stát předmětem určité manipulace.

Ve své práci se chci primárně zaměřit na proces udělování televizních a rozhlasových licencí, tento proces je zajímavý především tím, že se jedná o

kombinací výběrového řízení s určitým vlivem rady pro rozhlasové a televizní vysílání, která zároveň musí mít určitou mediální odbornost, aby mohla v konkrétních případech rozhodovat. Tato rada se zároveň však musí řídit podle správního řádu, i když je zde poměrně velký prostor a míra správního uvážení, kdy, komu a za jakých podmínek danou vysílací licenci přidělit a tím pádem dospět k rozhodnutí. Rozhodnutí tohoto kolektivního orgánu také podléhá soudní kontrole, tudíž je celkově tento proces velice zajímavý a poměrně složitý, ale jak už jsem zmínil, je i velice významný.

Dále se budu zabývat zejména strukturou, postavením a působností rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Celkově také právní úpravou a hmotně právními aspekty, judikaturou, zaměřím se také na práva a povinnosti provozovatelů vysílání a na případné sankce na úseku rozhlasového a televizního vysílání.

V této části bych rád uvedl alespoň stručný obsah jednotlivých kapitol, ze kterých se bude má diplomová práce skládat.

Svou diplomovou práci jsem koncipoval do osmi samostatných kapitol. Po kapitole zabývající se úvodem jsem zařadil kapitolu zabývající se historií rozhlasového a televizního vysílání, v této kapitole se zejména zaměřím na popsání základních pojmů, které jsou v oblasti rozhlasového a televizního vysílání využívány, pokusím se zachytit zajímavé milníky rozhlasového a televizního vysílání, zkusím také popsat jeho vývoj a přehled, včetně důležitých změn právní úpravy.

Následující kapitolu mé diplomové práce věnuji právě právní úpravě rozhlasového a televizního vysílání, pokusím se zde vysvětlit některé pojmy, popsat zákony, popřípadě ostatní prameny práva, které jsou využívány v této oblasti, přičemž se pokusím také popsat vliv práva Společenství na naši právní úpravu po vstupu České republiky do Evropské unie. Stejně tak vliv judikatury Nejvyššího správního soudu v oblasti váhy a členění jednotlivých pramenů a v neposlední řadě také nejdůležitější pramen této oblasti, což je podle mého názoru bezesporu zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, včetně jeho struktury a charakteristik. V závěru této kapitoly zmíním ostatní zákony, popřípadě jiné právní předpisy, které mají na oblast rozhlasového

a televizního vysílání podle mého názoru vliv a využívají se při procesech vznikajících v této oblasti.

Další kapitolu věnuji Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, přičemž se pokusím popsat její organizaci, strukturu, působnost, její postavení, povinnosti a úkoly. V této kapitole také charakterizuji postavení a oprávnění členů Rady, jakožto popíšu podmínky jejich jmenování do této funkce, včetně vymezení určitých předpokladů pro její výkon a následného uplatnění práv těchto členů, jako například hlasovacího práva v předmětných řízeních. V neposlední řadě zde věnuji také určitý prostor Úřadu Rady.

V následující kapitole se budu zabývat samotným udělováním vysílací licence, přičemž se pokusím vymežit jednotlivé typy tohoto řízení, jakožto průběh tohoto řízení, charakterizuji zde také předpoklady, které jsou nutné k úspěšnému udělení předmětných licencí, a také popíšu způsob rozhodování samotné Rady při těchto řízeních. Vymezím zde na jaké skutečnosti je kladem důraz při rozhodování ve vztahu k udělení takové licence a následně charakterizuji rozhodnutí, které je v tomto řízení Radou vydáváno, jakožto také možné užití opravných prostředků a mimo jiné se budu zabývat také registrací převzatého vysílání, jakož i možným změnám v těchto institutech, popřípadě jejich zániku.

V další kapitole se budu věnovat právům a povinnostem provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání, včetně rozdělení a popisu těchto práv a povinností podle jejich jednotlivých druhů, ať už na základě jejich obsahu, nebo z pohledu konkrétních provozovatelů určitého typu vysílání, přičemž se je pokusím také popsat a vymežit. Zmíním zde také příklady z judikatury, které jsou spjaty s touto problematikou, a také zmíním a charakterizuji pojem značné společenské události.

Následující kapitolu své diplomové práce věnuji sankcím na úseku rozhlasového a televizního vysílání, přičemž zde rozdělím jednotlivé sankce podle jejich typu, vymezím jejich uplatňování, jakožto pravomoc Rady pro rozhlasové a televizní vysílání v této oblasti a také se pokusím charakterizovat vliv předmětných Evropských úmluv, popřípadě vliv směrnic Evropského Parlamentu a Rady na právní úpravu příslušných ustanovení v zákoně č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

Závěrečnou kapitolu věnuji konečnému shrnutí této problematiky a také shrnutí mých osobních názorů v oblasti rozhlasového a televizního vysílání.

U své diplomové práce považuji za celkový cíl přehledně popsat proces udělování vysílací licence, včetně jednotlivých specifik a zajímavostí v této oblasti, jakožto také charakterizovat důležité úkony všech subjektů, které se v tomto procesu konají, popsat možnosti projevu určitého jednání a chování příslušných subjektů v konkrétních situacích, přičemž bych v této práci chtěl také upozornit na zásadní význam tohoto institutu nesoucího významné principy správního práva jako součást demokratického státu.

K vypracování své diplomové práce se pokusím použít veškerou dostupnou literaturu. Z oblasti správního práva se jedná o publikace pod patronací CSc. a prof. JUDr. Dušana Hendrycha, CSc. Z oblasti rozhlasového a televizního vysílání se bude především jednat o publikace pod vedením JUDr. Aleše Rozehnal, Ph.D. Také budu využívat v mnoha případech Sbírku rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu ČR, rozhodnutí Nejvyššího Správního soudu ČR, městského soudu v Praze, Judikaturu Evropského soudního dvora, a ostatní právní předpisy evropského a mezinárodního práva, která mají vliv na právní úpravu České republiky. Při zpracování mé diplomové práce použiji dostupné statistiky zejména Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a Českého statistického úřadu. S ohledem na kvalitu a obohacení mé práce se budu snažit využít vedle knihovny své „alma mater“ i jiné instituce, jako například knihovnu Ústavu státu a práva Akademie věd ČR, knihovnu Ministerstva spravedlnosti ČR a knihovnu Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

2. Historie rozhlasového a televizního vysílání

2.1. Základní pojmy v rozhlasovém a televizním vysílání

Úvodem této kapitoly, bych rád vysvětlil některé základní pojmy. Rádiem se často rozumí jen soubor technických otázek s vysíláním spojených, avšak jelikož toto slovo již značně zdomácnělo, rozumí se jím také samotné telekomunikační zařízení pro jednosměrný přenos zvuku na dálku, což se v odborné literatuře označuje slovem rozhlas. Slovo rádio bylo nejspíše odvozeno od slova radiace, čili záření, které má upřesnit způsob, kterým se elektřina, sloužící k dopravování zpráv, rozvádí z vysílače. Jako nástroj pro přenos těchto vln se používají vlny elektromagnetické, neboli rádiové vlny, anebo také metalické linky, čímž se rozumí rozhlas po drátě a místní rozhlas. V současnosti je rozhlas šířen pomocí satelitních družic a samozřejmě také pomocí internetu.

K přenosu zvuku slouží signály různých frekvencí, které jsou nejdříve převáděny na signály elektrické, jež mají nízkou frekvenci, jimiž je však obtížné šířit daný signál na dálku, a proto se pomocí vysílačů převádějí na elektromagnetické vlny, které mají podstatně větší dosah. Existují dva základní typy frekvencí a to sice frekvenční typ frekvencí, kdy se mění kmitočet nosné vlny podle nízkofrekvenčního signálu a poté amplitudovaný typ frekvencí, kdy se podle přenášeného signálu mění velikost a intenzita nosné vlny. Přes družice se v dnešní době přenáší signál jak pomocí klasického analogového způsobu, což znamená frekvenční typ frekvencí, tak digitálním způsobem.

Na určitém území, na které je dané vysílání směřované, musí existovat pokrytí signálem vysílaným rozhlasovými vysílači. Na stejném území často vysílá více rozhlasových stanic, tudíž je potřeba jednotlivým vysíláním přidělit různé frekvence nosných vln, jež se nazývají kmitočty, neboli kanály, aby se zabránilo vzájemnému rušení vysílání. Tyto kanály jsou přidělovány autoritami jednotlivých států, které také stanovuje jednotlivé specifikace parametrů daných vysílačů. V České Republice přiděluje jednotlivé kanály Český Telekomunikační úřad¹ a to sice na vyžádání Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ve stanoviscích, při řízení o udělení licence.

¹Bliže srov. JIRÁK, J., KOPPLOVÁ, B. *Média a společnost - Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Praha: Portál, 2003, 15 až 16 s. ISBN 978-80-7367-287-4, internetové stránky:

Vývoj technologie televizního vysílání samozřejmě souvisí s vývojem rozhlasového vysílání a při jejich vývoji se jednotlivé vynálezy a poznatky vzájemně doplňují. Televizním vysíláním se rozumí přenos rychlého sledu obrázků a zvuku. Rozlišují se různé druhy televizního vysílání a to sice analogové pozemní vysílání, poté analogové satelitní vysílání a po přechodu na digitální vysílání, to jsou digitální pozemní vysílání, digitální satelitní vysílání, digitální vysílání přes kabel, přes pevnou linku a nakonec internetové vysílání, což zajišťuje možnost sledování vysílání přes běžný internetový prohlížeč. Rozdílem mezi analogovým a digitálním vysíláním je, že digitální vysílání je efektivnější, má vyšší frekvenční rozsah, to znamená, že do jednoho frekvenčního rozsahu, kam se v analogovém vysílání vešel pouze jeden televizní program, se v digitálním vysílání vejdu hned čtyři programy, což je bezesporu výhodou. Dalším rozdílem je, že digitální vysílání vyžaduje daleko nižší výkon, než je tomu u analogového vysílání, navíc jsou digitální vysílače méně náchylné na rušení. Tudíž je přechod na digitální vysílání určitě výhodou. Jedinou nevýhodou digitálního vysílání je skutečnost, že se musí dodržovat datový tok vysílačů, s čímž konkrétně v České republice jsou občas problémy, ale to není nedostatkem technologie, nýbrž nedostatkem provozovatelů tohoto vysílání².

2.2.1 Historie rozhlasového vysílání ve světě

Počátky historie rozhlasové technologie ve světě se začínají objevovat v roce 1873, kdy všestranný fyzik ze šlechtické rodiny James Clerk Maxwell matematicky popsal princip šíření elektromagnetických vln. O tři roky později se poprvé experimentálně podařilo prokázat existenci těchto vln a zkonstruovat předchůdce dnešní antény Heinrichovi Rudolfovi Hertzovi, což byl Německý fyzik, pro něhož to byl jeho nejslavnější objev. Na to navázal Nikola Tesla³, který

http://data.idnes.cz/soubory/tec_checktech/a041123_jma_skr_bezdratove-mobilni-komunikace.pdf ke dni 15. 1. 2014, 59 s.

²Blíže srov. MC QUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha: Portál, 1999, 21 s. ISBN 80-7178-200-9, internetové stránky:

http://data.idnes.cz/soubory/tec_checktech/a041123_jma_skr_bezdratove-mobilni-komunikace.pdf ke dni 15. 1. 2014, 61 až 64 s.

³Nikola Tesla se narodil 10. července roku 1856 ve Smiljanu v Rakouském císařství (v dnešním Chorvatsku) a zemřel 7. ledna 1943 v New Yorku. Byl to americký vynálezce, fyzik a konstruktér elektrických zařízení, strojů a přístrojů, který mimo jiné vynalezl také asynchronní motor a vícefázový střídavý proud. Po předvedení bezdrátové telekomunikace v roce 1893 a po vítězství v soupeření mezi jím a Thomasem A. Edisonem byl všeobecně respektován jako nejvýznamnější americký elektrotechnický inženýr. Jeho práce daly základ moderní elektrotechnice a mnoho jeho objevů mělo zásadní význam pro budoucnost.

v roce 1893 provedl první veřejnou demonstraci rádia a rádiového spojení, což mělo pro budoucnost rádiového vysílání obrovský vliv. V roce 1895 byla vytvořena první bezdrátová telegrafická stanice za využití hromosvodu coby antény, kterou měl na svědomí ruský fyzik Alexandr Stěpanovič Popov. O rok později byl telegraf využit na vzdálenost přes tři kilometry za použití uzemnění. Byl to první úspěšný pokus o bezdrátovou telegrafní komunikaci a stal se skutečností díky italskému fyzikovi, vynálezci, podnikateli a politikovi Guglielmovi Marchesemu Marconimu. Poté v roce 1906 vyvinul dánský inženýr Valdemar Poulsen telegraf pomocí netlumených kmitů, který vysílal morseovku na určité frekvenci a byl již teoreticky schopen přenášet řeč. O rok později byl uskutečněn italským fyzikem Quirinnoem Majoranou první hovor na vzdálenost 75 kilometrů. Později v roce 1910 proběhl rozhlasový přenos opery Carmen, který přenesl do rozhlasového vysílání americký vynálezce Lee de Forest. Ve 20. a 30. letech došlo na příchod elektronek a krystalků a to bylo následkem zhotovení rozhlasového přijímače, který byl, díky své ceně široce dostupný pro veřejnost. K tomuto okamžiku je datována historka, kdy byl policista na základě inzerátu s nízkou cenou poslán do obchodu, kde toto rádio prodávaly, aby zjistil, zda nejde o podvod, kvůli nízké ceně tohoto přístroje. Ukázalo se, že se o podvod nejedná⁴. Tudíž jsou 20. a 30. léta 20. století milníkem pro rozvoj masové komunikace rozhlasového i televizního vysílání, jak to popisuje další kapitola

Historicky nejvýznamnějšími událostmi rozhlasového vysílání ve světě byly: první rozhlasový přenos z Metropolitní opery v New Yorku z roku 1910, který zde byl již zmíněný, poté rozhlasem vysílané výsledky amerických prezidentských voleb z roku 1920, zahájení pravidelného rozhlasového vysílání anglické stanice BBC. Za zmínku stojí také začátek prvního rozhlasového vysílání českého rozhlasu Radiojournal, které bylo zahájeno ve Kbelích dne 18. května 1923⁵.

⁴Blíže srov. Blíže srov. JIRÁK, J., KOPPLOVÁ, B. *Média a společnost - Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Praha: Portál, 2003, 15 až 16 s. ISBN 978-80-7367-287-4, internetové stránky: http://data.idnes.cz/soubory/tec_checktech/a041123_jma_skr_bezdratove-mobilni-komunikace.pdf ke dni 15. 1. 2014, 5, 61 s., BURTON, G., JIRÁK, J. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister Principal, 2001, 18 s. ISBN 80-85947-67-6

⁵Blíže srov. internetové stránky: http://data.idnes.cz/soubory/tec_checktech/a041123_jma_skr_bezdratove-mobilni-komunikace.pdf ke dni 15. 1. 2014, 64, 80 s.

2.2.2 Historie televizního vysílání ve světě

Počátky televizního vysílání sahají až do roku 1843, čili ještě dále, než je tomu u rozhlasového vysílání. Alexandr Bain, což byl skotský hodinář, v tomto roce popsal tři principy přenosu obrazu na dálku. Byl to zaprvé rozklad obrazu na řádky a body, za druhé skutečnost, že světelné body je třeba převést na elektrické impulsy a naopak popsal, že rozklad i skládání musí probíhat v rámci synchronizace. V roce 1883 vynalezl německý inženýr a vynálezce Paul Nipkov elektrický teleskop, který dokázal mechanicky rozložit obraz na světelné body pomocí rotujícího kotouče, což by se dalo označit za počátek mechanického systému přenosu. O 14 let později vynalezl opět německý fyzik a také nositel Nobelovy ceny Ferdinand Braun katodový oscilograf, což byl přístroj na pozorování a registraci průběhu proměnných elektrických napětí a proudů. Tento katodový oscilograf je vhodný pro vysoké kmitočty a znamenal pro televizní vysílání velký pokrok kupředu. V roce 1923 vynalezl ruský fyzik Kosma Zworykin snímací elektronku, čili ikonoskop, který dokázal přijímat elektronky. První televizní společností se stala Television Ltd. v roce 1925, kterou založil nejslavnější skotský vynálezce a inženýr John Baird, který vynalezl první televizor, na kterém byl v roce 1926 přenos živého obrazu. Tento televizor mechanického typu byl ale nespolehlivý, jelikož vyžadoval vysokou rychlost otáčení kotouče a měl nízkou kvalitu. Ve 30. letech 20. století získal převahu elektronický typ televizorů, který dokázal přenést více bodů, tudíž byl obraz podstatně kvalitnější. V Německu, USA, Francii a Anglii proběhly první experimentální televizní vysílání. BBC začíná pravidelně vysílat 2. listopadu 1936. Tudíž se 30. léta 20. století dají považovat za určitý milník, protože v té době vznikl nový prostředek masové komunikace.⁶

2.3. Historie rozhlasového vysílání na území České republiky

2.3.1 Rozhlasové vysílání v Československu

V Československu se první snahy o vysílání mluveného projevu datují k roku 1919, kdy proběhl pokus odvysílání slova a hudby pomocí vysílače na

⁶Blíže srov. internetové stránky:

http://data.idnes.cz/soubory/tec_checktech/a041123_jma_skr_bezdratove-mobilni-komunikace.pdf ke dni 15. 1. 2014, 59 až 80 s.

pražském Petříně. V roce 1920 se na základě rozhodnutí Československé ministerské rady přesunula nevojenská radiotelegrafie do kompetence tehdejšího ministerstva pošt a telegrafů, protože zpočátku sloužilo rádio samozřejmě především pro vojenské účely, a tak byla veškerá rádiová komunikace ostře sledována a byl na ní kladem důraz. Následně se správa této komunikace rozdělila a tím pádem se ta nevojenská část přesunula na zmíněné ministerstvo. Ze stejného vysílače byl o rok později odvysílán hodinový program, který zahrnoval hru na housle, zpěv a také recitaci. V roce 1921 bylo nejvýznamnější událostí zahájení prvního pravidelného rozhlasového vysílání na světě stanicí KDKA společnosti Westinghouse z Pittsburghu ve Spojených státech. 27. 1. 1922 vstoupil v platnost zákon č. 33/1922 Sb., o užití dopravních cest a nemovitostí pro telegrafy, který opravňoval státní správu ke zřizování a udržování telegrafních sítí na cestách, přičemž cestami se rozuměli také například náměstí, silnice, železnice, vodní dráhy a polní cesty.⁷ Plodným rokem byl rok 1923, kdy se na Národní třídě 26 v domě U Choděřů zařizovaly⁸ kanceláře pro Československou radiotelefonní zpravodajskou společnost, stupňovaly se pokusy o vysílání slova i hudby z vysílače ve Kbelích. I u nás bylo v tomto roce zavedeno pravidelné rozhlasové vysílání Českého rozhlasu, které provozovala soukromá společnost Radiojournal na Kbelském letišti. Výkon vysílače byl 1 kW. Obsahem vysílání byly zprávy Československé tiskové kanceláře a také meteorologické zprávy, ale také hudba, zpravodajství a burzovní zprávy, později také sportovní zprávy. Vysílací čas byl od 20:15 do 21:15, čili hodinu denně. V tomto roce se také konala ustavující valná hromada společnosti Radiojournalu, která byla provozována, na základě licence ministerstva vnitra a byl zde zvolen první předseda Richard Gemperle. Rádio se v tomto roce několikrát stěhovalo a četnost vysílání jednotlivých rubrik a typů zpravodajství se zvyšovala, jakožto i druhy jednotlivých rubrik, jako bylo například zavedení zpráv o ceně masa a zeleniny. O rok později byla také zvyšována doba vysílacího času a to na dvě hodiny, také nastoupil první pravidelný hlasatel Adolf Dobrovolný.

Postupem času začalo rádio vysílat také do zahraničí, například různé koncerty, zprávy a také hudbu. V tomto roce, čili v roce 1924 bylo vydané vládní nařízení číslo 78 o podmínkách zřizování, udržování a provozování telegrafů a

⁷Bližze srov. BOHUMÍR LEKEŠ, *Telekomunikační právo*. Praha: Orbis, 1953, 145 a násl. s. ISBN 38.00

⁸Bližze srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha: Karolinum, 2003, 9 až 10 s. ISBN 80-246-0619-4.

jejich příjmů. Začaly probíhat pokusy o vysílání z Brna. V letech 1924 až 1925 se začaly vysílat také první sportovní přenosy, politické přenosy ve spolupráci z ČTK a také opery z Národního divadla. V roce 1925 zahájilo pravidelné vysílání také Brno. V tomto roce byla také založena Mezinárodní rozhlasová unie na mezinárodní rozhlasové konferenci v Londýně a Radiojournal se stal jejím členem. Byly zavedeny rozhlasové poplatky, které se dále zvyšovaly a snižovaly, v tomto roce činil poplatek 20 Kč za měsíc. Bylo zahájeno vysílání pro děti a mládež. Byl také vysílán první projev prezidenta republiky, což se později stalo tradicí. Roku 1926 byl zapojen nový vysílač s vyšším výkonem značky Marconi, který zajišťoval větší pokrytí území, a proběhlo jeho slavnostní zahájení. Na rozhlas se také napojil parlament. Bylo také zahájeno vysílání mezi Prahou, Brnem a později Bratislavou. Od společnosti Marconi, se o rok později začala používat uhlíková vlákna. V roce 1929 vyšlo nařízení ministerstva pošt a telegrafů o udělování koncesí také amatérům, do té doby bylo vysílání pouze v rukou správy. Roku 1930 Radijournal uskutečnil první zaoceánské vysílání z New Yorku do Prahy po návratu amerických vítězných letců Costera a Belonta. Počátkem roku 1933 se vysílání začalo rozšiřovat, také se rozšiřovaly druhy přenosů, jako byl tehdejší přenos projevu papeže z Vatikánu, nebo mistrovství světa v ledním hokeji.⁹

2.3.2 Rozhlasové vysílání za protektorátu Čechy a Morava

Zásadní význam rozhlasu nastal v roce 1938, kdy rozhlas vysílal rozkaz k všeobecně mobilizaci, důvodem byla blížící se druhá světová válka. Byla také vysílána zpráva o mnichovské schůzce a následného odstoupení pohraničí. Touto ztrátou území ztratil rozhlas kolem 370 000 posluchačů. Rozhlas též vysílal abdikáční projev tehdejšího prezidenta z Hradu. Na jaře v roce 1939 byl vytvořen ilegální rozhlasový výbor, který koordinoval pracovníky podzemního hnutí. Byly opakovaně vysílány zprávy o okupaci Čech, Moravy a Slezska. V polovině března tohoto roku byl Němci obsazen vysílač v Brně a začalo zde probíhat německé vysílání. Spolu se začátkem války započala pro český rozhlas stinná léta, byla zavedena nová cenzurní praxe. Vše co se mělo vysílat, muselo být překládáno a poté předkládáno německé radě, která vysílání musela schválit a opatřit příslušným razítkem. V roce 1940 a i později byl rozhlas využíván, jako

⁹Bliže srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 14 až 30 s. ISBN 80-246-0619-4.

propagační prostředek Velkoněmecké říše v Protektorátu. Český rozhlas se zásadně obměnil a byli jmenováni noví členové jeho dozorčí i správní Rady. O rok později, čili roku 1941 tajná státní policie dokonce zabavovala rozhlasové přijímače veškerého českého obyvatelstva, důvodem byla samozřejmě snaha omezit kontakt mezi českým obyvatelstvem a západními státy, ale také zamezit šíření kritiky režimu a komunikace mezi obyvatelstvem. Roku 1942 rozhlas odvysílal zprávu o atentátu na zastupujícího říšského protektora Heydricha a následnou zprávu o dopadení atentátníků v kostele Karla Boromejského. V roce 1943 tehdejší německý ředitel rozhlasu nechal dokonce vybudovat síť rušičů zahraničního vysílání, protože zabavování rádiových přijímačů se ukázalo jako nedostatečné. Koncem války, čili roku 1945 vysílal rozhlas zprávu o leteckém útoku na Prahu, v dubnu tohoto roku došlo ke spojení všech ilegálních rozhlasových skupin v jednu jedinou a bylo navázáno spojení s policií a četnictvem. O měsíc později bylo zahájeno vysílání z jeskyně v Mariánské skále, ze které se během války hlásily náletové situace, a rovněž započalo vysílání Revolučního národního výboru, které obsahovalo pokyny pro repatrianty. Po osvobození byl dán Český rozhlas pod kontrolu ministerstva financí a byl dán pod původní organizaci z roku 1925. Dále hrál rozhlas důležitou roli při organizaci veřejného života. Vysílal vzkazy rodinám, osvobozeným vězňům, výzvy posluchačům a také se s jeho¹⁰ pomocí pátralo po pohřešovaných osobách. 5. května roku 1945 byla rozhlasem odvysílána informace o smrti Adolfa Hitlera. V září měl rozhlas funkci zvláštního zpravodaje při norimberském procesu, kde se soudili váleční zločinci.

2.3.3 Rozhlasové vysílání v poválečné éře a v ČSSR

Po válce se život rozhlasu začal opět obnovovat, začala se opět rozvíjet spolupráce se zahraničím, vznikaly a obnovovaly se nové rubriky, vysílal se přímý přenos z mistrovství světa v hokeji z roku 1947 a rozhlas se zavázal poskytovat součinnost se vším, co prospívalo československému pracovnímu lidu. V roce 1950 vstoupilo poprvé do éteru rádio Svobodná Evropa, které přineslo posluchačům politické analýzy a komentáře. O dva roky později byl vysílán průběh celostátní konference KSČ. Roku 1960 bylo rozhlasem přijato usnesení o programových úkolech československého rozhlasu, které souvisely s propagací

¹⁰Bliže srov. BĚDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 33 až 66 s. ISBN 80-246-0619-4.

tehdejší komunistické strany. V následujících letech se začala situace opět zostřovat, stupňovala se kritika komunistické vlády, což vyvrcholilo rokem 1968, kdy se v srpnu tohoto roku snažil rozhlas ve formě informátora a koordinátora zabránit ozbrojeným srážkám, za což byl později oceněn vojenskou cenou míru. Následně byla odvysílána zpráva o vstupu sovětských vojsk na naše území bylo také zveřejněno stanovisko vládních a stranických činitelů, kteří s tímto vstupem nesouhlasili. Boje, které poté probíhaly u rozhlasu, si vyžádaly 15 mrtvých. Po obsazení republiky vojsky SSSR, Polska, NDR, Maďarska a Bulharska byla zahájena ilegální činnost vysílače Vltava. V červenci tohoto roku vláda vydala usnesení číslo 292 o mimořádných opatřeních, které zavedlo kontrolu hromadných sdělovacích prostředků, byl také zřízen úřad pro tisk a informace. Tudíž byla opět plně obnovena cenzura, která směřovala k propagaci komunistického režimu a zabraňovala průniku choulostivých informací proti tomuto režimu. V následujících letech se cenzura neustále zostřovala a stupňovala, vznikaly nové kontrolní komise a jiné orgány. Z vysílače Vltava, se však i přes to podařilo vysílat a tak byla zachována obyvatelstvu určitá naděje a podpora.

Teprve v roce 1988 bylo ukončeno dálkové rušení rozhlasového vysílání ze zahraničí. Před revolucí v roce 1989 Hlas Ameriky aktualizoval vysílání a vysílal informace z ČSR. Od tohoto roku byl Český rozhlas samostatným právním subjektem a přispěl velkou měrou v revoluci, kdy se podařilo¹¹ komunistický režim svrhnout.

2.3.4 Rozhlasové vysílání v České republice

Od listopadu 1989 Svobodná Evropa doplnila funkci Československého rozhlasu a začala se intenzivně podílet na organizování politického života v ČSR. V následujících letech začal český rozhlas opět vzkvétat, začaly se obnovovat činnosti audiostudií a začaly se také udělovat licence nově vznikajícím rádiím, jako bylo Rádio 1, Rádio Vox, Rádio Bonton, Rádio Collegium, Rádio Contact a další. V roce 1992 vstoupil v platnost ustavní zákon č. 541/1992Sb, o dělení majetku České a Slovenské federativní republiky, jež zabezpečoval převod tohoto

¹¹Bliže srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 70 až 98 s. ISBN 80-246-0619-4.

majetku, mimo jiné také zrušil federativní bezpečnostní informační služby¹². V platnost vstoupil také zákon č. 597/1992 Sb. o zrušení Československého rozhlasu, který zrušoval Československou televizi a tiskovou kancelář. Důvodem bylo chystané oddělení České a Slovenské republiky na samostatné státy¹³ 1. 1. 1993 se vznikem České republiky vzniká samostatná instituce a to Český rozhlas, který vysílal na pěti okruzích. Vznikla také Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, jakožto správní orgán udělující vysílací licence. Začala vznikat nová rádia, která získala od Rady pro rozhlasové a televizní vysílání licenci pro vysílání. Byly to například Rádio Alfa, Rádio Golem, Rádio Evropa 2, Rádio Zlatá Praha a další. V roce 1994 stoupl v platnost zákon č. 253/1994 Sb. podle něžž bude činnost rady od roku 1995 hrazena ze státního rozpočtu.¹⁴ Tento zákon mimo jiné upravoval i výši koncesionářských poplatků, podle něhož se tyto poplatky zvedly o 5 Kč. Byly stanoveny také sankce pro neplatiče, kteří v případě nezaplacení těchto poplatků museli zaplatit kromě dlužné částky také pokutu 5000 Kč. V roce 1995 byl v České republice definitivně ukončen několikaletý přechod z pásma VKV 1 do pásma VKV 2, což mimo jiné umožnilo také zavedení vysílání tzv. zelené vlny, která může automaticky přeladit vysílání rádia na základě systému RDS a okamžitě informovat o aktuální dopravní situaci, což je velice praktické a tento systém funguje dodnes.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání má na starosti kromě udělování vysílacích licencí samozřejmě spoustu dalších věcí a mezi ně patří například udělování sankcí, což je právě případ, který se stal v roce 1996, kdy RRTV udělila pokutu společnosti Kastol za nedodržení programové skladby Rádía Alfa. Toto rozhodnutí následně potvrdil také Městský soud v Praze. Na tuto skutečnost navazuje událost z roku 1997, kdy předseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání B. Hanuš oznámil provozovateli Rádía Alfa, že mu hrozí odejmutí licence, jelikož neustále porušuje programové podmínky k licenci. V roce 1997

¹²Bližie srov. zákon č. 541/1992 Sb., o dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku.

¹³Bližie srov. zákon č. 597/1992 Sb., o zrušení Československého rozhlasu, Československé televize a Československé tiskové kanceláře.

¹⁴Bližie srov. zákon č. 253/1994 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění zákona č. 150/1992 Sb., zákon České národní rady č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění zákona České národní rady č. 36/1993 Sb., zákon České národní rady č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění zákona České národní rady č. 36/1993 Sb., zákon České národní rady č. 103/1992 Sb., o Radě České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, ve znění pozdějších předpisů, a mění a doplňuje zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

v programovém pásmu VKV 2 vyhlásila RRTV licenční řízení o udělení licencí v tomto pásmu. Na základě těchto licencí opět vznikla nová rádia, mezi které patří například BBC Radiocom, Rádio Černá Hora, Rádio Euro K a další. V roce 1999 skončila platnost všech licencí po drátě. V roce 2000 se celá rádiová síť opět modernizovala uvedením nových a výkonnějších vysílačů a jiných technologií, které usnadňují provozování rádiových stanic, kterých začalo opět přibývat, tudíž RRTV udělila další licence rádiím, jako jsou Rádio Regina, Českomoravské Rádio, Rádio Vysočina a další.¹⁵ 17. 5. 2001 byl přijat zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, kterým se zároveň zrušil zákon č. 468/1991 Sb, o provozování rozhlasového a televizního vysílání, zákon č. 103/1992 Sb. o Radě České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání a některé další zákony v oblasti rozhlasového a televizního vysílání. Tento zákon mimo jiné vymezil postavení, práva, povinnosti a předmět činnosti RRTV, definoval a rozšířil jednotlivé pojmy, vymezil řízení o udělování a odnímání licencí a proces registrace.¹⁶ Tento zákon platí dodnes, i když byl několikrát novelizován. K tomuto zákonu, se podrobněji dostanu v dalších kapitolách, jelikož je jedním z nejdůležitějších pramenů této práce.

2.4. Historie televizního vysílání na území České republiky

2.4.1 Počátky televizního vysílání

Největším průkopníkem na počátku televizního vysílání u nás byl podle mého názoru Jaroslav Šafránek,¹⁷ který se po setkání s Johnem Bairdem, průkopníkem televize v Británii, začal soustavně věnovat výzkumu televizního zařízení. V roce 1934 společně se svými spolupracovníky zahájil práce na vlastní konstrukci televizního přijímače. V tomto roce také poprvé zasedala komise ministerstva pošt a telegrafů, které byla pověřena studiem technického rozvoje televizního vysílání v Československu. Komise se snažila spolupracovat zejména

¹⁵Bližze srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 100 až 158 s. ISBN 80-246-0619-4.

¹⁶Bližze srov. zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

¹⁷Jaroslav Šafránek se narodil 23. 5. 1890 v Plzni a zemřel 22.7. 1957 v Praze. Vystudoval matematiku a fyziku na Univerzitě Karlově, v roce 1914 byl promován doktorem filozofie a v roce 1927 byl jmenován docentem experimentální fyziky na Univerzitě Karlově. Působil ve Fyzikálním ústavu UK a věnoval se výzkumu a vývoji v oblasti televizní techniky. Za druhé světové války se věnoval hlavně medicíně, ale po válce se k fyzice opět vrátil a v 50. letech dokonce vedl Fyzikální ústav Lékařské fakulty UK v Plzni. O pět let později přešel z Plzně do Prahy, kde se stal řádným profesorem, kde vedl ústav Lékařské fakulty až do své smrti.

s britskou BBC. O rok později Docent Jaroslav Šafránek dokončil první přijímací televizní aparaturu v ČSR na základě principu mechanického rozkladu televizního obrazu. S touto aparaturou poté objížděl 43 měst v ČSR, kde tuto novou technologii demonstroval. Těšil se značné obliby obyvatelstva, které bylo z jeho přednášek nadšeno. Následující rok vydal knihu *Televise*, v níž shrnul své přednášky a články do uceleného svazku. Roku 1937 si nechal patentovat způsob zařízení pro barevnou televizi a převedl novinářům nový typ televizního přístroje s katodovou trubicí. O dva roky později dokončil se svým spolupracovníkem Ing. Josefem Kapounem plně elektronickou televizi. Bohužel v listopadu 1939 bylo jeho pracoviště obsazeno Němci a Šafránek měl poté znemožněno věnovat se práci, své zařízení uschoval v pardubické továrně. Během války televizní technologie téměř stagnovali až na berlínskou firmu FERNSEH A. G., která se v roce 1943 přestěhovala do bývalé textilní továrny v Dolní Smržovce u Tanvaldu, kde pracovala jak na vojenských zakázkách, tak neoficiálně na vývoji televizní techniky. V roce 1945 byl tento podnik zlikvidován a zařízení i s jeho laboratořemi byly odvezeny Rudou armádou do SSSR¹⁸.

2.4.2 Rozvoj televizního vysílání po roce 1945

Vývoj v ČSR proto pokračoval až po válce, kdy v roce 1947 Československý rozhlas vypracoval sedmiletý plán rozvoje televizní techniky, ve kterém se počítalo i s výstavbou studia. Koordinaci tohoto výzkumu zabezpečovala televizní komise, která spadala pod Státní výzkumnou radu. V dubnu roku 1949 byl v Praze založen Ústav rozhlasové techniky, který měl za úkol ve spolupráci s Výzkumným ústavem pro elektrotechniku a průmyslovými závody vyvinout televizní zařízení k pravidelnému provozu, které mělo být sestaveno z výhradně domácích součástí. Roku 1952 ústav pro sdělovací techniku S. S. Popova pracoval na vývoji jednoduchého televizního přijímače. Těchto prototypů se sériově podařilo několik vyrobit. Tohoto roku vydala vláda nařízení číslo 13, na jehož základě byl po konzultaci se sovětskými experty zřízen Československý rozhlasový výbor, organizovaný podle sovětského vzoru. Tento výbor byl pověřen řízením rozhlasové a televizní práce v celém státě. Bylo také obnoveno ministerstvo spojů, do jehož kompetence patřila výstavba a provoz rozhlasových zařízení. Dne 18. 5. 1950 byl vydán zákon č. 72/1950 Sb., o

¹⁸Bliže srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 183 až188 s. ISBN 80-246-0619-4.

telekomunikacích, který byl zřízen za účelem rozvoje hospodářství, měl také zabezpečovat vzrůst hmotné i kulturní úroveň lidu a také zajistit bezpečnost a obranu státu. Za těmito cíli bylo tedy v tomto zákoně upraveno zřizování a ochrana telekomunikačních zařízení a také plánované hospodaření s nimi, včetně zabezpečování jejich provozu a zabránění jejich zneužití.¹⁹

2.4.3 Vznik Československé televize

Na základě spolupráce vnitrostátních orgánů v oblasti vysílání bylo roku 1. 5. 1953 zahájeno zkušební vysílání Československé televize. O rok později přijala vláda usnesení číslo 232, kterým konstatovala televizní vysílání od 25. února tohoto roku za pravidelné a stanovila jím také koncesionářské poplatky, které činily 15 korun měsíčně. Od této chvíle se začal²⁰ televizní program a druhy relací rozšiřovat, podobně jako tomu bylo u rozhlasové komunikace. Vznikaly nové pořady, vysílaly se reportáže a přenosy z důležitých politických a sportovních akcí a začalo jí sledovat čím dál více populace. Vysílací doba se postupem času také prodlužovala, jako tomu bylo u rádií. V červnu roku 1956 vzniklo ministerstvo školství a osvěty, které však nemělo žádný řídicí program pro televizi, pouze byl ustanoven zvláštní referent pro rozhlas a televizi. O rok později vláda projednala situaci v Televizním studiu Praha a rozhodla podřídit program a technický provoz jedinému vedoucímu, který měl být řízen pouze ministerstvem školství a kultury. Tento rok ministerstvo spojů také rozhodlo, že televizní studiový areál bude vybudován v Praze 4 v Kavčích horách, kde sídlí dodnes. V roce 1958 začaly probíhat v Československé televizi politické prověrky, na základě kterých museli zaměstnanci, kteří nebyli dostatečně politicky angažovaní odejít. To samozřejmě souviselo s cenzurou a propagací komunistického režimu, které v následujících letech probíhaly. V roce 1959 se Československá televize řídila statuty, které schvalovala vláda. Za zmínku stojí smlouva mezi Československou televizí a Ochranným svazem autorských práv o honorářích šíření díla. Na celostátní konferenci KSČ z roku 1960, se plánovala náplň a činnost televize a rozhlasu pro následující pětiletku, nad jejímž plněním v roce 1964 ideologická komise ÚV KSČ spatřovala výrazné nedostatky. V roce 1965 vláda ČSSR vydala usnesení o zahájení vysílání druhého programu Československé televize. O rok později začala Československá televize

¹⁹ Blíže srov. BOHUMÍR LEKEŠ, *Telekomunikační právo*. Praha: Orbis, 1953, 15 až 22 s. ISBN 38.00

²⁰ Blíže srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny českých médií v datech*. Praha: Karolinum, 2003, 190 až 199 s. ISBN 80-246-0619-4.

spolupracovat také s českými divadly. V lednu 1968 byl uskutečněn jeden z prvních barevných televizních přenosů, který byl vysílán z laboratoře Výzkumného ústavu rozhlasu a televize ve Vokovicích, kde byla tato technologie také vyvinuta²¹.

Vláda ČSSR vydala v roce 1968 usnesení číslo 292, kterým zřídila Úřad pro tisk a informace, jehož úkol spočíval v jednotném usměrňování a kontrolování tisku, televize a rozhlasu a zároveň měl také plnit funkci konzultanta a informátora mezi předsednictvím vlády a redakcemi. To znamenalo opět prohloubení propagace režimu a cenzury a s tímto krokem je také spojena reorganizace důležitých postů v Československé televizi, která v těchto letech probíhala. V roce 1973 bylo uvedeno experimentální televizní studio pro barevnou televizi do plného a pravidelného provozu a následně byl také odvysílán první barevný pořad. O rok později vydalo federální ministerstvo spojů vyhlášku číslo 13/1974 Sb., která stanovovala rozhlasový a televizní řád. Vyhláška mimo jiné vymezovala pojmy, jako televizní přijímač, povinnosti vlastníka a podmínky provozu přijímačů. Další vyhláškou vydanou v tomto roce byla vyhláška číslo 73/1974 Sb. o společných rozvodech rozhlasových a televizních signálů po kabelech, kterou byly stanoveny základní technické parametry televizních zařízení a signálů. Usnesením předsednictva vlády z roku 1975 se zahájilo pravidelné barevné vysílání mimo jiné i politického zpravodajství, které probíhalo od roku 1978. V roce 1977 odvysílala československá televize desetiminutovou propagandistickou reportáž, jejímž cílem bylo očernit a zdiskreditovat Václava Havla jako prvního signatáře Charty 77, což byl důsledek událostí, které v této době v zemi probíhaly. V následující desetiletce bylo do provozu zařazeno studio na Kavčích horách, i nadále stoupal počet diváků televize, vznikaly nové pořady, vysílaly se reportáže i přenosy, které byly ovšem podrobeny značné cenzuře a mnohdy propagovali komunistický režim. V roce 1988 bylo zahájeno pravidelné vysílání teletextu, které vysílalo zpravodajské a informační magazíny. V té době vrcholily přípravy na následné demonstrace.

2.4.4 Vliv televizního vysílání na dění roku 1989 a vznik České televize

V roce 1989 se zaměstnanci Československé televize shromáždily v areálu Kavčích hor. Ve svém prohlášení požadovali potrestání viníků zásahu na Národní

²¹Bližze srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 201 až 233 s. ISBN 80-246-0619-4.

třídě a pravdivé, úplné a objektivní televizní zpravodajství. S tím souviseli také požadavky na odvolání některých moderátorů, demisi vlády a přihlášení se k prohlášení Občanského fóra a studentů. Žádaly také přímý přenos z Václavského náměstí, což tehdejší vedení studia odmítlo. K tomuto prohlášení se připojila celá řada známých osobností a herců. Dne 23. listopadu tohoto roku byla Československá televize zajišťována příslušníky pohotovostního pluku Sboru národní bezpečnosti, bez vědomí Československé televize. Ti nakonec Československou televizi opustili až po ultimativních požadavcích pracovníků Československé televize. Režim si uvědomoval nebezpečnost televize, a proto se pokoušel danou v situaci v zemi ještě zachránit. O den později byly sestříženy první materiály z Národní třídy, které byly následně uvedeny do vysílání. Zaměstnanci si zvolili stávkový výbor ČST Praha, vedení televize následně pod nátlakem vyslovilo souhlas z Letenské pláně, kde se sešli statisíce občanů na podporu Občanského fóra. Proto vedle rozhlasu i televize sehrála důležitou roli při této revoluci. Po revoluci nastala reorganizace řídicích míst a postů v Československé televizi, jejím novým ředitelem se stal Miroslav Pavel a ve svém prvním prohlášení konstatoval, že televize přestala být ideovým nástrojem jedné politické strany²². V roce 1991 přijala Česká národní rada zákon č. 483/1991 Sb. o České televizi. Tento zákon zřídil Českou televizi a určoval její organizaci, způsob uspořádání, způsob hospodaření, upravoval práva a povinnosti jednotlivých organizačních složek a definoval Českou televizi jako právnickou osobu, která hospodaří s vlastním majetkem, jehož základem je majetek převedený z Československé televize. Česká televize, stejně jako to bylo v případě rozhlasu, má poskytovat službu veřejnosti v rámci šíření svých programů. Právo na kontrolu tvorby tohoto šíření měla podle tohoto zákona Rada České televize, která byla devítičlenná a byla volena Českou národní radou. Kompetencí rady, bylo jmenovat a odvolávat generálního ředitele České televize a také schvalovat rozpočet a závěrečný účet²³.

Roku 1992 přijala Česká národní Rada zákon č. 103/1992 Sb., o Radě České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, přičemž zákon vymezil její činnost, kompetence, poslání a organizační strukturu, jak bylo již zmíněno v podkapitole o rozhlasovém vysílání v České republice. Následovali také již

²²Bliže srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 235 až 277 s. ISBN 80-246-0619-4.

²³Bliže srov. zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

zmíněné opatření předcházející rozdělení Československa, jako byl zákon č. 36/1993 Sb. o některých opatřeních České televize a rozhlasu, který stanovoval a upravoval přechod majetku mezi státy. Od 1. 1. 1993 se stala Česká televize samostatným aktivním členem Evropské vysílací unie, což je nejdůležitější evropská nevládní televizní organizace sdružující veřejnoprávní vysílatele. Generálním ředitelem televize se stal Ivo Mathé. V následujících letech následoval opět rozkvět České televize v rámci značně demokratičtější vlády v rámci zavádění nových necenzurovaných pořadů, reportáží, přenosů a spoluprací se zahraničím. Následovalo také udílení licencí pro vysílání soukromoprávním subjektům podobně, jako tomu bylo v případě rozhlasového vysílání po vzniku České republiky²⁴. V roce 1995 byl Parlamentem přijat zákon č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy s platností od dubna 1995, který charakterizuje reklamu a zabývá se zejména regulací reklamy vztahující se na děti a mládež a také na tabákové výrobky, alkohol, léčiva, zbraně a střeliva²⁵. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání udělila licenci pro lokální televizní vysílání společnosti CET 21, s. r. o. která je provozovatelem vysílání TV Nova. Tato společnost se o rok později snažila o zrušení některých licenčních podmínek, které podle novely č. 301/1995 Sb. zákona o rozhlasovém a televizním vysílání č. 468/1991 Sb., platné od 1. 1. 1996, již nebyly součástí rozhodnutí o udělení licence.

V polovině roku 1997 Senát Parlamentu ČR schválil zákon č. 135/1997 Sb., novelu zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, který mimo jiné přinesl rozšíření členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání z 9 na 13 členů a zvýšil koncesionářské poplatky televize na 75 Kč měsíčně. V roce 1998 proběhlo zpochybňování legálnosti licence společnosti CET 21 s. r. o. z důvodů právoplatnosti licence a porušování některých práv, při čemž bylo vůči této společnosti zahájeno správní řízení o odejmutí vysílací licence. V roce 2000 schválila vláda Miloše Zemana návrh zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání, která měla nahradit dosavadní zákon 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a zákon č. 103/1992 Sb., o Radě ČR pro rozhlasové a televizní vysílání. Tento rok bylo také stálou komisí Poslanecké sněmovny uspořádáno veřejné slyšení zástupců vysílatelů mediálních

²⁴Bližze srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 280 až 296 s. ISBN 80-246-0619-4.

²⁵Bližze srov. zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů.

rad k vládnímu návrhu tohoto zákona, aby případně sdělili své výhrady k tomuto zákonu. O rok později vláda tento zákon i přes veto tehdejšího prezidenta Václava Havla schválila. Tím následně vstoupil již zmíněný zákon č 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání v platnost. Tímto zákonem se budu podrobněji zabývat v dalších kapitolách.²⁶

Stejně jako rozhlasové vysílání se i to televizní stalo nedílnou součástí historie českého státu a jeho postupným politickým, sociálním a technologickým vývojem a podílelo se na něm nemalou měrou, což je samozřejmě spjata také s vývojem právní úpravy v této oblasti tak, jak je kodifikována dnes.

²⁶Bliže srov. BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny českých médií v datech*. Praha :Karolinum, 2003, 297 až 334 s. ISBN 80-246-0619-4.

3. Právní úprava rozhlasového a televizního vysílání

V obecném rámci, spadá předmět úpravy problematiky v oblasti rozhlasového a televizního vysílání do obsahu zákona č. 127/2005 Sb, o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, nicméně rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 3/2007-83, ve kterém soud deklaruje skutečnost, že zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů neobsahuje výlučnou úpravu všech aspektů elektronických komunikací a proto skutečnost, že určitá činnost spadá do regulačního rámce zákona o elektronických komunikacích, neznamená, že stejná činnost nemůže být zároveň podrobněji regulována i jiným právním rámcem, kterým je v tomto případě zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů.²⁷ A proto mezi nejdůležitější zákony, které se týkají rozhlasového a televizního vysílání a procesu udělování licencí k tomu potřebných bezesporu patří právě tento zákon. Upravuje výkon státní správy v oblasti rozhlasového a televizního vysílání, přičemž vychází primárně z Evropského práva, jakožto souhrnu právních norem zajišťující institucionální soustavu Evropských společenství, které pro Českou republiku představují, též vedle judikatury Soudního dvora ES povinné výkladové vodítko pro aplikaci českého práva, které bylo přijato k provedení práva Společenství, po vstupu České republiky do Evropské unie, což je obsaženo v již zmíněném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 3/2007-83. A to především směrnicí²⁸ č. 89/552/EHS²⁹, ve znění směrnice č. 97/36/ES a Evropské úmluvy o přeshraniční televizi. Tato směrnice je směřována vůči všem členským státům a deklaruje především vytvoření společného trhu mezi členskými státy a zrušení překážek, které by zamezovaly svobodného pohybu služeb. Službou se rozumí zabezpečení rozhlasového a televizního vysílání přes hranice, prostřednictvím různých technologií, což je jedním z cílů Evropského společenství, a proto mají jednotlivé státy přijmout opatření na povolení a zabezpečení přenosu z národních trhů, do společného trhu produkce programů a distribuce a na vytvoření podmínek

²⁷ Blíže srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 1 As 3/2007-83

²⁸ Směrnicí Evropské unie se rozumí autoritativní projev vůle Evropské unie ve vztahu k členským státům Evropské unie jakožto legislativní akt, který členským státům určuje, aby dosáhly konkrétního cíle, aniž by bylo řečeno, jakými prostředky mají členské státy tohoto cíle dosáhnout. Nevyžadují přímou implementaci do právního řádu, mohou být přijaty několika legislativními procedurami podle toho, jaký mají obsah.

²⁹ Blíže srov. Směrnice rady č. 89/552/EHS ze dne 3. října 1989, o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání.

spravedlivé hospodářské soutěže, bez toho, aby byla dotčena ochrana veřejného zájmu, kterou mají splňovat služby rozhlasového a televizního vysílání v jednotlivých státech.³⁰ Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, se věnuje především právům a povinnostem provozovatelů televizního vysílání, dále pak právům a povinnostem, strukturou, složením a funkcí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a následnému řízení před tímto orgánem, jakožto orgánem zabezpečující udělování vysílacích licencí k provozování rozhlasového a televizního vysílání v České republice a v neposlední řadě rozhodováním o sankcích na úseku rozhlasového a televizního vysílání.³¹ Těmto čtyřem, podle mého názoru nejdůležitějším částem toho zákona a zároveň nejdůležitějším částem v oblasti udělování vysílacích licencí a následného provozování rozhlasového a televizního vysílání věnuji čtyři následující kapitoly v této diplomové práci. Mezi základní pojmy, které popisuje tento zákon, patří pojem vysílání, jenž je definováno, jako určitá činnost, která je předmětem prvotního šíření původních rozhlasových a televizních programů a služeb, včetně teletextu v analogovém televizním vysílání, které jsou určeny pro příjem veřejnosti v podobě chráněného, nebo nechráněného přístupu pomocí sítí elektronických komunikací. To znamená, že podle tohoto zákona by se dalo vysílání definovat, jako určitá činnost, přičemž provozovatel rozhlasového a televizního vysílání není ta samá osoba, jako vysílatel rozhlasového a televizního vysílání. Oproti tomu zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů³² definuje osobu vysílatele, jako osobu, která na svou vlastní odpovědnost vysílá zvuky a obrazové materiály, nebo jejich vyjádření prostřednictvím rozhlasu a televize, nebo pro kterou tuto činnost zajišťuje z jejího podnětu jiná osoba, přičemž vysílání by se podle tohoto zákona dalo popsat jako výsledek této činnosti.

Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání definuje pojem simultánní sledování stejných pořadů, což znamená, že rozhlasové a televizní vysílání se na vyžádání vysílá směrem k příjemcům v určitých časech,

³⁰ Blíže srov. HENDRYCH, DUŠAN *et al.* *Správní právo. Obecná část, 8. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2012, 735 až 764 s. ISBN 978-80-7179-254-3.

³¹ Blíže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011 ISBN 978-80-7357-628-8.

³² Blíže srov. zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

kteří jsou předem dané provozovatelem vysílání, přičemž provozovatel vysílání bezodkladně poskytuje převzaté vysílání dál, na čemž nic nemění ani skutečnost, že z určitých objektivních fyzikálních vlastností může docházet k určitému zpoždění vysílaného signálu. Pořadem v rozhlasovém vysílání se rozumí ta část vysílání, která svým obsahem, formou a funkcí tvoří uzavřený celek vysílání, nebo tok programových prvků a představuje samostatnou položku v rozhlasovém programu. V televizním vysílání se pořadem rozumí pohyblivá obrazová sekvence se zvukem, nebo bez zvuku, která svým obsahem tvoří uzavřený celek vysílání a představuje samostatnou položku vysílacího programu.³³ Provozovatel vysílání je v tomto zákoně definovaný jako fyzická, nebo právnická osoba, která rozhoduje o složení programů a služeb převzatého vysílání, přičemž je za toto vysílání odpovědná. Velikost území, které je určeno pro cíl vysílání se určuje podle počtu obyvatel, kteří jsou schopni dané vysílání přijímat, nikoliv podle velikosti daného území. Tento pojem je označen jako celoplošné vysílání. V současné době je to alespoň 80 procent obyvatelstva České republiky u rozhlasového vysílání a v případě televizního vysílání je to alespoň 70 procent obyvatelstva. Oproti tomuto pojmu, zde stojí pojem regionální vysílání, čímž se rozumí rozhlasové, nebo televizní vysílání, které může ve vymezeném rozsahu přijímat v případě rozhlasového vysílání více než 1 procento a méně než 80 procent obyvatelstva České republiky a v případě televizního vysílání více než 1 procento a méně, než 70 procent obyvatelstva. Třetí kategorií je vysílání místní, kterým se rozumí místně vymezená oblast, která nepřesahuje 1 procento obyvatel České republiky. K této problematice si dovoluji zmínit rozhodnutí Městského soudu v Praze, sp. zn. 9 Ca 420/2007, kterým žalovaná Rada v odůvodnění svého rozhodnutí konstatovala, že zařazováním regionálních zpravodajských vstupů na sebe žalobce převzal pozici regionálního rádia a že při současném odpojení více lokalit by zcela nebyl naplněn požadavek pokrytí 70 procent, došlo by k závažnému překrytí s regionálními provozovateli, přičemž prvek regionality není u žalobce, který je provozovatelem celoplošného vysílání přípustný. Závěr žalované o nepřípustnosti prvku regionality v celoplošném vysílání žalobce, nemá oporu v zákoně ani v udělené licenci. Zákon umožňuje prvky regionálního vysílání v rozsahu, v němž je ještě zachován charakter celoplošného vysílání dle zákona a v němž ještě nedochází k rozsahu regionálního vysílání. Žalobci byla také udělena licence k

³³Bližší srov. §2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

celoplošnému rozhlasovému vysílání s regionálními prvky v kompozici celoplošného programu. Žalovaná rozhodnutím o udělení licence k provozování rozhlasového vysílání souhlasila s definicí profilu stanice Rádio regionů, jako kompozice celoplošného vysílání a dále s vysílacím schématem, které mimo jiné počítá se zařazováním lokálního zpravodajství v rámci Ranního a Víkendového zpravodajského bloku.³⁴

Dále tento zákon upravuje pojem teletextu, čímž se rozumí služba, která má za úkol šířit textové nebo grafické informace, v rámci vysílání televizního programu, ve kterém je mimo jiné obsažená i programová specifikace celkové programové skladby a jejich převažujících žánrů. Definuje také pojem teleshoppingu, jakožto přímou *nabídku zboží, nemovitého majetku, práv a závazků, nebo služeb, určené veřejnosti, která je zařazena do rozhlasového, či televizního vysílání za úplatu, nebo jinou protihodnotu.*³⁵ Dále se tento zákon zaobírá oblastí reklamy, kterou definuje jako sdělení, které je odvysíláno za úplatu, nebo jinou protihodnotu a odděluje pojem reklamy od pojmu upoutávky tvrzením, že reklama je nadřazeným pojmem pro upoutávku a nemůže být považována za její druh, či podkategorii. Reklama i upoutávka se sice obě snaží o získání pozornosti diváka ve vztahu k určité činnosti, službě, nebo programovému předmětu, upoutávka má však na rozdíl od reklamy užší pole působnosti a to sice v tom směru, že upozorňuje diváka na pořady, které provozovatel bude vysílat. Tento zákon pojímá oblast reklamy v rozhlasovém a televizním vysílání více ze široka, než zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů a působí vůči tomuto zákonu jako zvláštní, čili nadřazený právní předpis. Některé povinnosti šířitelů reklamy jsou uvedeny v obou těchto zákonech, nicméně tato skutečnost samozřejmě neznamená, že by mohlo být šířiteli uloženo více sankcí za porušení předpisu, který je obsažený v obou těchto zákonech. Výhradní pravomoc dohlížet na oblast reklamy v rozhlasovém a televizním vysílání je svěřena podle tohoto zákona Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, čemuž se budu také věnovat v kapitole věnované právě Radě pro rozhlasové a televizní vysílání.³⁶

³⁴Bližie srov. rozsudek Městského soudu v Praze, ze dne 26. 10. 2007, sp. zn. 9 Ca 420/2007.

³⁵Bližie srov. §2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

³⁶Bližie srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách*

Prezentace sponzora je možná, jakožto potvrzuje rozhodnutí Městského soudu v Praze, č. j. 8 Ca 236/2008, pouze uvedením obchodní firmy sponzora, nicméně může nastat situace, kdy veřejnost bude znát pouze určitý konkrétní výrobek daného sponzora, jako jeho název, logo, nebo ochrannou známku, přičemž obchodní jméno výrobce být obecně známo nemusí. Poté připadá v úvahu takového sponzora prezentace vůči veřejnosti právě takovýmto obecně známým výrobkem, čili typickým, nebo charakteristickým výrobkem, nikoliv svým obchodním jménem. Takovým to prezentováním výrobku však nesmí výrobce upozorňovat na vlastnosti tohoto výrobku, nýbrž pouze na sponzora. Sponzorem se rozumí fyzická, nebo právnická osoba, která poskytla příspěvek k financování určitého pořadu, za účelem propagace této osoby a zdůraznění jejího názvu, k čemuž se samozřejmě využívá patřičná sledovanost daného pořadu. To znamená, že čím více daný pořad sleduje lidí, tím atraktivnější se pro sponzora stává, aby bylo jeho jméno propagováno právě v souvislosti s tímto pořadem, protože to zviditelní jeho výrobek, nebo název tohoto sponzora vůči více potencionálním zákazníkům, samozřejmě tím nákladnější bude jeho sponzorský příspěvek, související právě s tímto pořadem.³⁷ Identifikace sponzora nepředstavuje žádný problém, protože sponzoři jsou identifikováni podle jejich obchodní firmy.³⁸

Zákonem č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách se rozumí označení ochranných známek jakožto jakékoliv označení, schopné grafického znázornění, do čehož spadají zejména slova, kresby, barvy, číslice, tvar výrobku a jeho obal, za podmínky, že je toto označení schopné odlišit výrobky a služby osoby která je prezentuje za své vlastní od výrobků a služeb osoby jiné. K označování sponzorů ochrannou známkou dochází v případě jeho propagace názvu firmy nebo výrobku v daném pořadu, která je tvořena obchodní firmou sponzora, nebo jejíž je součástí a vede k posílení práv na ochranu obchodní firmy tohoto sponzora.³⁹

Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání definuje také případy, které jsou tímto zákonem stanovené, v nichž se o rozhlasové televizní vysílání nejedná. Tyto činnosti se sice rozhlasovému a

na vyžádání a o změně některých zákonů, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 7 až 9 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

³⁷Bliže srov. rozhodnutí Městského soudu v Praze, ze dne 23. 6. 2009 č. j. 8 Ca 66/2009-36.

³⁸Obchodní firma je název, pod kterým je daný podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. Tímto údajem je tato osoba jednoznačně identifikována, protože by bez zapsání do obchodního rejstříku nemohla vzniknout.

³⁹Bliže srov. zákon č. 441/2003., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů.

televiznímu vysílání podobají, nicméně nejedná se o rozhlasové a televizní vysílání podle tohoto zákona, a proto je za tyto činnosti nejde považovat. Jedná se především o zajišťování komunikačních služeb, které nejsou poskytovány neidentifikovatelným divákům, či posluchačům. Provozování telekomunikačních zařízení a poskytování telekomunikačních služeb jsou činnosti, které upravuje zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, stejně, jako šíření signálu pomocí družice, které je považováno pouze jako šíření přenosové cesty provozovatele terestrického vysílání. Zajímavý je ovšem fakt, že za rozhlasové a televizní vysílání se považují datové přenosy, které jsou uskutečněné pomocí internetu, nebo mobilních telefonů, pokud splňují znak lineárnosti, což znamená, že tento zákon rozlišuje lineární a nelineární datová média. Lineární datové médium bych popsal jako vysílání prostřednictvím datového toku informací, které mají možnost koncový uživatelé zachytit pomocí mobilního telefonu, nebo internetu, přičemž při „streamování“ (sledování) tohoto toku nemá koncový uživatel možnost opakovat jednotlivé vysílané sekvence tohoto datového toku, nebo se na časové ose tohoto toku posouvat kupředu, nebo zpět. Typickým příkladem je například tzv. televizní vysílání online ČT sport na internetu, kdy sledujeme pouze to, co je právě v tom okamžiku vysíláno. Oproti tomu typickým příkladem nelineárního vysílání je internetová stránka www.youtube.com, která slouží jako úložný prostor pro jednotlivé datové toky uživatelů této webové stránky, přičemž ostatní uživatelé této webové stránky mají možnost tyto toky sledovat, nicméně mohou opakovat jednotlivé sekvence těchto toků a dokonce se mohou také pohybovat na časové ose těchto toků kupředu a zpět a tím pádem sledovat tento tok opakovaně. Tyto nelineární média se označují jako on demand, přičemž se jedná o jiný typ „streamování“ (sledování) než u lineárních médií. Dalším rozdílem mezi těmito médii je to, kdo a kdy rozhoduje o obsahu těchto datových toků. Zatímco u lineárních toků jde o služby, které jsou předem určeny vysílacím schématem jež sestavuje vysílatel tohoto datového toku, u nelineárního toku rozhoduje o tom, co chce právě sledovat koncový uživatel sám.⁴⁰

Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, se vztahuje na provozovatele vysílání, kteří dané vysílání provozují na základě zvláštního zákona, dále pak na provozovatele který provozuje vysílání na základě licence udělené Radou pro rozhlasové a televizní vysílání, poté na provozovatele

⁴⁰zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

převzatého vysílání na základě registrace a *fyzickou nebo právnickou osobu, která provozuje televizní vysílání, nebo převzaté televizní vysílání, pokud se tato osoba považuje za usazenou v České republice. Za usazenou fyzickou, nebo právnickou osobu se označuje osoba, která má v České republice sídlo, nebo místo podnikání a přijímá zde rozhodnutí o výběru pořadů a dalších částí vysílání a jejich uspořádání v programové skladbě,*⁴¹ což se nazývá tzv. redakční rozhodnutí. Tímto zákonem se řídí také osoba, která zde má sídlo, nebo místo podnikání, avšak redakční rozhodnutí přijímá z jiného státu Evropské unie, pokud má na našem území podstatnou část zaměstnanců, kteří zde zajišťují televizní vysílání, nebo pokud tyto zaměstnanci zajišťují toto vysílání jak v České republice, tak v jiném státě Evropské unie, anebo pokud nesplňuje tyto podmínky, ale poprvé zahájila své televizní vysílání v České republice podle českého právního řádu a udržuje trvalé a efektivní zapojení do hospodářského života v České republice.⁴² Tyto osoby se řídí tímto zákonem i za předpokladu, že mají sídlo v České republice a redakční rozhodnutí přijímají od nečlenského státu Evropské unie, pokud zajišťuje podstatná část jejich zaměstnanců vysílání na našem území. Nelze-li na tyto fyzické a právnické osoby hledět jako na usazené v České republice, ani v jiném státě který je členem Evropské unie a nebo není-li tento stát na základě Evropské úmluvy o přeshraniční televizi, ve znění Protokolu pozměňujícího Evropskou úmluvu o přeshraniční televizi, vyhlášená pod č. 57/2004 Sb. m. s., s takovýmto státem smluvní stranou, vztahuje se na něj tento zákon, pouze pokud využívá zařízení pro přenos vzestupného signálu k družici, která je umístěna v České republice a nebo pokud nevyužívá kapacitu této družice.⁴³ Posledním pravidlem pro užití tohoto zákona, pokud nespadá ani pod jednu uvedenou kategorii je skutečnost, že na uvedenou osobu lze nahlížet, jako na osobu usazenou v České republice podle Smlouvy o založení Evropského společenství.⁴⁴

Počátkem 90. let 20. století vedle sebe začínají existovat provozovatelé rozhlasového a televizního vysílání veřejnoprávní a provozovatelé

⁴¹Bližze srov. §3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

⁴²Bližze srov. §3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

⁴³zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴Čl. 43 a následující Smlouvy o založení Evropského společenství vyhlášené v Úředním věstníku Evropských společenství č. C 340 dne 10. 11. 1997.

soukromoprávní, jinak nazývané jako komerční, kteří jsou zřizováni soukromoprávními akty, což znamená, že vznikají na základě společenské smlouvy, zakladatelské smlouvy, nebo jiné listiny. Jsou financovány vlastními příjmy podnikatelské činnosti, což je také jedním z rozdílů oproti veřejnoprávním provozovatelům, kteří mají jako hlavní zdroj příjmů koncesionářské poplatky. Další rozdíl lze spatřovat v typu oprávnění na základě, kterého jsou tyto korporace oprávněné vysílat. Veřejnoprávní provozovatelé své vysílání provozují na základě zákonů již zmíněných, a to zákonům č. 484/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů. Soukromoprávní, nebo-li komerční provozovatelé vysílání provozují vysílání na základě licence, která jim byla podle specifikace jejich činnosti udělena a jsou nazýváni právě jako vysílatelé s licenci, potažmo převzatého vysílání, jež toto vysílání provozují na základě registrace, která jim byla udělena podle příslušného právního předpisu, což je upraveno v paragrafu 26 a násl. zákona č. 231/2001., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Veřejnoprávní provozovatel rozhlasového a televizního vysílání, je v zákoně označen jako provozovatel vysílání ze zákona, což je stanoveno ve správním řádu a znamená to, že tyto korporace byly založeny veřejným právem na základě zákona. Někdy se uměle rozlišují veřejnoprávní provozovatelé vysílání a státní provozovatelé vysílání, což podle mého názoru nemá praktický význam, neboť v České republice podle správního řádu státní provozovatelé neexistují. Nicméně diskuze, které jsou vedeny na toto téma, pomáhají vymezit vztah veřejnoprávních provozovatelů vysílání k různým státním složkám veřejné moci a naopak vztahům těchto složek vůči veřejnoprávním provozovatelům. Jedním z příkladů těchto vztahů může být například snaha Poslanecké sněmovny o zakotvení automatického zvyšování koncesionářských poplatků v závislosti na inflaci nebo skutečnost, že moc zákonodárná nepřímou ovlivňuje jmenování a rozpočet vedoucích představitelů veřejnoprávních médií, na druhou stranu v posledních letech panuje snaha zmenšovat vliv těchto státních složek vůči veřejnoprávním médiím, což může být patrné například ze skutečnosti, že Poslanecká sněmovna České republiky nemůže volit členy Rady České televize a Rady Českého rozhlasu zcela podle svého uvážení, protože je vázána návrhy jednotlivých zájmových skupin, do kterých ovšem nepatří politické strany. Veřejnoprávní

provozovatelé, jakožto veřejnoprávní korporace⁴⁵ jsou zřízeny na základě zákona, jednají na svou vlastní odpovědnost za účelem veřejné služby, což je jedním z cílů, pro kterou byla tato korporace zřízena. Přesné vymezení veřejné služby neexistuje, protože by bylo neúčelné, neboť se v průběhu času může měnit. I tato skutečnost je jedním z důvodů, proč jsou tyto korporace oprávněné přijímat vlastní předpisy, které budou veřejnou službu dále specifikovat a naplňovat obsah veřejné služby poskytovanými službami veřejnosti. Tato veřejnoprávní korporace, jakožto veřejnoprávní provozovatel rozhlasového a televizního vysílání je tedy řízena veřejností, která tyto korporace řídí pomocí svých zastupitelů.

Mimo úpravy rozhlasového a televizního vysílání, které upravuje zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, existuje také právní úprava vysílatelů ze zákona, která upravuje Český rozhlas a Českou televizi, která stanovuje strukturu, kompetenci Rady České televize a Rady Českého rozhlasu a stejně tak obsahovou stránku jejich vysílání.⁴⁶

Na konec této kapitoly, si dovoluji tedy shrnout zákony, které patří do právní úpravy rozhlasového a televizního vysílání a úkonů s ním spojených. Co se týče Evropského práva, tak je to především Čl. 43 a následující Smlouvy o založení Evropského společenství vyhlášené v Úředním věstníku Evropských společenství č. C 340 dne 10. listopadu 1997, evropská úmluva o přeshraniční televizi, ve znění Protokolu pozměňujícího Evropskou úmluvu o přeshraniční televizi, vyhlášenou pod č. 57/2004 Sb. m. s. a poté Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravující provozování televizního vysílání, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES ze dne 30. června 1997, kterou se změnila Směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících televizní vysílání a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se změnila již

⁴⁵Veřejnoprávní korporací se rozumí sdružení osob, které je založeno na základě zákona a jemuž byla svěřena pravomoc plnit vymezené úkoly ve veřejné správě. Protože je právnickou osobou, v právních vztazích vystupuje jako samostatný subjekt, může vlastnit majetek, uzavírat smlouvy apod. Založena je na členském principu a členové se podílí na její činnosti. Zvláštností veřejnoprávních korporací je jejich, v souladu se stanoveným účelem plnění jen určitých veřejnoprávních funkcí, omezená subjektivita. Ta je jim vždy podle příslušného zákona přiznána jen v tom rozsahu, v jakém je pro dané funkce nezbytná.

⁴⁶zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.

zmíněná Směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání. Co se týče tuzemských právních předpisů, tak mimo zákona 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, který pojímá oblast rozhlasového a televizního vysílání a právní úpravu spojenou s udělováním vysílacích licencí, sem tedy patří zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121//2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů. Mezi tyto zákony by se zcela určitě daly zařadit ještě další, nicméně zde se jedná o výčet těch podle mého názoru nejdůležitějších. V samotném řízení o udělování vysílacích licencí se Rada pro rozhlasové a televizní vysílání řídí samozřejmě také podle zákona č. 500/2004 Sb., správním řádu, ve znění pozdějších předpisů a také zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se dále řídí také zákonem č. 106/1999 Sb., ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím, zákonem č. 348/2005 Sb., ze dne 5. srpna 2005 o rozhlasových a televizních poplatcích a změně některých zákonů, zákonem č. 634/2004 Sb., ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích a zákonem č. 23/1991 Sb., ze dne 9. ledna 1991, kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod jako ústavní zákon Federativního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se také dále řídí vyhláškou č. 22/2011 Sb., o způsobu stanovení pokrytí signálem zemského rozhlasového vysílání šířeného ve vybraných kmitočtových pásmech, dále pak vyhláškou č. 122/2013 Sb., o některých charakteristikách zvukové složky reklam, teleshoppingu a označení sponzora v televizním vysílání a o způsobu měření hlasitosti zvukové složky reklam, teleshoppingu a označení sponzora v televizním vysílání. Dále se řídí usnesením vlády 875 + 2P ze dne 6. září 2000 o metodickém pokynu ke sjednocení postupu orgánů veřejné správy při zajištění práva fyzických

a právnických osob na poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a v neposlední řadě také vyhláškou Ministerstva kultury č. 233/2001 Sb., ze dne 22. května 2001, kterou se vydává seznam událostí značného společenského významu. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání také přijímá stanoviska, podle kterých se následně řídí, mezi které patří například Stanovisko Rady přijaté dne 17. prosince 2013 k výkladu pojmu pořad pro děti. Bere v potaz samozřejmě také judikaturu z oblasti rozhlasového a televizního vysílání, týkající-se například vhodnosti specifických pořadů pro mládež, s poukazem na možné ovlivnění psychického, fyzického, či mravního vývoje mladistvých. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se řídí také Evropským právem a to konkrétně Evropskými směrnicemi, jako je například přístupová Směrnice Evropského Parlamentu a rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a jejich vzájemném propojení, nebo autorizační směrnice Evropského Parlamentu 2002/20/ES ze 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací.⁴⁷

⁴⁷Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů*, *Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, *Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011 ISBN 978-80-7357-628-8.

4. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání

4.1. Funkce Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání je orgánem státní správy, správním úřadem, jejíž činnost je jednáním státu, tudíž nemá úplnou svéprávnost, nicméně disponuje svéprávností procesní a také může vystupovat jako účastník soudního řízení. I když tato Rada vykonává svou činnost na celém území České republiky, nejedná se o ústřední správní orgán, jak by se na první pohled mohlo zdát.⁴⁸ Důvodem je především skutečnost, že hlavním úkolem této Rady není výkon státní správy, nýbrž úkoly jiné. Skutečnost, že Rada pro rozhlasové a televizní vysílání není ústředním správním orgánem, potvrzuje rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, Rc 40/94, 6 A 98/93, které stanovuje, že za ústřední orgány státní správy lze považovat pouze takové orgány, které jsou za ústřední orgány státní správy České republiky zákonem prohlášeny. Zákon hovoří o Radě pro rozhlasové a televizní vysílání jako o orgánu státní správy, který je vybaven určitými pravomocemi v oblasti rozhlasového a televizního vysílání, který je na základě těchto pravomocí oprávněn vykonávat určité činnosti v oblasti rozhlasového a televizního vysílání.⁴⁹ Mezi tyto činnosti patří dohled nad dodržováním zákonů v oblasti rozhlasového a televizního vysílání směřující k subjektům, kterým byla touto Radou udělena licence, na základě které mohou provozovat rozhlasové a televizní vysílání. Pokud by tyto subjekty jednaly v rozporu se zákonem, je Rada také oprávněna tyto licence odnímat, jakožto uložit sankci za neplnění požadovaného. Stejně tak rozhoduje o registraci provozovatelů převzatého vysílání, které vede ve veřejné, dálkově přístupné evidenci, kde se uvádí také přehled žádostí o registraci a udělených licencích. V působnosti této Rady náleží také monitorování obsahu rozhlasového a televizního vysílání, což znamená, že veškerý obsah datového toku, který je vysílání provozovateli tohoto vysílání směrem ke koncovým posluchačům a divákům, je podroben určité kontrole, která zajišťuje odstranění nepříznivých vlivů, které by určité pořady mohli mít, vůči specifickým sociálním skupinám jako jsou například mladiství, u kterých by sledování těchto pořadů mohlo mít negativní vliv v dalším

⁴⁸Bližze srov. internetové stránky www.RRTV.cz ke dni 27. 2. 2014.

⁴⁹Bližze srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze Rc 40/94 6 A 98/93.

psychickém, fyzickém, nebo morálním vývoji. Proto existuje určitý řád, v jakém čase a jaký typ pořadů lze vysílat a Rada pro rozhlasové a televizní vysílání kontroluje jeho dodržování. Dalšími důvody kontrolování tohoto řádu je zabránění nepříznivého ovlivňování společnosti zakázanými praktikami v oblasti reklamy, podněcování k násilí, nebo diskriminaci některých rizikových skupin. Rada také spolupracuje s Českým telekomunikačním úřadem v oblasti vydávání individuálního oprávnění, které se týká udělení specifického kmitočtu pro určité radiokomunikační služby, v určitém rádiovém spektru, k jehož udělení potřebuje tento úřad od Rady souhlas. Rada také vyžaduje od tohoto úřadu stanovisko, obsahující kmitočty rozhlasového a televizního vysílání, včetně jejich technických parametrů a označení území, které má být pokryto vysíláním daného vysílače. Ve spolupráci s tímto úřadem mimo jiné určuje rozsah území, který je určen konkrétnímu provozovateli vysílání, na které tento provozovatel cílí toto vysílání. K vydávání individuálního oprávnění, jakožto přidělenému kmitočtu bych rád zmínil rozsudek Evropského soudního dvora ve věci C - 380/05, Centro Europa 7 Srl v. Ministero delle Comunicazioni e Autorita per le garanzie nelle comunicazioni a Direzione generale per le concessioni e le autorizzazioni del Ministero delle Comunicazioni, který stanovuje, že Článek 49 ES a od okamžiku jejich použitelnosti i čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice), čl. 5 odst. 1 a 2 druhy pododstavce a čl. 7 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice), jakož i článek 4 směrnice Komise 2002/77/ES ze dne 16. září 2002 o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb elektronických komunikací musí být vykládány tak, že v oblasti televizního vysílání brání vnitrostátní právní úpravě, jejíž uplatnění znemožňuje provozovateli, který získal licenci, vysílat z důvodu, že mu na základě objektivních transparentních, nediskriminačních a přiměřených kritérií nebyly přiděleny vysílací rádiové frekvence.⁵⁰

⁵⁰Bliže srov. rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 8. 11. 2005, ve věci C - 380/05, Centro Europa 7 Srl v. ministero delle Comunicazioni e Autorita per le garanzie nelle comunicazioni a Direzione generale per le concessioni e le autorizzazioni del Ministero delle Comunicazioni, ALEŠ ROZEHNAL, Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 21 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

Rada také ustanovuje programy a služby, které mají být konkrétně šířeny za účelem veřejného zájmu a také přezkoumává jejich potřebnost a vliv na společnost. Na rozdíl od již zmíněné kontroly obsahu vysílání, má tato činnost pozitivní vliv na společnost a její sociální skupiny především v oblasti vzdělávání, zpravodajství a ochrany společnosti. Jelikož je Rada oprávněna vydávat vnitřní předpisy, jakožto veřejnoprávní korporace, patří do její působnosti také vydávání statutu a jednacího řádu Rady, jakožto vydávání organizačního řádu Úřadu této Rady. Povinností Rady je také předkládání návrhu svého rozpočtu a závěrečného účtu Ministerstvu financí a příslušnému orgánu Poslanecké sněmovny. Pokud tomu zákon nebrání, zveřejňuje usnesení, výroční zprávy a také zápisy z jednání této Rady, nebo rozhodnutí o opravných prostředcích a žalobách proti rozhodnutí správního orgánu, jakožto Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, stejně tak jako další informace způsobem, umožňující dálkový přístup.⁵¹

Úkolem Rady je také vytváření státní politiky České republiky ve vztahu k zahraničí, jejímž cílem je zvyšovat úroveň mediální gramotnosti a celkového rozvoje rozhlasového a televizního vysílání, ke kterému je oprávněna vydávat stanoviska a návrhy. V oblasti přeshraniční spolupráce také vykonává dozor a řídí se přitom především Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány, příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmu spotřebitele, které je směřováno k ochraně spotřebitelů, čili posluchačů a diváků vysílání rozhlasu, či televize. S orgány Evropské unie spolupracuje také v oblasti regulace vysílání, získávání a předávání informací mezi příslušnými orgány členských i nečlenských států, jakožto také s právníky osobami, založenými v souladu s právním řádem České republiky, jejichž předmět činnosti vyžaduje samoregulaci v některé s oblastí rozhlasového a televizního vysílání.⁵²

4.2. Povinnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

Mezi hlavní povinnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání patří předkládání každoroční výroční zprávy Poslanecké sněmovně, která informuje

⁵¹Bliže srov. CHALOUPKOVÁ, H., HOLÝ, P. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2004 ISBN 978-80-7400-143-7, § 6 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

⁵²Bliže srov. §5 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

Poslaneckou sněmovnu a činnostech, které Rada prováděla v uplynulém roce, také stavu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání, kam patří sepsání seznamu provozovatelů vysílání, kteří aktuálně provádí vysílací činnost na území České republiky, kterým byly uděleny vysílací licence, na základě předmětných kritérií, jakožto způsob, jakým toto vysílání daní provozovatelé provádí, myšleno zda dodržují právní předpisy související s vysíláním. Dále je Rada povinna informovat také o výsledcích kontrol, které byly prováděny v rámci dodržování těchto povinností, popřípadě o sankcích, které jim byly uděleny. Tato zpráva informuje také o případné změně licenčních podmínek provozovatelů, o stavu a úrovni samoregulace v příslušných oblastech vysílání, o úrovni mediální gramotnosti ve vztahu k novým telekomunikačním technologiím k tomu určeným. Tuto zprávu je Rada povinna předložit Poslanecké sněmovně a současně i předsedovi vlády, přičemž tato zpráva musí být předložena do konce února každého kalendářního roku způsobem umožňující dálkový přístup. Poslanecká sněmovna může od Rady vyžadovat dodatečné vysvětlení nebo informace, které je Rada povinna poskytnout v přiměřené lhůtě. Vláda a orgány státní správy spolupracují s touto Radou v oblasti vysílání a jsou povinni této Radě poskytnout potřebnou součinnost, jakožto jsou oprávněni požadovat od této Rady zaujetí určitých stanovisek v oblasti vysílání, které náleží do její kompetence. Dále Rada spolupracuje s Ministerstvem kultury v oblasti poskytování údajů a informací k závazkům z mezinárodních smluv, nebo z členství v mezinárodních organizacích, které jsou pro Českou republiku závazné a má povinnost tyto údaje a informace Ministerstvu kultury poskytnout. Pokud Rada opětovně neplní své povinnosti, může Poslanecká sněmovna předsedovi vlády navrhnout odvolání této Rady.

4.3. Členství v Radě pro rozhlasové a televizní vysílání

V současné době Rada pro rozhlasové a televizní vysílání sídlí v Praze, má 13 členů, které do funkce jmenuje a odvolává předseda vlády na návrh poslanecké sněmovny na dobu 6 let. Členství v Radě je specifickou funkcí, která se nazývá veřejnou službou a vyžaduje splnění určitých podmínek k tomu, aby do ní mohl být člověk jmenován. Mezi tyto požadavky patří plná způsobilost k právním úkonům, neboli svéprávnost⁵³, což znamená, že daná osoba nemá žádným

⁵³Svéprávnost (do 1. ledna 2014 způsobilost k právním úkonům) je způsobilost právně jednat, například uzavírat jakékoli smlouvy. Podle §4 odst. 1 občanského zákoníku platí

způsobem svéprávnost omezenou. Dalším požadavkem je, aby daná osoba měla trvalý pobyt na území České republiky, čímž se rozumí adresa pobytu občana v České republice. Trvalým pobytem se nazývá místo, které si občan zvolil zpravidla v místě zaměstnání, rodiny, nebo rodičů. Trvalý pobyt může mít každá osoba pouze jeden, přičemž objekt, který je uveden jako místo trvalého pobytu, musí být označen popisným, evidenčním nebo orientačním číslem a zároveň musí být určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci. Osoba, která se chce stát členem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání musí být také starší 25 let a musí být bezúhonná, což znamená, že tato osoba nebyla pravomocně odsouzena za trestný čin, který byl spáchán v přímé souvislosti s provozováním rozhlasového nebo televizního vysílání, převzatého vysílání nebo s vydáváním periodického tisku, nebo která spáchala jakýkoliv trestný čin úmyslně. Osoba, která spáchala úmyslný trestný čin může být jmenována do funkce člena Rady pouze v případě, že jeho odsouzení bylo zhlazeno nebo se na něj hledí, jako by nebyl odsouzen. Poměrně zajímavý je následující výčet případů, kdy daná osoba také nemůže být jmenována do této funkce z důvodu absence bezúhonnosti, který je sestaven na základě historických událostí, které se odehrály na území českého státu (Československé republiky) do 29. prosince 1989 kdy u nás proběhla „sametová“ revoluce, která znamenala konec komunistického režimu. Na základě těchto událostí se za bezúhonného nepovažuje občan, který byl v období od 25. 2. 1948

vyvratitelná právní domněnka, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost jej užívat s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může důvodně očekávat. Není-li osoba plně svéprávná, je její právní jednání, ke kterému není způsobilá, neplatné. Svěprávnost nabývá člověk zletilostí, tedy dovršením 18 let věku. Nezletilý není plně svéprávný, je způsobilý jen k takovým právním jednáním, která jsou svou povahou objektivně přiměřená rozumové a volní vyspělosti jeho vrstevníků. Před nabytím zletilosti se plná svéprávnost získává jejím přiznáním (emancipací) nebo uzavřením manželství. Svěprávnost může podle § 37 občanského zákoníku přiznat jen soud, a to pouze na návrh, dosáhl-li nezletilý 16 let věku, se souhlasem jeho zákonného zástupce (nebo nezletilého, podá-li návrh zákonný zástupce), a pokud se prokáže jeho schopnost samostatně se živit a obstarávat si své záležitosti, případně je-li to z vážných důvodů v jeho zájmu. Druhou možností získání plné svéprávnosti je uzavření manželství, dosáhl-li nezletilý také 16 let věku. V takovém případě se pak takto nabytá svéprávnost neztrácí ani případným zánikem manželství, ani jeho prohlášením za neplatné. Jednou získané svéprávnosti se nelze ve smyslu § 16 občanského zákoníku nikdy vzdát. Na rozdíl od dřívější způsobilosti k právním úkonům ji nelze ani člověka zcela zbavit. Je možné ji jen podle § 55-65 občanského zákoníku omezit, jestliže je to v jeho zájmu a pokud nepostačí mírnější opatření, zejména v případě trvalé duševní poruchy. O omezení svéprávnosti rozhoduje opět pouze soud, přičemž v rozsudku vždy vymezí rozsah omezení a zároveň jmenuje opatrovníka. Každé omezení trvá nejdéle tři roky, lze je však opakovaně prodloužit. I rozhodnutí o omezení svéprávnosti nicméně člověka nezabavuje práva samostatně právně jednat v běžných záležitostech každodenního života viz. zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník.

do 17. 11. 1989 příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti, nebo byl evidován v materiálech Státní bezpečnosti jako rezident, agent, držitel propůjčeného bytu, držitel konspiračního bytu, informátor, nebo ideový spolupracovník státní bezpečnosti, nebo byl tajemníkem orgánu Komunistické strany Československa nebo Komunistické strany Slovenska od stupně okresního nebo jemu na roveň postaveného výboru výše, členem předsednictva těchto výborů, členem Ústředního výboru Komunistické strany Československa nebo Ústředního výboru Komunistické strany Slovenska, členem Byra pro řízení stranické práce v českých zemích, nebo členem Výboru pro řízení stranické práce v českých zemích, s výjimkou těch, kteří tyto funkce zastávali pouze v období od 1. 1. 1968 do 1. 5. 1969, nebo který byl pracovníkem aparátu Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti na úseku politického řízení Sboru národní bezpečnosti, byl příslušníkem lidových milicí, byl členem akčního výboru Národní fronty, prověřkových komisí po 25. 2. 1948, nebo prověřkových a normalizačních komisí po 21. 8. 1968, byl v období od 25. 2. 1948 do 17. 11. 1989 studentem na Vysoké škole Felixe Edmundoviče Dzeržinského při Radě ministrů Svazu sovětských socialistických republik pro příslušníky státní bezpečnosti, Vysoké škole ministerstva vnitra Svazu sovětských socialistických republik pro příslušníky Veřejné bezpečnosti, Vyšší politické škole ministerstva Svazu sovětských socialistických republik, nebo vědeckým aspirantem anebo účastníkem kurzů delších než 3 měsíce na těchto školách.⁵⁴

Pro členy Rady dále platí určitá omezení, spočívající v zákazu zastávání jakýchkoliv funkcí v orgánech, nebo se podílet přímo na podnikání obchodních korporacích, které podnikají v oblasti hromadných sdělovacích prostředků, audiovize, nebo reklamy a stejně tak toto omezení platí pro osoby jim blízké. Dále nesmějí těmto korporacím poskytovat odbornou pomoc, nebo provádět poradenskou činnost ve vztahu k nim. Členové rady také nesmějí být v žádném typu pracovněprávního vztahu k jakémukoliv typu provozovatele rozhlasového a televizního vysílání. Pokud člen Rady vykonává nějakou výdělečnou činnost, je povinen tuto činnost činit způsobem, který nebude ohrožovat řádný výkon funkce člena Rady, jako například vědecká, pedagogická, literární, publicistická, nebo

⁵⁴Bližše srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 21 až 25 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

umělecká činnost, která by nějakým způsobem narušovala nezávislost a nestrannost Rady, nebo která by mohla narušovat její důvěru.⁵⁵ Tyto povinnosti členů Rady jsou ustanoveny zejména z důvodu zachování dobré správy tohoto orgánu a také pomáhají předcházet korupci a problémům s ní spjatých. Jak už jsem zmínil v úvodu své práce, média, čili provozovatelé rozhlasového a televizního vysílání mají v dnešní době obrovskou moc, a tudíž je potřeba, aby v orgánu, který je určen ke kontrole těchto provozovatelů, stáli lidé, kteří budou opravdu nestranní, nezávislí a budou vykonávat veřejnou službu se ctí a zájmem a nebudou se snažit využívat své postavení pro svůj osobní, nebo jiný prospěch. Tento přístup je také samozřejmě zachován při jednání Rady, přičemž pokud by existovaly jakékoliv pochybnosti o členovi Rady, jenž v daném případě rozhoduje, který by mohl být zaujat, nebo nějakým způsobem podjatý ve vztahu k ostatním účastníkům řízení, nebo jejich zástupcům, rozhodne Rada bez zbytečného odkladu o této námitce podjatosti vyloučením tohoto člena, přičemž členové Rady musí neprodleně sdělit Radě své pochybnosti o podjatosti, které se týkají jejich vlastní osoby. Členové Rady jsou mimo jiné povinni zachovat mlčenlivost o skutečnostech, které by mohli ohrozit výkon dobré správy Rady jakýmkoliv způsobem.⁵⁶

Pracovněprávní vztah členů Rady je upraven zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů, přičemž úprava platu a odchodného předsedy a místopředsedů Rady je upravena zákonem č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů.⁵⁷

Rada může rozhodovat, pokud je přítomna nadpoloviční většina členů této Rady včetně předsedy, nebo místopředsedy Rady a rozhoduje způsobem nadpoloviční většiny všech přítomných členů, vyjma rozhodování o udělení, prodloužení, nebo odnětí licence a zrušení registrace, k čemuž je potřeba, aby při tomto rozhodování bylo přítomno 9 členů Rady, přičemž o průbězích těchto

⁵⁵Bliže srov. zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁶Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Mediální právo 2., rozšířené vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007 ISBN 978-80-7380-033-8, §6 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

⁵⁷Bliže srov. §10 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

hlasování je veden protokol, který obsahuje informace o tom, jakým způsobem který člen rozhodoval. Tento protokol Rada není povinna zveřejňovat a blíže ho upravuje jednací řád Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, kterým se při jednáních tato Rada řídí a jenž je typem vnitřního předpisu, který Rada vydává pro svou vlastní potřebu podrobnější úpravy její činnosti, organizace, postavení členů a průběhu jednání. Tento jednací řád mimo jiné také upravuje volbu a postavení předsedy a místopředsedů této Rady, které volí členové Rady na období dvou let, pokud se Rada neusnese jiným způsobem, a to sice volební komisí, která je složená ze tří členů Rady zformovaných na návrh předsedajícího tohoto jednání, kteří volí předsedu a tři místopředsedy Rady prostřednictvím své nadpoloviční většiny, přičemž tito členové ztrácí možnost kandidatury na předsedu, nebo místopředsedu této Rady. Volba probíhá na zasedání Rady, které musí být členům oznámeno alespoň dva týdny před konáním tohoto jednání, v němž volební komise připraví volební lístky se jmény kandidátů, přičemž volba probíhá tajně a je možné jí opakovat, dokud se nadpoloviční většinou nedosáhne požadovaného výsledku, čili zvolení předsedy a místopředsedů této Rady. V případě, že byl předseda nebo místopředseda odvolán, je Rada povinna zvolit nového předsedu, nebo místopředsedu do 30 dní ode dne, kdy byl odvolán původní, přičemž Rada odvolává z funkce předsedu, který není schopen vykonávat svou funkci po dobu delší než tři měsíce, poté v případě, kdy svou funkci neplní tak jak by měl a v jeho vedení se objevují vážné nedostatky, anebo pokud nespňuje podmínky pro výkon této funkce. Předsedovi, který byl odvolán, zaniká jeho členství v Radě dnem zániku jeho členství, uplynutím volebního období, následujícím dnem po doručení rozhodnutí o odvolání, následující den po doručení písemného vzdání se funkce, anebo pokud je prohlášen za mrtvého, nebo zemře. O volbě předsedy je vyhotoven protokol, který podepisují všichni členové volební komise. Poté co volba úspěšně proběhne, nebo pokud se rozhoduje o odvolání předsedy, místopředsedy, nebo místopředsedů, musí být o výsledcích neprodleně informován předseda Poslanecké sněmovny a předseda vlády. Předseda a místopředsedové této Rady řídí činnost Rady, zastupují tuto Radu navenek a připravují různé koncepční návrhy, které se projednávají na jednotlivých zasedáních, kterých se může účastnit každý člen této Rady, popřípadě další osoby, jako například vedoucí Úřadu Rady v případě potřeby. V případě plnění organizačních, technických, odborných a zabezpečujících úkolů je oprávněn Radu zastupovat právě vedoucí Úřadu Rady, popřípadě jeho zástupce,

na základě zmocnění, pokud Rada nerozhodne jiným způsobem. Místopředsedové Rady zastupují předsedu Rady v případě, že není schopen vykonávat svoje povinnosti po celou dobu jeho neschopnosti.⁵⁸

V souladu s harmonogramem, který předseda Rady vydává směrem k radě, svolává zasedání Rady nejméně 7 dní předem, avšak většinou se termín sděluje závěrem zasedání předchozího. V případě mimořádného zasedání musí být členové informováni alespoň 3 kalendářní dny předem, přičemž toto zasedání se svolává v případě, že Radě hrozí z projevené nečinnosti vážné právní následky. Na těchto mimořádných zasedáních nelze rozhodovat o důležitých věcech, jakými jsou udělení, nebo odnětí licence, zrušení registrace, nebo volit orgány Rady, popřípadě Úřadu Rady. Přípravy před jednáním, jakožto příprava podkladů pro rozhodnutí spadá do kompetence Úřadu Rady, který je povinen poskytnout tyto podklady členům Rady alespoň 96 hodin před zahájením zasedání Rady. Samotné zasedání Rady probíhá bez přítomnosti veřejnosti, avšak je-li to potřeba, může předseda Rady rozhodnout o účasti dalších osob. Jednání se vždy účastní vedoucí Úřadu Rady a jeho zaměstnanec, který plní funkci zapisovatele, pokud Rada nerozhodne jiným způsobem. Tento zápis z jednání Rady, je povinna Rada zveřejňovat a to i pomocí internetu, na rozdíl od protokolu o hlasování. Jednací řád Rady se vztahuje také na veřejná slyšení, která jsou součástí zasedání v licenčních řízeních. Pokud by se některý z členů Rady nemohl dostavit na její zasedání, je povinen o tom dopředu informovat předsedu Rady, aby se zamezilo nedostatečné účasti členů Rady na jednotlivých zasedáních. Jak již bylo zmíněno, konkrétní jednání řídí předseda Rady, který ovšem může pověřit i některého jiného člena k tomuto řízení, pokud je to vhodné, který následně nese označení předsedajícího. Na začátku zasedání proběhne volba ověřovatele zasedání, kterého navrhuje předsedající, přičemž ověřovatel má povinnost stvrzovat procedurální správnost všech úkonů, které na daném zasedání Rada provádí. Stejně tak, jako tomu je v případě volby předsedy, nebo místopředsedů, je Rada schopná se na jednotlivých zasedáních usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů Rady, pokud je současně přítomen právě předseda, nebo některý z místopředsedů, přičemž rozhoduje opět nadpoloviční většinou všech přítomným mimo již zmíněné řízení o udělení, prodloužení, odnětí licence, nebo zrušení registrace, kde

⁵⁸Bližze srov. Jednací řád Rady pro rozhlasové a televizní vysílání čl. 1-5, přijatý na základě usnesení Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 1. 9. 2010.

je potřeba alespoň devíti hlasů pro dosažení úspěšného rozhodnutí. Ve správních řízeních Rada také přijímá různá usnesení, bere projednávané věci na vědomí, nebo věci odkládá podle povahy konkrétní věci. V samotném zasedání Rada věci projednává v rozpravě, přičemž předsedající má právo udělovat slovo jednotlivým členům Rady podle toho, v jakém pořadí daní členové vznesli přihlášky do dané rozpravy. Předsedající má právo přerušit projev člena Rady, pokud se domnívá, že jeho projev není k věci. Pokud chce nějaký člen sdělit krátkou připomínku, je mu to umožněno i mimo rámec daného pořadí, což samozřejmě urychluje celé zasedání, předsedající má také možnost udělit některému členovi možnost přednést procedurální návrh, v případě, že se tak stane, bezprostředně po přednesení takového návrhu bude následovat hlasování. Jednotlivé usnesení během rozpravy mohou tedy podávat pouze členové Rady, přičemž Úřad Rady musí podávat usnesení vždy v písemné podobě, které se většinou využívají jako součást podkladů pro vydání rozhodnutí. Po projednání přihlášených věcí následuje ukončení rozpravy, kterou ukončí předsedající. Následně probíhá hlasování a porada, na které mohou být přítomni jen členové Rady a osoba, která je pověřena sepsáním protokolu o hlasování. Každý člen Rady je tedy oprávněn podat návrh na konkrétní usnesení, před začátkem hlasování, přičemž následné hlasování probíhá v pořadí, v jakém byly tyto návrhy podány a mohou být případně změněny pozměňujícími návrhy. V případě, že některý z členů Rady hodlá vyjádřit rozdílné stanovisko než Rada, což je jeho právem, musí tuto skutečnost oznámit Radě nejpozději do ukončení daného zasedání a následně toto stanovisko předložit v písemné formě nejpozději do okamžiku schvalování zápisu. Toto stanovisko je následně publikováno společně se zápisem u daného bodu tohoto zasedání.⁵⁹

Veškerá činnost Rady je hrazena ze samostatné kapitoly státního rozpočtu, přičemž Rada je oprávněna hospodařit se svým vlastním rozpočtem, což upravuje zákon č. 218/2002 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. Pracovněprávní vztah členů Rady je upraven především zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů a nárok na plat a odchodné

⁵⁹Bližze srov. Jednací řád Rady pro rozhlasové a televizní vysílání čl. 1-5, přijatý na základě usnesení Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 1. 9. 2010, §8 -11 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

předsedy a místopředsedů Rady je upraven zákonem č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů, jak již bylo zmíněno v předcházejících odstavcích. Oproti tomu činnost úřadu Rady je hrazena přímo z rozpočtu této Rady, přičemž zaměstnanci, kteří vykonávají specifické činnosti pro Úřad Rady, jsou státními zaměstnanci a proto je jejich služba tomuto úřadu upravena v zákoně č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).⁶⁰

4.4. Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

Úřad Rady vykonává organizační, odbornou a technickou činnost, jejímž účelem je umožnění samotné Radě, aby svou činnost mohla vykonávat co nejefektivněji. Tento Úřad je tedy jakýmsi nástrojem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, která tento Úřad využívá k zabezpečení výkonu své činnosti ve stanovených případech, přičemž je oprávněna požadovat po tomto Úřadu výkon určité činnosti v konkrétních případech. Vnitřní organizace a rozsah působnosti tohoto Úřadu je podrobněji upravena v jednacím řádu Úřadu Rady, který stanovuje Úřad Rady jakožto orgán Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, jež nemá svéprávnost a rozděluje tento Úřad na jednotlivé odbory, přičemž definuje okruh úkolů těchto jednotlivých odborů. Mezi nejvýznamnější odbory tohoto Úřadu patří Odbor rozhlasového vysílání a licencí, který je rozdělen na Oddělení licencí, Odbor registrací a Odbor rozhlasového vysílání. Tyto odbory zabezpečují zejména příjem a vyřízení žádostí o licence k vysílání, upravují jednání, postup a korespondenci v jednotlivých řízeních, předávají Radě podněty týkající se této činnosti a zabezpečují například vedení databází provozovatelů vysílání. Mimo jiné také provádějí monitoring programů, obchodních sdělení, provádějí analýzu vysílání, kterou následně vyhodnocují a kontrolují soulad obsahu vysílání s právními předpisy a licenčními podmínkami, o čemž následně Radu pro rozhlasové a televizní vysílání informují. Sleduje tedy vývoj v oblasti vysílání a navrhuje Radě provádění konkrétních opatření. Úřad Rady odpovídá za věcnou, formální i právní správnost předložených dokumentů a také upozorňuje Radu v případě zjištění nesprávnosti konkrétních dokumentů, které vydala Rada.

⁶⁰Bliže srov. HENDRYCH, DUŠAN *et al.* *Správní právo. Obecná část*, 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, 467 a násl. s. ISBN 978-80-7179-254-3.

Při tomto poskytování jednotlivých dokumentů a informací odpovídá za včasné poskytování těchto informací a dokumentů odpovídajícím způsobem. Jeho povinností je také vynakládat veškeré úsilí k dodržování veškerých právních předpisů Radou i samotným Úřadem, při výkonu jejich činností. Vedoucího tohoto úřadu jmenuje Rada, přičemž k jeho zvolení je třeba nadpoloviční většina hlasů. Vedoucí tohoto Úřadu následně uzavírá pracovní smlouvy s dalšími zaměstnanci Rady, kteří jsou státní zaměstnanci, a tudíž jsou tyto smlouvy uzavírány jménem státu.⁶¹

⁶¹Bližze srov. Jednací řád Rady pro rozhlasové a televizní vysílání čl. 1-5, přijatý na základě usnesení Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 1. 9. 2010, Organizační řád Úřadu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání přijatý usnesením Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 1. 3. 2012, internetové stránky www.RRTV.cz/static/o-rade/vnitri/předpisy ze dne 20. 1. 2014, §11 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

5. Řízení o udělení vysílací licence

Správním orgánem, který je oprávněn udělovat vysílací licenci, popřípadě specifické oprávnění ve formě registrace, na základě které je možno následně vysílat, je samozřejmě Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, která konkrétní licenci uděluje ve specifickém řízení, a to sice v řízení o udělení licence, popřípadě v jiných druzích tohoto řízení. Na základě rozhodnutí o udělení vysílací licence je tedy následně subjekt, který o vysílací licenci zažádal, oprávněn k provozování rozhlasového nebo televizního vysílání ode dne, kdy rozhodnutí Rady nabylo právní moci. Provozovatel tohoto vysílání je povinen provozovat vysílání na základě licence jemu udělené způsobem a za konkrétních podmínek, které plynou z příslušných právních předpisů a to zejména z ustanovení paragrafu .

5.1. Žádost o udělení vysílací licence

V první řadě se tedy rozlišují licence k provozování rozhlasového vysílání, které je možno udělit až na dobu 8 let a licence k provozování televizního vysílání, které je možno udělit na dobu až 12 let. Z toho tedy plyne, že se tyto licence udělují na dobu určitou, přičemž se tyto licence rozdělují na licence řádné, které jsou udělovány na zákonem stanovenou dobu a na licence krátkodobé, které jsou udělovány na dobu kratší. Rozlišují se různé druhy šíření vysílání, k nimž je Rada oprávněna vysílací licenci udělit a to sice vysílání šířené pomocí vysílačů, vysílání šířené pomocí družic a kabelových systému a vysílání, které je šířeno na základě zvláštních přenosových systémů. Výsledkem činnosti Rady v tomto řízení je tedy vydání správního aktu in personam, z čehož tedy plyne, že jsou tyto licence nepřevoditelné z důvodu, že s tímto produktem veřejného subjektivního práva, pocházejícího z teorie správního práva, nelze materiálně disponovat, stejně jako vyjádřit jeho hodnotu v penězích. Znamená to tedy, že pokud byla určitému subjektu vysílací licence udělena, je právem pouze tohoto konkrétního subjektu na základě této licence vysílat.

Za účastníky licenčního řízení jsou označeni žadatelé, kteří podali žádost o udělení licence, která byla v příslušné lhůtě doručena Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, přičemž oprávnění podat tuto žádost jsou fyzické a právnické osoby, které ovšem musí splňovat zákonem stanovené předpoklady, aby se mohly tohoto řízení účastnit. Mezi tyto předpoklady, které se týkají fyzické osoby, patří

svéprávnost, dříve označovaná jako způsobilost k právním úkonům, které tato osoba nesmí být zbavena, musí dosáhnout věku 18 let, tato osoba musí také splňovat podmínku bezúhonnosti⁶² a musí provádět soustavnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Další podmínkou je, aby dané fyzické osoby neměly evidované nedoplatky týkající se jejich podnikání, platbách pojistného, sociálního zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, nebo nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění, na jejich osobních účtech. Pokud by se jednalo o zahraniční fyzickou osobu, která nemá v České republice trvalé bydliště, musí ji zastupovat fyzická, nebo právnická osoba na základě plné moci, která ji byla udělena podle zákona. Výčet obchodních korporací, které jsou oprávněny získat v České republice vysílací licenci je omezen, a to sice na obchodní korporace, které provádějí soustavnou činnost, svým jménem, na svou vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, čili které podnikají, na veřejnou obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným a akciovou společnost. Pokud by se jednalo o akciovou společnost, která projevila zájem získat vysílací licenci, existuje zde ještě požadavek, aby všechny její akcie byly emitované jako akcie znějící na jméno, které jsou vedeny v seznamu akcionářů, což souvisí z již zmíněnou problematikou nepřevoditelnosti vysílacích licencí, jejichž nepřevoditelnost by nemohla být zaručena v případě, pokud by akcie dané akciové společnosti měly jinou formu a tím pádem umožňovaly převoditelnost na jinou osobu. Právnické i fyzické osoby nesplňují dále předpoklady pro získání vysílací licence, jestliže jim byla v posledních 5 letech zrušena licence, nebo registrace, k čemuž se však nepřihlíží, pokud by toto zrušení plynulo z jejich vlastní iniciativy a dále pak skutečnost, že tyto osoby nesmí být v likvidaci, anebo o nich nesmí být vydáno rozhodnutí o úpadku.⁶³

⁶²Za bezúhonnou se považuje osoba, která nebyla odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro trestný čin spáchaný úmyslně samostatně, či v souběhu s jinými trestnými činy, a které byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku, dále pak osoba, která nebyla odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním a nebo osoba, která byla odsouzena pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

⁶³Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů*, *Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, *Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 49 až 51 s.* ISBN 978-80-7357-628-8, §13 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

Žádosti o licenci, které tyto oprávněné osoby podávají, musí obsahovat příslušné údaje, které jsou nezbytné k tomu, aby Rada pro rozhlasové a televizní vysílání mohla rozhodnout o udělení, nebo zamítnutí licence, popřípadě o odmítnutí žádosti. Mezi tyto základní údaje u fyzické osoby patří jméno, příjmení, rodné číslo, nebo datum narození, doklad o trvalém pobytu na území České republiky, obchodní firmu a identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, anebo datum, od kdy tato osoba podniká, popřípadě další údaje, které Rada po tomto účastníkovi požaduje. V případě chyb, nebo nedostatečnosti uvedených údajů v této žádosti, vyzve Rada tohoto účastníka k doplnění těchto údajů ve lhůtě, která nesmí být kratší než 15 dnů, přičemž po dobu této lhůty se licenční řízení přerušovat nemusí, pokud se tedy Rada neusnese o opaku vzhledem širší předmětných nedostatků. Pokud by však po uplynutí této lhůty daný účastník požadované údaje nedoplnil, nebo by je neopravil, Rada žádost odmítne. Mezi požadované základní údaje u právnických osob patří uvedení obchodní firmy, sídla, právní formy, identifikačního čísla osoby, jméno, příjmení a rodné číslo osoby, která je oprávněna za tuto osobu jednat a v případě právnické osoby také údaje o všech společnících, popřípadě osobách, které jsou statutárním orgánem, nebo členem statutárního orgánu a kontrolního orgánu a také výši základního kapitálu, o podílech na hlasovacích právech a vkladech společníků, jsou-li povinné, a to včetně určení druhu a peněžního ocenění nepeněžitých vkladů, přičemž zde platí stejná pravidla o doplnění, nebo opravování těchto údajů, jako bylo popsáno u uvedení příslušných údajů fyzických osob. Včetně těchto základních údajů musí jednotlivé žádosti obsahovat označení, nebo název programu, časový a územní rozsah požadovaného vysílání, základní programovou specifikaci, včetně údajů o části programu převzatého vysílání od jiného provozovatele, navrhovaný podíl vysílacího času, který by měl být vyhrazen vysílání evropských děl, poté obchodní plán včetně dokladů o výši finančních prostředků, které je schopen provozovatel vynaložit na provozování vysílání, hlavní vysílací jazyk a výčet států, na jejichž území má být vysílání směřováno, pokud jde o televizní vysílání. K potvrzení uvedených skutečností musí potenciaální provozovatel samozřejmě připojit příslušné dokumenty a spisy, které ve specifických případech potvrzují uvedené skutečnosti. Pokud nastane situace, kdy žadatelem o vysílací licenci bude osoba, která je provozovatelem

převzatého vysílání, nebo vydavatelem periodického tisku, musí tyto skutečnosti oznámit Radě spolu s podáním této žádosti.⁶⁴

5.2. Vyhlášení licenčního řízení

Samotné zahájení licenčního řízení může být zahájeno jak z iniciativy Rady, tak z podnětu uchazeče o vydání příslušné licence. Řízení se považuje za zahájené takzvaným vyhlášením licenčního řízení. Avšak ještě před řízením samotným si je Rada povinna vyžádat zaujetí stanoviska od Českého telekomunikačního úřadu, které vymezuje územní rozsah vysílání, přičemž toto stanovisko může mít rozdílnou obsahovou podobu, vzhledem ke konkrétnímu typu požadovaného vysílání. Pokud by se totiž jednalo o vysílání určitého programu pouze digitálně, obsahovalo by také možnosti jeho umístění v sítích elektronických komunikací. V případě, že by toto řízení bylo zahájeno z podnětu uchazeče o licenci, je Rada povinna vyžádat si konkrétní potřebná stanoviska od Českého telekomunikačního úřadu nejpozději do 15 dnů, ode dne, kdy byla tato žádost podána, přičemž zahájení tohoto řízení musí být Radou vyhlášeno nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy přijala příslušná stanoviska. Pokud by si Rada vyžádala stanovisek více, počíná daná lhůta běžet od okamžiku doručení posledního takového stanoviska. Rada ve vyhlášení licenčního řízení stanoví lhůtu a místo podání žádosti o licenci, časový rozsah vysílání, územní rozsah vysílání určený souborem technických parametrů v případě analogového vysílání, nebo diagramem využití rádiových kmitočtů v případě vysílání digitálního. Pokud se jedná o licenční řízení na celoplošné vysílání, stanoví Rada požadavky na základní programovou specifikaci celoplošného vysílání. Oznámení o zahájení licenčního řízení zveřejní Rada na úřední desce, nejméně ve dvou celostátních denících způsobem, který umožňuje dálkový přístup. V případě existence dvou nebo více sítí elektronických komunikací určených k digitálnímu vysílání, zahájí Rada licenční řízení, bez konkrétního přiřazování programů konkrétním sítím takovým komunikacím, taktéž bez určení programové struktury. K zabezpečení dostatku požadovaných podkladů a jejich následného hodnocení, které Rada potřebuje k vydání rozhodnutí, slouží především fakt, že Rada již ve vyhlášení licenčního řízení upozorní uchazeče o licenci o nutnost seznámení se s příslušnou

⁶⁴Bližze srov. §14 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

právní úpravou tohoto řízení a to především v oblasti týkající se vydání rozhodnutí této Rady. Na základě této skutečnosti je žádoucí, aby daný uchazeč uvedl všechny požadované informace v předkládané žádosti v dostatečné míře a pečlivě podložil tyto předkládané informace věrohodnými fakty, tvořenými příslušnými dokumenty, spisy, nebo potvrzeními, které zabezpečují vytváření ideálních podmínek k tomu, aby mohla Rada rozhodnout o udělení takovéto licence. V samotném řízení jsou povinni primárně opatřovat a dokládat příslušné podklady uchazeči, avšak činnost Rady v tomto směru není nijak omezena a Rada má právo využívat nabytých zkušeností, které získala v průběhu své dlouhodobé činnosti a také je oprávněna vznášet prosté dotazy především na ostatní státní orgány, které samozřejmě souvisejí s příslušným řízením. Jelikož tedy předkládání a hodnocení podkladů pro rozhodnutí leží primárně na uchazečích o licenci, Rada se může přednostně zaměřit na vlastní hodnocení daných žádostí a s tím spojeného užití správního uvážení v konkrétní míře a způsobu.⁶⁵

5.2.1 Veřejné slyšení

Institutem, který je využíván v řízení o udělení licence, je veřejné slyšení, které je určeno zejména k řešení otázek, souvisejících s programovou skladbou, která je navrhována účastníky takového licenčního řízení. Pokud se toto veřejné slyšení, které probíhá v rámci licenčního řízení, zabývá vysíláním, které je šířené prostřednictvím vysílačů pouze digitálně, je povinen předseda Rady nařídit konání veřejného slyšení nejpozději do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání žádosti o licenci, přičemž ve všech ostatních případech činí tato lhůta 90 dnů ode dne zahájení licenčního řízení. Pokud je udělení příslušné licence směřováno k jinému než místnímu televiznímu vysílání, musí být na takovém veřejném slyšení projednána otázka týkající se zastoupení evropských děl, jakožto i evropských děl vytvořených nezávislými výrobci a také otázka příslušné programové skladby účastníků takového licenčního řízení, přičemž tito účastníci jsou oprávněni v takovémto veřejném slyšení navrhnout znění licenčních podmínek, které by v případě udělení licence v tomto znění platily, avšak v určitých případech musí být některé specifické podmínky v souladu právě se stanoviskem Českého

⁶⁵Bliže srov. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 15 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, HENDRYCH, DUŠAN *et al.* *Správní právo. Obecná část, 8. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2012, 365 až 439 s. ISBN 978-80-7179-254-3.

telekomunikačního úřadu, což zajišťuje Rada v jednání s jednotlivými účastníky. Pozvánku k takovému veřejnému slyšení je Rada povinna zaslat všem účastníkům, nejpozději 14 dní před konáním tohoto slyšení, což slouží zejména k potřebné přípravě účastníků na toto slyšení, přičemž Rada je povinna uvést v této pozvánce také místo konání, označit všechny účastníky včetně jejich základních údajů a také je povinna vymežit v této pozvánce předmět projednávání konkrétního veřejného slyšení, který ovšem nemusí obsahovat vymezení k jednotlivým účastníkům, nýbrž postačí obecné uvedení tohoto předmětu v souladu s účelem tohoto jednání. V této pozvánce lze však podrobněji označit oblast, kterou se Rada hodlá podrobněji zabývat, nebo může označit sám účastník takovou oblast jednání, u které spatřuje potřebu ji doplnit, vysvětlit ji, nebo jí dále rozvádět. Tato iniciativa účastníka Rady slouží jako další způsob opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí, stejně tak může Rada účastníkovi uložit doplnění dalších dokladů k podpoře skutečností, které uvedl. Rada má povinnost oznámit tuto pozvánku vyvěšením na své úřední desce, využít k jejímu sdělení hromadné sdělovací prostředky a také tuto pozvánku musí zveřejnit způsobem, umožňujícím dálkový přístup. Toto veřejné slyšení je zahajováno, řízeno a také ukončováno předsedou Rady, popřípadě předsedajícím, kterého předseda určil. Mimo pozvaných účastníků tohoto slyšení nesmí do tohoto řízení zasahovat, případně podávat písemné návrhy žádná osoba, kromě osob, kterým bylo toto právo výslovně povoleno předsedou Rady, popřípadě předsedajícím. Z tohoto veřejného slyšení se dále opatřuje zvukový záznam a také se z něj vyhotovuje protokol, který obsahuje veškerou činnost, která na takovém slyšení probíhala, včetně textů jednotlivých projevů, podaných návrhů a stanovisek, přičemž takovýto protokol se stává veřejně přístupným od třetího dne po konání takového slyšení, za podmínky jeho vyžádání a musí být tedy předložen a to sice v sídle Rady.⁶⁶

5.2.2 Podklady a kritéria pro rozhodnutí k udělení vysílací licence

Mezi významné podklady jednotlivých uchazečů, jež jsou důležité pro vydání rozhodnutí, patří již zmiňované navržené licenční podmínky, přičemž by se dalo konstatovat, že právě znění licenčních podmínek do jisté míry ověřuje

⁶⁶Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 55 až 56 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

původní cíle uchazeče o danou licenci ve vztahu k následné závaznosti těchto podmínek. Před vydáním konečného rozhodnutí tedy Rada hodnotí skutečnosti významné pro rozhodování o žádostech o udělení licence, na základě předložených žádostí jednotlivých uchazečů, to znamená, že by se tato skutečnost dala popsat jako určitý druh výběrového řízení, ve kterém Rada hodnotí jednotlivá specifika podaných žádostí v porovnání se zákonem stanovenými předpoklady, podle kterých se snaží tyto skutečnosti hodnotit a porovnávat s žádostmi uchazečů ostatních a na základě tohoto procesu vybrat tu žádost o udělení licence, která bude požadavkům zákona vyhovovat v největší míře. Velký důraz se v tomto procesu klade na odůvodnění všech výroků rozhodnutí o udělení licence, popřípadě jejího odmítnutí, přičemž tento průběh hodnocení je možné zaznamenávat a z tohoto objektivního hodnocení, které obsahuje konkrétní úvahy, by mělo být zřejmé, na základě jakých konkrétních kritérií Rada rozhodla o udělení, či odmítnutí licence. Po zhodnocení uvedených skutečností Rada provede dílčí vyhodnocení, které je doprovázeno slovním komentářem a jednotlivými vyjádřeními, ve kterých částech podané žádosti stanovené podmínky splňují, nebo naopak nesplňují. Tudíž by se tento proces také dal popsat jako určitý druh porovnávání žádostí konkrétních uchazečů ve vztahu k zákonným předpokladům pro udělení licence. Tyto hodnotící kritéria, na základě kterých Rada hodnotí jednotlivé žádosti, jsou stanovena rozdílně pro odlišné typy povahy řízení, nebo konkrétních místních podmínek, popřípadě dalších skutečností. Součástí tohoto řízení je tudíž také oprávnění Rady, respektive členů této Rady, rozhodnout nejdříve o užití různých sad kritérií s různými parametry, které připadají v úvahu v tom kterém specifickém řízení a jsou tudíž šité „na míru„. Jde-li o skutečnosti významné pro rozhodnutí této Rady, jsou významné především skutečnosti, které se v podaných žádostech liší od žádostí jiných a to zejména, *organizační, ekonomická a technická připravenost potencionálního provozovatele vysílání, transparentnost jeho vlastnických vztahů, přínos konkrétních programových skladeb a rozmanitost jednotlivých programů, zastoupení evropské tvorby, včetně evropské tvorby zastoupenou nezávislými producenty, přínos rozvoje původní tvorby a přínos rozvoje kulturních menšin, a také schopnost a připravenost opatřit určité procento vysílaných pořadů skrytými, nebo otevřenými titulky pro sluchově postižené*⁶⁷, které Rada hodnotí jako celek,

⁶⁷Blíže srov. §17 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o

příčemž tato skutečnost má zásadní vliv na její rozhodnutí. Pokud se v tomto řízení jedná o udělení vysílací licence k digitálnímu vysílání, jediným rozdílem, který můžeme spatřovat v hodnotících kritériích je skutečnost posuzování uchazeče na základě jeho předešlé podnikatelské činnosti v oblasti provozování vysílání, na kterou se v případě digitálního vysílání nehledí. Mezi další důležité kritérium pro vydání rozhodnutí můžeme zařadit posuzování určité schopnosti potencionálního provozovatele vysílání plně využít případně udělenou licenci ve vztahu k ostatním uchazečům. Pod pojmem ekonomické připravenosti, což je jedním z uvedených hodnotících kritérií, si lze představit snahu o zjištění skutečnosti, zda je uchazeč o licenci živý, fungující a také stabilní subjekt, jež byl řádně zapsán do obchodního rejstříku a zda má požadované podnikatelské oprávnění, potažmo Rada prověřuje příslušné databáze, evidence a registry, kde je možno zjistit stav a věrohodnost potřebných údajů, které souvisí zejména ze schopností tohoto subjektu investovat do provozu vysílání určité zdroje, přičemž se hodnotí také poměr zdrojů vlastních a cizích a také celkový obchodní plán tohoto subjektu. Zajímavostí je, že Rada může udělit licenci i právnické osobě, která dosud nebyla zapsána do obchodního rejstříku za podmínky, že daná právnická osoba byla již založena. V takovémto případě vzniká právo provozovat vysílání této právnické osobě až v momentně, kdy je tato osoba do obchodního rejstříku zapsána.⁶⁸ Hodnocení organizační připravenosti se rozumí skutečnost, zda má potencionální provozovatel vysílání uzavřené příslušné smlouvy s provozovateli vysílačů, popřípadě sítí, pomocí kterých by se mělo předmětné vysílání šířit, dále pak skutečnost, zda organizační struktura uvedená v žádosti splňuje předpoklad a vhodnost pro realizaci tohoto projektu a v neposlední řadě také vybavenost příslušnými odborníky v této oblasti, jakožto schopnost a připravenost tohoto subjektu zahájit vysílání ve stanoveném termínu. V souvislosti s vybaveností příslušnými odborníky se hledí také na vybavenost technických prostředků sloužících k vysílání, což je zjišťováno Radou v oblasti technické připravenosti tohoto subjektu, přičemž Rada hledí především na existenci těchto prostředků, nebo na schopnost jejich zajištění a také na dodržování etických norem, které v tomto oboru platí, a také Rada přezkoumává dosavadní výsledky dosažené v tomto oboru tímto subjektem po všech stránkách, pokud daný subjekt v tomto oboru již podnikal. Poměrně zajímavým kritériem je

změně dalších zákonů.

⁶⁸ Blíže srov. §9 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

alespoň podle mého názoru transparentnost vlastnických vztahů ve společnosti žadatele, ve které se hodnotí především potencionální možný vznik nebezpečí, které by mohlo souviset se zneužitím moci elektronických médií, ať už v souvislosti s politickým, ekonomickým, nebo jiným osobním zájmem potencionálního provozovatele. Rada při posuzování této problematiky přihlíží především na formu zakladatele, jakožto na strukturu a dohledatelnost informací o vlastnících společnosti a následnou komunikaci s těmito společníky, přičemž hlavní důraz klade na žadatele s největším podílem ve společnosti. Zkoumá také funkčnost doručování na uvedenou adresu a zkoumá předešlé soudní spory, které se týkají takového žadatele o licenci.⁶⁹

Při zkoumání v této oblasti Rada využívá všech dostupných prostředků. Tato oblast přezkumu mi přijde velice důležitá, protože pokud je toto zkoumání prováděno důkladně, lze tím podle mého názoru předejít vzniku skutečně velkého nebezpečí v souvislosti se zneužitím médií a úkolem Rady je tedy snížit toto riziko na minimum. Protože jak jsem již zmínil, moc provozovatelů vysílání je v současné době opravdu obrovská a pomocí této moci lze poměrně značně zasahovat do povědomí lidí, nebo je dokonce přímo ovlivňovat, ať už v oblasti politické, sociální nebo obchodní, čímž mířím do problematiky reklam ve vysílání, protože z mé osobní zkušenosti z USA plyne, že výrobky, popřípadě služby, které se uvádějí jakožto předmět reklamy ve vysílání v této zemi, respektive jejich specifikace, je brána občany této země jako absolutní objektivní pravda a tudíž to má za následek prodej tohoto zboží, nebo služeb v této zemi absolutně bez zhodnocení skutečné kvality, nebo potřeby těchto výrobků a služeb samotnými občany, z čehož plyne, že subjekt, který je schopen zajistit si potřebnou reklamu bude úspěšný v oblasti prodeje bez ohledu na to jakou kvalitu výrobků, nebo služeb konkrétně nabízí, což je podle mého názoru minimálně k zamyšlení se nad touto skutečností, přičemž bych byl osobně velice nerad, kdyby se něco takového v podobné míře začalo uskutečňovat i v České Republice. Již

⁶⁹Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů*, *Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 57-62 a 281 s. ISBN 978-80-7357-628-8, §17 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, CHALOUPKOVÁ, H., HOLÝ, P. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související*. Komentář. Praha : C. H. Beck, 2004 ISBN 978-80-7400-143-7.

popsaná situace z mé osobní zkušenosti podle mě jasně dokládá obrovskou moc provozovatelů vysílání ve všech sférách a proto je důležité zabezpečit občanům určitou ochranu před těmito, podle mého názoru nepříjemnými jevy, jakožto pokusit se vyvarovat jejich poměrně snadné ovlivnitelnosti, což podle mého názoru vyplývá přímo z funkce Rady, jakožto správního orgánu, protože mezi základní principy správního práva patří služba veřejnosti, jakožto zabezpečení ochrany občanů v případě ohrožení nepříznivými vlivy. Proto jsem osobně vděčný, že je na řízení o udělování vysílacích licencí kladený poměrně velký důraz. Dalším příkladem by samozřejmě mohli být všeobecně známé příklady z historie v souvislosti se zneužitím provozovatelů vysílání k propagaci a zabezpečení udržení politických režimů, které jsem již jsou částečně popsány v kapitole zabývající se historií rozhlasového a televizního vysílání.

Další skutečností důležitou k vydání rozhodnutí je zhodnocení přínosu programové skladby a také rozmanitosti programové nabídky vysílání na konkrétním území, které má být tímto vysíláním pokryto, přičemž zde Rada zhodnocuje především možnost obohacení programové nabídky na směřovaném území pro toto vysílání a tím pádem možnosti získání okruhu nových posluchačů, nebo diváků, proto také v tomto přezkumu hodnotí mimo jiné strukturu obyvatelstva, kterou pečlivě analyzuje. V souvislosti se zastoupením evropské tvorby, evropské tvorby nezávislých producentů v navrhované programové skladbě předmětného vysílání se hodnotí především skutečnost, zda zastoupení oblastí této tvorby odpovídá požadavkům zákona, přičemž na základě tohoto hodnocení může Rada dospět k pozitivnímu, či negativnímu názoru. V oblasti přínosu uchazeče pro rozvoj původní tvorby se hodnotí, vzhledem ke konkrétnímu typu řízení, schopnost uchazeče o vysílací licenci produkovat vlastní televizní dokumenty, filmy, seriály, reportáže nebo zábavné pořady, a tím pádem je možno také brát v potaz schopnost tohoto subjektu účastnit se určité tvorby jako spolupracovník, či koproducent. Rada tedy hodnotí například skutečnosti spočívající v navázání vztahů ke konkrétním uměleckým partnerům, nebo ostatním subjektům, které vytváří, nebo by mohli být schopni vytvářet určitou původní tvorbu, zohledňuje se také uchazečova snaha v tomto směru. Schopnost a připravenost žadatele opatřit určité procento svých pořadů skrytými nebo otevřenými titulky pro sluchově postižené se zohledňuje zejména z pohledu četnosti těchto pořadů v programové skladbě uchazeče, či neomezení

a neovlivnění předmětné postižené skupiny tímto vysíláním, jakožto také ochota uchazeče přijmout takovýto závazek. Přínos žadatele k zajištění rozvoje kultury národnostních, etnických a jiných menšin v České republice je oblastí, ve které Rada zkoumá především počet menšin obývajících území, na které je vysílání směřováno, čestnost a druhy pořadů jím určených a mimo jiné také projevenou komunikaci s těmito menšinami ohledně konkrétního začlenění vyhovujících pořadů, popřípadě spolupráce s moderováním těchto pořadů.

5.2.3 Hodnocení kritérií pro udělení vysílací licence

Při komplexním zhodnocování požadovaných kritérií Rada hodnotí především míru kvality a způsob naplnění těchto kritérií jednotlivými uchazeči, přičemž průběh tohoto komplexního hodnocení diktuje předseda Rady, popřípadě osoba jím pověřená, neboli předsedající. Tyto kritéria se následně považují jako podstatné skutečnosti pro vydání rozhodnutí o udělení, nebo zamítnutí udělení předmětné vysílací licence. Samotné udělování licencí probíhá v neveřejném zasedání, přičemž proto, aby mohla být uchazeči udělena licence, je vyžadován souhlas kvalifikované většiny devíti členů Rady, kteří jsou oprávněni odůvodnit, na základě jakých skutečností dali hlas tomu kterému uchazeči. V případě, že nastane situace, kdy se v tomto hlasování o udělení vysílací licence nerozhodne příslušným počtem hlasů, následuje druhé kolo hlasování, které je prováděno shodným způsobem. Pokud nastane situace, že se nerozhodne ani v druhém kole tohoto hlasování, potom vysílací licence nebude udělena žádnému ze žadatelů a jejich žádosti budou tím pádem zamítnuty.⁷⁰

5.2.4 Rozhodnutí o udělení vysílací licence

Při vydávání konkrétních rozhodnutí, ať už se jedná o rozhodnutí udělení, či zamítnutí udělení licence je Rada vázána zásadami, podle kterých musí řádně odůvodnit a zhodnotit jednak postup a průběh celého takového řízení, jeho jednotlivé fáze a provedené úkony a přitom je povinna klást zvláštní důraz na přesné a obsáhlé odůvodnění jednotlivých výroků předmětných rozhodnutí, jakožto musí popsat úvahy, na základě jakých skutečností rozhodla o udělení konkrétní licence subjektu a také zamítla žádosti subjektů ostatních, přičemž dané

⁷⁰Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 55-62 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

skutečnosti musejí být opřeny o konkrétní písemné podklady správních spisů, které jsou vedeny Radou, což znamená, že Rada při svém rozhodování uvádí zákonné obsahové, ale také formální požadavky a následně konstatuje, na základě kterých konkrétních splněných požadavcích bylo těmto žádostem vyhověno, z čehož plyne, že tomuto subjektu byla udělena licence, anebo naopak které žádosti příslušných subjektů byly zamítnuty z konkrétních uvedených důvodů a to sice nesplnění konkrétních požadavků. V podrobných odůvodněních jednotlivých rozhodnutí se objevuje také informace, zda byla splněna podmínka poplatkové povinnosti, čímž se myslí zaplacení správního poplatku, jednotlivých žadatelů o licenci. Rada uvádí také stručný obsah jednotlivých žádostí, spolu s případnými změnami, které byly provedeny jednotlivých uchazeči v pozdějším průběhu řízení a uvádí také podstatná fakta, která vyplynula s případného veřejného slyšení, nebo všechny ostatní podstatné kroky, které mohli nějakým způsobem Radu ovlivnit při jejím rozhodování a po uvedení těchto skutečností tedy přistupuje k samotnému odůvodňování jednotlivých výroků předmětných rozhodnutí, přičemž Rada následně opět zopakuje skutečnosti významné pro vydání rozhodnutí, jakožto uvedena obecně známá fakta významných skutečností a dílčích kritérií, které jsem popsal v předcházejících odstavcích, u kterých následně zhodnocuje kvalitu jejich naplnění u předmětných žádostí a na tuto část v odůvodnění poté navazuje komplexní vyhodnocení jednotlivých žádostí. V podrobném odůvodňování se zdůrazňuje vliv především komplexního vyhodnocování, na základě kterého plynou určité závěry, které slouží samotné podklady pro vydání rozhodnutí. Následně se popisuje průběh a výsledky hlasování, přičemž odůvodnění vlastního udělení licence se provádí podrobným hodnocením a rozbory výsledků žádosti, která byla úspěšná z pohledu skutečností významných pro vydání tohoto rozhodnutí, které budou doplněny o jednotlivá vyjádření a argumenty, jež uvedli samotní členové Rady při výkonu hlasování, jež jsou anonymní, to znamená, že zde nejsou specifikovány jména těchto členů. Stejný proces bude následovat u žádostí neúspěšných, kde se provádí odůvodnění zamítnutí každé takové žádosti, provádí se srovnání těchto neúspěšných žádostí se žádostí úspěšnou a to sice z toho důvodu, aby bylo možno spatřovat v jakých konkrétních skutečnostech významných pro rozhodnutí, tyto neúspěšné žádosti, naplnily požadovaného rozdílně, nebo v menší míře, což znamená, že s tohoto důvodu se na ně nahlíží

jako na méně kvalitní a tím pádem je udělení licence na základě této žádosti zamítnuto.⁷¹ Jako příklad z judikatury, potvrzující zásady licenčního řízení a rozhodnutí v něm jsem si vybral rozhodnutí Nejvyššího správního soudu SJS 1119/2007 As 10/2005, které stanovuje, že rozhodnutí o udělení licence podle paragrafu 18 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, obsahuje výrok jednak o udělení licence jednomu ze žadatelů o licenci, jednak o zamítnutí žádostí ostatních žadatelů, přičemž tyto výroky jsou propojené a navzájem závislé. Z odůvodnění rozhodnutí, jež má být ze zákona podrobně odůvodněno, pak musí být zřejmé a přezkoumatelné, stejně každé z kritérií stanovené pro udělení licence naplnil každý z žadatelů, a také skutečnost, z jakých důvodů Rada pro rozhlasové a televizní vysílání licenci udělila, respektive neudělila. Nesplňuje-li odůvodnění rozhodnutí o udělení licence tyto požadavky, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle paragrafu 74 odst. 1 písm. a) s. ř. s.⁷²

5.2.5 Opravné prostředky pro rozhodnutí Rady rozhlasového a televizního vysílání

Proti takovýmto rozhodnutím, čili rozhodnutím o udělení, či neudělení licence, je možné se bránit a to sice podáním opravného prostředku, což je v tomto případě žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, čili proti rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Náležitosti této žaloby podrobně specifikuje zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, který mimo jiné stanovuje, že tuto žalobu je nutné podat do dvou měsíců od doručení předmětného rozhodnutí, přičemž prominutí této lhůty nelze prominout. Věcně příslušným soudem je Krajský soud, žalobu lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě elektronicky spolu s elektronickým podpisem. Tato žaloba nemá odkladný účinek, který může být však následně přiznán, pokud by to bylo ve veřejném zájmu a žalobci by hrozila nenahraditelná újma, přičemž se tento odkladný účinek nesmí nepřiměřeně dotknout třetích stran a jejich nabytých práv. Žaloba musí samozřejmě obsahovat čeho se týká, kdo ji

⁷¹Bliže srov. §18 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 64 až 65 s. ISBN 978-80-7357-628-8, zákon 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.*

⁷²Bliže srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu SJS 1119/2007 As 10/2005.

činí, proti komu směřuje a také co žalobce navrhuje. Musí tedy obsahovat všechny obecné náležitosti stejně jako všechny ostatní žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. K této žalobě se připojuje opis napadeného rozhodnutí, přičemž rozšířit, nebo zúžit předmět napadených výroků, lze pouze do uplynutí lhůty k podání této žaloby. Případným opravným prostředkem, v případě, že by tato žaloba nedosáhla účinků požadovaných žalobcem, je kasační stížnost, kterou lze tedy využít proti pravomocnému rozhodnutí Krajského správního soudu a lze se jí domáhat pouze z důvodu nezákonnosti tohoto rozhodnutí, která spočívá ve špatném posouzení právní otázky v předmětném předcházejícím řízení a nebo z důvodu vad v řízení, spočívajících v nesprávném určení skutkové podstaty, ze které se při rozhodování vycházelo, respektive v tom, že tato skutková podstata neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla dokonce v rozporu, anebo v případě že při zjišťování této skutkové podstaty došlo k porušení zákona, přičemž za takovou vadu se považuje také nepřekoumatelnost, nebo nesrozumitelnost takového rozhodnutí. Dalším důvodem k podání této žaloby je zmatečnost, spočívající v nesplnění podmínek řízení, nebo v případě, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce, nebo bylo tímto soudcem rozhodnuto v důsledku trestného činu soudce, nebo z důvodu nesprávného obsazení soudu. Posledním důvodem je důvod nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení. Z toho plyne, že opravné prostředky proti rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání o zamítnutí udělení licence se nijak neliší od obvyklých opravných prostředků, které se užívají v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. K případné kasační stížnosti je příslušný Nejvyšší správní soud, jež o ní následně bude rozhodovat.⁷³ Blíže specifikuje podmínky podání žaloby a užití správního uvážení při vydání rozhodnutí Nejvyššího správního soudu SJS 739/2006, 3 As 24/2004-79, které poukazuje na to, že Rozhodnutím Rady pro rozhlasové a televizní vysílání o udělení licence k rozhlasovému vysílání podle paragrafu 18 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, dochází zpravidla ke vzniku veřejného subjektivního práva jednomu z účastníků licenčního řízení. Ač na udělení licence není právní nárok, je rozhodnutí Rady rozhodnutím v smyslu ustanovení paragrafu 65 odst. 1 s. ř. s. a mohlo by být z přezkumu soudem vyloučeno, pouze pokud by tak stanovil soudní řád správní nebo zvláštní zákon. Žalobní legitimace je pak založena tvrzením žalobce, že byl

⁷³Blíže srov. HENDRYCH, DUŠAN *et al.* *Správní právo. Obecná část, 8. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2012, 663 až 670. s. ISBN 978-80-7179-254-3.

správním rozhodnutím nezákonně zkrácen na svém právu. Odmítnutí žaloby z důvodu jejího podání osobou zjevně neoprávněnou podle paragrafu 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. by bylo možné pouze tehdy, pokud by žalobce pojmově vůbec nemohl být nositelem práva, o němž je v řízení rozhodováno. i když správní orgán rozhoduje na základě absolutně volné správní úvahy, musí být jeho rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. I v těchto případech musí správní orgán respektovat stanovené procesní postupy i elementární právní principy správního rozhodování. Nezákonnost takového rozhodnutí pak může spočívat mimo jiné v překročení nebo zneužití stanovených mezí správního uvážení podle paragrafu 78 odst. 1 s. ř. s., nebo může být způsobena jiným porušením procesních předpisů. Účastníci jsou tím limitováni při formulaci žalobních bodů správní žaloby, nikoliv však vyloučení ze soudní ochrany. Rozhodnutí Rady obsahuje vzájemně podmíněné výroky o udělení licence a o zamítnutí žádostí ostatních žadatelů. Neúspěšný žadatel má proto možnost napadnout rovněž výrok o udělení licence. Učiněný ve stejném řízení a v rámci jednoho rozhodnutí.⁷⁴

Z toho tedy vyplývá, že členové Rady pro rozhlasové a televizní vysílání musí naplňovat znaky určité odbornosti, aby mohli objektivně hodnotit všechny skutečnosti významné pro vydání rozhodnutí, přičemž se řídí primárně podle správního řádu a zákona o provozování rozhlasového a televizního zákona, potažmo dalších předpisů, které souvisí s touto oblastí. Při zhodnocování splnění jednotlivých kritérií a i samotném rozhodování o udělení, popřípadě zamítnutí vysílací licence tedy užívají správní uvážení ve značné míře, které ovšem mohou užívat jen v mezích zákona a také jeho užití řádně odůvodňovat, aby mohlo být rozhodnutí jimi vydané řádně přezkoumatelné a tudíž, aby byla zajištěna všem uchazečům o licenci rovnost před zákonem.

5.3. Udělení vysílací licence

Provozovatelé vysílání, kterým byla na základě licenčního řízení udělena licence mohou provádět změny určitých skutečností, týkající se zejména jejich struktury, organizace, popřípadě hlasovacích práv, jakožto změn licenčních podmínek pouze za určitých podmínek, které plynou ze zákona a příkladem této skutečnosti může být například situace, kdy je ze zákona vyžadován souhlas

⁷⁴Bliže srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu SJS 739/2006, 3 As 24/2004-79.

s provedením určitého úkonu ještě před tím, než bude daný úkon proveden. Pokud by tento souhlas nebyl poskytnut, hledí se na takovýto úkon jako na neplatný. Může nastat také situace, kdy je k takovému provedenému úkonu potřeba souhlas pouze následný a v těchto případech má za následek neudělení následného souhlasu pouze neúčinnost takového úkonu. Tato úprava tedy zaručuje, že pokud by například v obchodní korporaci, která je provozovatelem vysílání na základě platné licence, došlo k převodu části vlastnického podílu na jinou osobu, čímž by bylo porušeno omezení převoditelnosti, jehož provedení je podmíněno předběžným souhlasem Rady, hledělo by se na tento úkon jako na absolutně neplatný, to znamená, že by se na něj hledělo, jako by k němu nikdy nedošlo. Poměrně zajímavá je otázka, zda by byl požadován souhlas Rady také v případech, kdy by došlo k přechodu podílu na jiného společníka na základě určité právní skutečnosti, jako například při úmrtí některého společníka, nebo prohlášením konkurzu na majetek tohoto společníka, protože převod podílů v těchto případech je činěn na základě právních předpisů a tím pádem by případné vyslovení souhlasu, či nesouhlasu nemělo na tento právní úkon vliv.⁷⁵ K této problematice bych rád uvedl rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, JC 20/2005, 29 Odo 291/2004, které uvádí, že nedostatek předchozího souhlasu Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání s uzavřením smlouvy o převodu obchodního podílu společnosti s ručením omezeným, která je provozovatelem rozhlasového vysílání podle paragrafu 14 odst. 1 zákona č. 468/1991 Sb., způsobuje neplatnost této smlouvy.⁷⁶

Pokud provozovatel vysílání činí úkony, které mají za následek změny, u kterých je vyžadován souhlas následný, je povinen takovéto změny oznámit Radě pro rozhlasové a televizní vysílání nejpozději do 30 dnů, ode dne, kdy ke změnám došlo. Tyto změny se mohou týkat například změny jména, nebo příjmení u fyzické osoby, nebo také změny sídla právnické osoby a jejich přesný výčet je obsažen v paragrafu 21 odst. 1. a následujících zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů. Pokud by se jednalo o změnu určitých skutečností, které by byly uvedeny v žádosti o licenci, jednalo by se o typ správního řízení o žádosti, tudíž by bylo

⁷⁵Bliže srov. *Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 70 až 76 s. ISBN 978-80-7357-628-8*

⁷⁶ *Bliže srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky JC 20/2005, 29 Odo 291/2004.*

zahájeno dnem, kdy by příslušnému správnímu orgánu, čili Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, byla taková doručena. Následně má Rada povinnost o změně takových skutečností rozhodnout do 60 dnů, přičemž pokud by do této lhůty rozhodnutí nevydala, hledělo by se na žádané změny jako na schválené, to znamená jako by Rada souhlas udělila. Za měnu určitých skutečností se považují také vady podané žádosti. Pokud by tedy v této žádosti byli vady, jejichž odstranění by vyžadovalo značnou míru aktivity, Rada usnesením rozhodne o přerušení řízení a vyzve účastníka k odstranění těchto vad, jak již bylo zmíněno v předcházejících odstavcích. Rada také řízení přeruší v případě, že k vydání rozhodnutí je zapotřebí zodpovědět takzvanou předběžnou otázku, přičemž bez zodpovězení této otázky by Rada nebyla schopna rozhodnout a zároveň není oprávněna o této otázce rozhodovat a o níž nebylo dosud pravomocně rozhodnuto ani jiným příslušným orgánem. V tomto případě může jednak dát podnět k zahájení řízení před příslušným orgánem, nebo může k tomuto úkonu vyzvat samotného účastníka, anebo má právo si o takovéto otázce v zákonem stanovených případech učinit vlastní úsudek, avšak to neplatí například o skutečnosti, zda byl spáchán trestný čin, nebo přestupek. Jestliže o dané předběžné otázce příslušný orgán rozhodne, je takovéto pravomocné rozhodnutí pro Radu závazné, to znamená, že se jím musí řídit a v případě, že by Rada, jakožto správní orgán, byla příslušná k řešení takovéto otázky sama, přičemž by nebylo možné tuto otázku zodpovědět v řízení společném, ve kterém má povinnost o této otázce rozhodnout, může toto řízení zahájit buď z moci úřední, anebo vyzvat toho, kdo je oprávněn zahájit řízení, aby tak učinil.⁷⁷

V souvislosti se změnami některých skutečností je také zákonem upraveno omezení, jež ukládá provozovatelům povinnost nenakládat po dobu 5 let se svými podíly a to sice způsobem, aby byl zachován alespoň 66% podíl, nebo 66 % hlasovacích práv. V zákoně je také uveden další typ změny určitých skutečností a to sice umožnění právnické, nebo fyzické osobě, která je společníkem více, než jedné právnické osoby a zároveň je provozovatelem vysílání s řádně udělenou licencí přeměnit, samozřejmě z předchozím souhlasem Rady, pomocí sloučení, fúze, nebo splynutím na jednu nástupnickou obchodní korporaci, která musí mít však formu akciové společnosti, nebo společnosti s ručením omezeným, přičemž

⁷⁷Bliže srov. §21 odst. 1 a následující zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

stejně tak platí, že fyzická jež je provozovatelem vysílání může požádat, aby licence, či registrace, která byla této osobě udělena byla převedena na právnickou osobu, což však Rada povolí pouze v případě, že má v dané právnické osobě tato fyzická osoba 100% majetkovou účast.⁷⁸

5.4. Zánik platnosti vysílací licence

V následujícím odstavci se budu zabývat zánikem platnosti licence, který nastává pouze za splnění zákonných předpokladů. Licence zaniká jednak uplynutím doby, na kterou byla udělena, poté dnem zániku právnické osoby, které byla tato licence udělena, nebo smrtí fyzické osoby, které byla předmětná licence udělena, dále pak dnem nabytí právní moci rozhodnutí Rady, která rozhodla o odejmutí licence ze zákonem stanovených důvodů, což je samozřejmě v její pravomoci, nebo tato licence zaniká dnem nabytí právní moci rozsudku, kterým byl příslušný provozovatel vysílání, jakožto fyzická osoba, pravomocně odsouzena pro zvlášť závažný zločin⁷⁹, nebo za zločin⁸⁰ proti majetku, popřípadě za zločin hospodářský a v neposlední řadě také platnost licence zaniká dnem, ke kterému provozovatel vysílání požádal o ukončení vysílání.⁸¹

5.5. Krátkodobé licence

Mimo licencí běžných má také Rada možnost udělit licenci krátkodobou, která je určena především ke zkušebnímu vysílání na dobu, která nepřesahuje 180 dní, přičemž má Rada povinnost o takovéto licenci rozhodnout do 60 dnů od doručení žádosti. V praxi se tyto licence využívají například při pořádání různých druhů společenských, nebo komerčních akcí, které jsou časově omezeny.⁸²

Existuje také druh řízení, který je rozdílný oproti běžnému řízení o udělení licence a to sice zkrácené řízení, které je využíváno právě při udělování krátkodobých licencí, dále pak při udělování souhlasu k přeměně právní formy dané obchodní korporace a při rozhodování o prodloužení doby platnosti licence.

⁷⁸Bližze srov. §21 odst. 7 a následující zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

⁷⁹Za zvlášť závažný zločin se považuje každý úmyslný trestný čin kde hrozí trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let, podle trestního zákona.

⁸⁰Za zločin se považuje každý úmyslný trestný čin kde hrozí trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let

⁸¹Bližze srov. §24 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

⁸²Bližze srov. §22 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

Toto řízení se zahajuje také podáním žádosti, avšak nedochází zde k vyhlášení řízení licenčního, přičemž Rada má povinnost rozhodnout o těchto žádostech v tomto řízení nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy jí byly doručeny.⁸³

5.6. Ostatní druhy řízení

Dalším licenčním typem řízení, které má odlišnou povahu od řízení o udělení licence, je licenční řízení k provozování rozhlasového, nebo televizního vysílání šířeného prostřednictvím družic, kabelových systémů a zvláštních přenosových systémů a k provozování zemského digitálního rozhlasového, nebo televizního vysílání šířeného prostřednictvím vysílačů. Rozdíly tohoto řízení oproti řízení o udělení licence spočívá především v tom, že účastníkem tohoto řízení je pouze žadatel o licenci a toto řízení lze zahájit pouze jeho žádostí, nikoliv z podnětu Rady. Důvodem uplatňování tohoto řízení nemá prameny v mezinárodním právu, jak by se na první pohled mohlo zdát, nýbrž důvodem uplatňování tohoto řízení je možnost Rady ukládat uchazeči o tuto licenci specifické povinnosti v rámci licenčních podmínek, které by jinak musely být výslovně uvedeny v zákoně. Tato licence je tedy udělována rovněž ve správním řízení a nikoliv dražbou, nebo veřejnou soutěží. Žádost o zahájení tohoto řízení musí obsahovat základní údaje stejně jako žádost pro zahájení licenčního řízení, které v této práci byly již popsány, avšak objevují se zde určité specifické požadavky a to zaprvé *písemný souhlas osoby oprávněné k provozování kabelové sítě s umístěním programu žadatele o licenci do kabelové sítě, jde-li o vysílání programu prostřednictvím kabelové sítě a účastník řízení nemá oprávnění ke zřízení a provozování kabelové sítě* a za druhé také *informaci o tom, ve kterých státech lze program přijímat, a specifikaci družice, jde-li o vysílání programu prostřednictvím družice.*⁸⁴ Tyto dva body jsou tedy odlišné od běžného řízení o udělení licence, přičemž stejně jako u vysílání, které je šířeno terestricky, i v tomto vysílání, které je šířeno pomocí družic a kabelových systémů dochází k oddělení služby poskytující obsah od služby přenosu. Rozdílem je však skutečnost, že tyto přenosové cesty nejsou spravovány státem, jako je tomu u běžného vysílání, kde právě stát provozovatelům uděluje oprávnění k využívání

⁸³Bližze srov. §23 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

⁸⁴§25 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

určitých rádiových kmitočtů. Z tohoto důvodu je tedy potencionálnímu provozovateli uložena povinnost, aby sjednal souhlas s provozovateli přenosových cest, čili kabelových sítí, který by mu umožnil tyto přenosové cesty využívat, a tím pádem by mohlo toto vysílání řádně probíhat.

V tomto řízení se rozumí obdobou veřejného slyšení ústní jednání, které je využíváno v běžném řízení o udělení licence, avšak v tomto ústním jednání není zaručena účast veřejnosti vzhledem k odchylnosti tohoto vysílání a také je zde rozdíl ve lhůtě pro konání tohoto jednání, která je kratší, než je tomu u veřejného slyšení. I v tomto řízení samozřejmě Rada pro rozhlasové a televizní vysílání dospěje k vydání rozhodnutí, jehož odlišností oproti rozhodnutí vydaném v řízení o udělení licence pro terestrické vysílání je ten, že toto rozhodnutí neobsahuje výrok o tom, že se ostatním uchazečům licence neuděluje a stejně tak odůvodnění tohoto výroku, což je logické. Ostatní obsah rozhodnutí je stejný, to znamená, že musí být opět kladem důraz na odůvodnění, proč že Rada rozhodla konkrétním způsobem a na základě jakých skutečností. Stejný postup jako je tomu v případě rozhodnutí v licenčním řízení terestrickém, platí i pro užití opravných prostředků proti rozhodnutí vydaném v tomto řízení, čili žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, tedy proti rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Shodné jsou také náležitosti žaloby, popřípadě další postup, který jsem již popsal při uplatňování této žaloby proti rozhodnutí o udělení licence v řízení o udělení licence. I při udělování těchto licencí je kladen důraz na splnění určitých podmínek, za kterých Rada uchazeči licenci udělí, respektive je v zákoně stanoven výčet případů, kdy Rada předmětnou licenci udělit zamítne, ačkoliv na tuto licenci není právní nárok. Mimo těch základních jako je například bezúhonnost, které jsem již popsal v řízení o udělení licence a které jsou obsaženy v paragrafu 13 odst. 3 jsou to také podmínky, které vyplývají jako povinnosti provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání, které jsou obsaženy v paragrafech 31 a 32 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů a také Rada předmětnou licenci neudělí v případě, že by tím porušila závazky, kterými je Česká republika vázána, plynoucí z mezinárodních smluv, které jsou vyhlášeny v sbírce zákonů, popřípadě

ve sbírce mezinárodních smluv. Povinnosti provozovatelů se pokusím pospat v následující kapitole podrobněji.⁸⁵

5.7. Převzaté vysílání

Posledním typem oprávnění, na základě kterého lze provozovat převzaté vysílání prostřednictvím sítě elektronických komunikací je registrace převzatého vysílání, přičemž toto vysílání není možné šířit prostřednictvím zemských vysílacích rádiových zařízení. Elektronickou komunikací, jejíž prostřednictvím lze toto vysílání šířit se rozumí přenosový systém, potažmo spojovací, nebo směrovací zařízení, které umožňují přenos signálů prostřednictvím elektromagnetického prostředku, družicové sítě, pevné sítě s komunikací okruhů, nebo paketů a mobilní zemské sítě pomocí rádia, optického vlákna, či vedením, popřípadě prostřednictvím sítě pro rozvod elektrické energie v rozsahu, v jakém se používá pro přenos signálů sítě kabelové televize, nebo sítě pro rozhlasové a televizní vysílání, bez ohledu na druh přenášených informací. O udělení předmětné registrace rozhoduje Rada pro rozhlasové a televizní vysílání a subjektu, který podal přihlášku k registraci na základě, které mu bylo následně vyhověno, vzniká právo vysílat na základě této registrace dnem nabytí právní moci předmětného rozhodnutí. Tuto registraci je Rada oprávněna zamítnout při nesplnění příslušných požadavků, anebo zrušit při porušování zákona, přičemž na tuto registraci na rozdíl od udělení licence je právní nárok. Jednou z podmínek, na základě kterých Rada takovéto registraci vyhoví je podání přihlášky k registraci příslušným žadatelem a to sice 60 dnů před zamýšleným zahájením převzatého vysílání, přičemž tato přihláška samozřejmě musí obsahovat požadované údaje, mezi které patří jednak údaje základní, které jsou popsány v paragrafu 14 odst. 1 písmene a) až f), zákona 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, mezi které patří jméno, příjmení, rodné číslo a tak podobně, dále pak musí uchazeč prokázat schopnost zajistit vysílání po technické, organizační a ekonomické stránce, podobně jako je tomu u vydávání licence v licenčním řízení, poté má takovýto uchazeč povinnost informovat Radu o technické specifikaci sítě elektronických komunikací, které hodlá pro dané

⁸⁵Bližie srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů*, *Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 81 až 86 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

vysílání využívat a stejně tak informace o programech, které hodlá tímto vysílání šířit a současně je povinen doložit také svolení toho, jehož program bude přebírán. Jak napovídá sám název registrace převzatého vysílání, jedná se o vysílání, jehož podstatou je vysílání původní a převzatým vysíláním se tedy rozumí původní a nezměněné šíření tohoto vysílání, tedy zejména vysílání cizojazyčných programů v českém jazyce, které jsou vysílány na základě udělené licence subjektu, který provozuje vysílání původní v daném státě a tudíž nejdůležitější podmínkou, kterou musí uchazeč splnit je předložení dokladu prokazující oprávnění, na základě kterého je oprávněn vysílat původní vysílatel tohoto vysílání, které může být předloženo formou stejnopisu, čili kopie, nebo například prostou fotokopii předmětné licence, které vydal příslušný orgán jiného státu, přičemž předložení tohoto oprávnění, že původní subjekt je tedy držitelem licence, na základě které je oprávněn vysílat v němž jsou samozřejmě uvedeny požadované náležitosti, což je jedním z důvodů, proč je soubor požadovaných náležitostí poměrně zúžen, protože kdyby na tento proces byl kladen stejný důraz jako na udělení licence, šlo by o prosté opakování tohoto procesu, který byl již jednou proveden příslušným orgánem jiného státu. Při předkládání takového stejnopisu daného oprávnění postačí uvedení takové části, která obsahuje seznam hodnotících kritérií, popřípadě podstatné náležitosti. Mezi tyto náležitosti patří název zahraničního správního orgánu, který licenci udělil, název subjektu, který je držitelem příslušné licence, včetně jeho sídla, název programu, který potencionálně provozovatel hodlá vysílat, včetně jeho základního popisu, poté údaje spojené s vydáním příslušné licence, jakožto uvedení doby, na kterou je tato licence určena a v neposlední řadě také časový rozsah vysílání programu v zemi, kde je takovýto program licencován. Toto oprávnění, popřípadě ostatní písemnosti musejí být předloženy jak v jazyce cizím, tak v ověřeném překladu do jazyka českého, vyjma jazyku slovenského, jehož ověřený překlad se dodávat nemusí a to sice podle paragrafu 16 odstavce 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, přičemž pokud by se jednalo o registraci převzatého programu v České republice, popřípadě českého veřejnoprávního programu, tak se předložení příslušných dokladů nevyžaduje. Avšak v praxi je však tento institut často využíván k vysílání převzatého programu ze zahraničí, tudíž se daný překlad dokládá poměrně často. Typem řízení, který je užit v tomto případě je správní řízení o žádosti a to znamená, že toto řízení počíná běžet okamžikem, kdy byla žádost, popřípadě kdy byl návrh žádosti doručen příslušnému správnímu orgánu,

což je samozřejmě opět Rada pro rozhlasové a televizní vysílání a od tohoto okamžiku také začíná běžet lhůta pro vydání rozhodnutí, která činí 30 dnů od doručení. Rozdíl mezi licenčním řízením spočívá zejména také v tom, že pokud do uplynutí této lhůty Rada nerozhodne, považuje se tato skutečnost, jakoby Rada rozhodla kladně, což znamená, že provozovatel, na základě toho bude moci příslušné převzaté vysílání provozovat. Pokud tedy Rada rozhodne ve stanovené lhůtě, vydá přihlašovatelovi příslušné potvrzení a pokud do konce této lhůty nerozhodne, vznikne tato registrace i bez vydání toho potvrzení. Pokud při podání přihlášky k registraci vzejdou na povrch vady této přihlášky, vyzve Rada příslušného přihlašovatele k jejich odstranění, přičemž pokud to Rada uzná za vhodné, nemusí usnesením předmětné řízení přerušovat, pokud to uzná za vhodné, tak na toto přerušení má samozřejmě právo a během přerušení tohoto řízení činí účastníci i Rada úkony, které mají za následek důvod tohoto přerušení.⁸⁶

Opravné prostředky využívané v tomto institutu jsou opět podobně aplikovatelné jako opravné prostředky, které se uplatňují v řízení licenčním a tudíž je tedy uplatňována především žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, čili proti rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Tuto žalobu je možné podat ve lhůtě 30 dnů od ode dne doručení rozhodnutí o zamítnutí žádosti o licenci, přičemž soud má povinnost rozhodnout ve lhůtě 90 dnů. Navrhovatel může tuto žalobu vzít zpět a to sice zcela, nebo zčásti do té doby, dokud o ní soud nerozhodl. Problematika a uplatnění opravných prostředků je tedy upravena v zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, přičemž řízení o žádosti předmětné registrace je upraveno opět zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem.⁸⁷

Stejně jako v případě změn některých skutečností v případě licence k rozhlasovému a televiznímu vysílání, i v tomto případě je povinen provozovatel vysílání oznámit Radě předem změnu určitých skutečností, které obsahuje přihláška o registraci. Mezi tyto skutečnosti patří změna vkladů jednotlivých

⁸⁶Bliže srov. §26 až §28 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Blíže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 87 až 91 s. ISBN 978-80-7357-628-8, zákon č. 150/2002 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, směrnice Rady č. 552 z 3 října 1989 ke koordinaci některých ustanovení zákonů a administrativních předpisů členských států o provozování televizního vysílání, ve znění dodatku č. 36. 6. 1997.*

⁸⁷§ 65 a následující zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

společníků, výše jejich obchodních podílů, způsob rozdělení hlasovacích práv a seznam akcionářů či společníků. Rada však nemá možnost tyto změny údajů nezaregistrovat, může pouze deklarovat vady, což bude mít za následek vyzvání přihlašovatele o odstranění těchto vad, přičemž Rada může a nemusí rozhodnout o přerušení řízení, jak bylo již popsáno. Ostatní změny, mimo zde popsaných se Radě pouze oznamují a to sice nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy tyto změny nastaly.⁸⁸

Zánik platnosti registrace je také podmíněn zákonem stanovenými předpoklady podobně, jako je tomu u zániku platnosti licence, přičemž platnost registrace může zaniknout za předpokladu zániku právnické osoby, která byla registrována, smrtí fyzické osoby, která byla registrována, rozhodnutím Rady o zrušení registrace pokud uvedl v přihlášce k registraci nesprávné údaje, které ani přes výzvu neodstranil, nebo opakovaně porušuje povinnosti provozovatele uvedené v paragrafu 32 odstavce 3 zákona č. 231/2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů a Rada je také oprávněna zrušit tuto registraci, popřípadě její část, pokud by provozovatel tohoto převzatého vysílání závažným způsobem porušil zákon, nebo mezinárodní smlouvu, kterou je Česká republika vázána a nebo je také Rada oprávněna registraci zrušit v případě, že byl na majetek provozovatele prohlášen konkurs. Dalším důvodem pro zánik platnosti registrace může být také fakt, že provozovatel převzatého vysílání, jakožto fyzická osoba byl pravomocně odsouzen za zvlášť závažný zločin, nebo za zločin hospodářský, anebo za zločin proti majetku. Posledním důvodem zániku může být skutečnost, že daný provozovatel převzatého vysílání nevolní do 3 dnů od doručení písemné výzvy přenosovou kapacitu sítě elektronických komunikací, k čemuž je ze zákona povinen. Registrace může také zaniknout na základě porušení konkrétních ustanovení zákona, které se věnují povinnostem provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání, které se pokusím popsat v následující kapitole.⁸⁹

⁸⁸Bliže srov. §29 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

⁸⁹Bliže srov. §30 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

6. Práva a povinnosti provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání.

6.1. Právo na obsah vysílání

Prvním druhem povinností provozovatelů vysílání, potažmo druhem povinností provozovatelů převzatého vysílání je obsah programu, který daní provozovatelé vysílají, přičemž jsou tito provozovatelé povinni dodržovat určité zásady, které mají jednak zabezpečovat ochranu možných nepříznivých vlivů na koncové uživatele těchto programů a také jim přiznávají určitá práva, na základě kterých mají povinnost chovat se určitým způsobem. Mezi tyto práva patří právo provozovatelů vysílání, jakožto i provozovatelů převzatého programu na základě registrace, které spočívá v tom, že mají vysílat programy svobodně a také nezávisle. V tomto případě je samozřejmě určitým způsobem omezena svoboda vysílání převzatého, protože v tomto případě dochází pouze k vysílání programů původních a tudíž provozovatelé převzatého vysílání nemohou obsah tohoto vysílání ovlivnit. Oproti tomu povinností těchto provozovatelů je zabezpečování objektivních a vyvážených informací, které jsou určeny koncovým uživatelům vysílání a na základě kterých si tito uživatelé budou moci vytvořit o tomto programu svobodný, pokud možno objektivní názor. To se týká především zpravodajství, které musí být zároveň také odděleno od ostatních publikovaných názorů, nebo hodnotících komentářů, což souvisí z další podmínkou, která stanovuje, že též ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech musí být dbáno na objektivitu a vyváženosti poskytovaných informací. Tato zásada zabezpečuje ochranu v oblasti politické, to znamená, že se snaží o zabránění propagace jedné politické strany, které by tuto stranu mohli zvýhodňovat, před stranami ostatními, jako tomu bylo v minulosti, přičemž je dbáno na zachování rovnosti politických stran, samozřejmě s přihlédnutím na aktuální politický vývoj, jakožto k reálnému postavení těchto stran. V případě provozovatelů převzatého vysílání, kteří tedy duplikují vysílání, by jedinou možností v případě, že by jejich převzaté vysílání nesplňovalo některou z uvedených podmínek, bylo přestat vysílat a tím pádem zabránit porušování zákona. Další podmínka, kterou zákon zmiňuje slouží především k zabránění diskriminačních tendencí, které by mohlo příliš jednostranné vysílání způsobovat a na základě této skutečnosti stanovuje provozovatelům vysílání sestavovat programovou nabídku takovým způsobem,

aby poskytovala vyváženou nabídku různých druhů programů, či pořadů, přičemž tato nabídka by měla být sestavována z ohledem na věk, pohlaví, barvu pleti, víru, nebo uznávané náboženství, na politické či jiné smýšlení, nebo na národnostní, etnický, či sociální původ, jakožto na příslušnost k jiné menšině, všech koncových uživatelů, ke kterým je vysílání směřováno a jež jsou cílem tohoto vysílání. Poměrně zajímavý je fakt, že podmínky, jež jsou primárně definovány jako zachování objektivit a popřípadě snahou publikování vyvážených informací jsou podmínky, ze kterých není možno vyčíst konkrétní obsah těchto podmínek a to zejména z toho důvodu, že se tyto podmínky mohou měnit z důvodu změn, nebo aplikace určitých právních předpisů. Zde tedy můžeme pozorovat skutečnost, že zákonodárce vytváří určitý prostor pro Radu rozhlasového a televizního vysílání, jakožto pro správní orgán, který posléze může v tomto prostoru zhodnocovat okolnosti určitého právního případu, potažmo zařazovat tento případ do určitého rámce neurčitých právních pojmů, které je vyžadováno dodržovat, čímž jsou samozřejmě myšleny právě zmíněné zásady a podmínky, které plynou ze zákona⁹⁰ K této problematice bych rád uvedl rozhodnutí Městského soudu v Praze, sp. zn. 10 Ca 242/2007, ve kterém je konstatována skutečnost, že soud se neztotožňuje se žalobcem v případě, pokud redaktorka zvolila při zpracování reportáže způsob, při kterém za sama zrekapitulovala stanovisko vyjádření předmětné obchodní korporace, což je neakceptovatelné. Soud je totiž názoru, že nelze plnohodnotně nahradit bezprostřední vyjádření stanoviska této korporace komentářem redaktorky oproti ostatním účastníkům, kteří dostali v reportáži časový prostor, ve kterém se mohli vyjádřit sami. Soud nemohl přisvědčit žalobci, který podal žalobu právě na základě uvedené skutečnosti, že by další informace o předmětné věci, které by byly následně vysílány, mohli mít vliv na posouzení porušení ustanovení paragrafu 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů. Pozdější vysílání by již nutně zasáhlo jiný druh diváků, než původní pořad a nebylo by již ani kvůli časovému odstupu způsobilé uvést na pravou míru zkreslující informace, které původně zazněly. Soud si je samozřejmě vědom toho, že formát pořadu neumožňuje na ploše několika málo minut detailně

⁹⁰Bližie srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů*, *Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 98 až 105 s. ISBN 978-80-7357-628-8

popsat problematiku, již se pořad věnoval, nicméně soud nemůže ve vztahu k již zmíněnému ustanovení ustoupit od zákonem stanoveného požadavku, aby zazněly v pořadu základní objektivní informace, aby bylo možno vytvořit si alespoň základní představu o stanovisku jednotlivých subjektů, jichž se předmětná věc dotýká. Neboť žalobce navrhl v žalobě, a by soud uloženou pokutu za správní delikt jakožto zjevně nepřiměřenou výrazně snížil, nebo od ní výrazně upustil, zabýval se soud i tím zda je na místě v daném případě nahradit správní uvážení správního orgánu užitím moderačního práva soudu. Jak již judikoval Nejvyšší správní soud v rozhodnutí, sp. zn. 1 As 30/2004-82, které stanovuje, že takový zásah do uvážení správního orgánu je zásahem dovoleným, umožněným soudem ustanovením paragrafu 78 odstavce 2 s. ř. s., kde se soud chová jako správní orgán a může zasáhnout do výše trestu jako by jej uděloval sám. Tím, že trest soud sníží, či od něj upustí, nezpochybňuje závěr správního orgánu o tom, že žalobce porušil zákon a dopustil se správního deliktu.⁹¹

6.2. Povinnosti provozovatelů vysílání

6.2.1 Společensky korektní vysílání

Základními povinnostmi provozovatelů vysílání, jakožto také povinnostmi provozovatelů vysílání převzatého, jsou povinnosti spjaté především z konkrétním obsahem vysílání, mezi které patří povinnost zajistit, aby vysílané pořady nepropagovaly válku, jakožto jakékoliv jiné kruté jednání, nebo toto chování žádným způsobem nezlehčovaly, taktéž zde platí povinnost provozovatelů zamezit podněcování k nenávisti ve vztahu k menšinám, pohlaví, nebo politického smýšlení, dále pak povinnost spočívající v nezařazování podprahového vysílání, které by mohlo skrytě, čili podvědomě ovlivňovat koncové uživatele takového vysílání, následně je povinností provozovatele také zajistit, aby nebyl na základě předmětného vysílání ohrožen fyzický, psychický, či mravnostní vývoj dětí a mládeže, což souvisí z omezením zařazování takovýchto pořadů, nebo upoutávek mezi 06.00-22.00 hodinou, přičemž jediná výjimka spočívá v uzavření smlouvy z osobou starší 18 let, která opravňuje tuto osobu k užití technického opatření, které zamezí sledování nežádoucího vysílání v tomto čase.⁹² K tomu si

⁹¹Bliže srov. rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2008, sp. zn. 10 Ca 242/2007, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2005, sp. zn. 1 As 30/2004-82.

⁹²Bliže srov. §32 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

dovolím zmínit rozhodnutí Městského soudu v Praze, SJS 651/2000, Ca 312/98. Soud zde konstatuje, že jestliže zákon provozovateli televizního vysílání ukládá povinnost nezařazovat v době od 6 do 22 hodin pořady, nebo jiné relace, které by mohli ohrozit fyzický, psychický, nebo morální vývoj dětí a mladistvých, činí tak za pomoci pojmu obsahově neurčitého. Má-li být za porušení této povinnosti provozovateli uložen správním úřadem správní trest, musí být tento neurčitý pojem odborně a objektivně vyložen a musí být prokázáno, že v případě určitého pořadu k porušení povinnosti skutečně došlo. Uvažování správního úřadu musí směřovat k tomuto cíli a jeho výsledky musí být uvedeny v odůvodnění rozhodnutí.⁹³

Dalšími omezeními jsou také bezdůvodné zobrazování umírajících, nebo osob, jež jsou vystavovány těžkému tělesnému násilí, přičemž pokud by toho násilí daný pořad obsahoval, provozovatel je povinen na takovéto zobrazení násilí upozornit před začátek tohoto pořadu, popřípadě uvést věk, od kterého se doporučuje tento pořad dětem, nebo mladistvým sledovat, a také nezařazovat do programu pořady a reklamy které obsahují vulgarismy, či nadávky. Tato problematika je také řešena v rozhodnutí Městského soudu v Praze, sp. zn. 10 Ca 312/2008, ve kterém je uvedeno, že soud po odvysílání záběrů týraného chlapce v Kuřimi neshledal ani žádný žalobcem tvrzený veřejný zájem. Nelze se totiž dle soudu úspěšně hájit odvysíláním právě těchto záběrů, v nichž je nezletilý chlapec před televizními diváky zobrazován ve chvílích svého utrpení a ponižování, které je na něm páčáno. Žalobce sám uvádí, že důvodem jejich zařazení byla pouze jednoznačná a okamžitá identifikace kauzy. Veřejnost má právo být informována i o aktuálním vývoji kauz, které upozorňují na negativní jevy ve společnosti, pro ucelenost podávaných informací lze učinit souhrn předchozích základních dat, nelze však z tohoto důvodu veřejnosti, potažmo televizním divákům a to dokonce opakovaně nabízet záběry nezletilého chlapce, čili oběti, právě ve chvílích, kdy dochází k jeho ponižování, utrpení a kdy je zpochybňována jeho lidská důstojnost.⁹⁴

⁹³Bliže srov. rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2001, SJS 651/2000, Ca 312/98.

⁹⁴Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 103 až 105 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

6.2.2 Povinnosti vůči státním orgánům

Poměrně zajímavou povinností, která je ze zákona stanovena těmto provozovatelům je umožnění poskytnutí vysílacího času státním orgánům, nebo orgánům územní samosprávy v případě, že by bylo nutno seznámit veřejnost s důležitými a neodkladnými oznámeními, které by souviseli především s vyhlášením válečného stavu, stavu nouze, nebo například ohrožení státu, které by bylo nutno publikovat směrem k občanům státu, čili koncovým uživatelům předmětného vysílání, jehož prostřednictvím by o těchto skutečnostech mohli být informováni, popřípadě varováni.

Provozovatelé vysílání mají povinnost vysílat svým jménem, na svůj účet a na svou vlastní zodpovědnost, přičemž jsou také povinni uchovávat odvysílané pořady, nebo programy v dostatečné kvalitě po dobu 30 dnů od odvysílání takovýchto pořadů, které jsou následně propůjčovány Radě, většinou jako předmět přezkumu z hlediska jejich obsahu při kontrole dodržování podmínek stanovených pro vysílání. Při takovémto zapůjčení má provozovatel nárok na náhradu nákladů s tím souvisejících. Pokud by na základě odvysílání pořadu, nebo jiných relací bylo zahájeno trestní řízení, je provozovatel povinen uchovávat tento materiál až do doby, než se rozhodnutí příslušného soudu stane pravomocným. Pokud by nastala situace, že by provozovatel nemohl vysílat na základě určitých technických závad, je povinen tuto skutečnost v co nejkratším možném termínu oznámit Radě, přičemž pokud by mělo dojít k přerušení vysílání z důvodu jiného, jako například k přerušení vysílání v důsledku rozhodnutí provozovatele, je povinen požádat Radu o udělení souhlasu s přerušením předmětného vysílání a zároveň Radu informovat bezodkladně při zahájení, ukončení, nebo právě přerušení vysílání. Provozovatelům je kladena také povinnost uvádět při vysílání jednotlivých pořadů své logo, pokud se ovšem nejedná o vysílání reklamy, nebo teleshoppingu, kde tato povinnost stanovena není a zároveň identifikovat právě vysílaný program, pokud by to nebránilo celistvosti vysílání, jako takové. Provozovatel celoplošného vysílání na základě jemu udělené licence, musí umožnit alespoň u 15 % vysílaných pořadů možnost jejich sledování sluchově postiženým, což znamená povinnost opatřit tyto pořady skrytými, nebo otevřenými titulky a alespoň u 2 % pořadů zpřístupnit možnost jejich sledování

pro osoby se zrakovým postižením, provozovatel ze zákona má povinnost zpřístupnit alespoň 70 % pořadů skrytými, nebo otevřenými titulky, 2 % pořadů vyrobit v českém znakovém jazyce, nebo do tohoto jazyka tlumočit a také zpřístupnit alespoň 10 % pořadů pro osoby se zrakovým postižením. Povinnosti provozovatelů je také písemnou výzvou Radu informovat o vyjádření a informacích, které jsou nezbytné pro zabezpečení činnosti Rady, které jsou v její působnosti a v důsledku toho Radě nezabraňovat ve výkonu činnosti ke které byla zřízena. Informační povinnost mají provozovatelé také vůči divákům, nebo posluchačům, která jim ukládá umožnění trvalého přístupu k základním údajům provozovatele, také k údajům, které vedou k rychlému navázání spojení, nebo kontaktu s tímto provozovatelem a v neposlední řadě informaci o skutečnosti, že orgán, kterému daný provozovatel odpovídá, je právě Rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Tyto informace lze umístit na internetových stránkách provozovatele, nebo například na teletextu.⁹⁵ Určité povinnosti provozovatelů by se tedy daly charakterizovat jako určitá snaha, kterou by měli provozovatelé vycházet vstříc především divákům a posluchačům, ke kterým je ostatně vysílání směřováno a zabezpečovat jim veškeré informace o vysílání.

6.2.3 Události značného společenského významu

Posledním typem povinností provozovatelů vysílání jsou povinnosti provozovatelů vysílání při vysílání událostí značného společenského významu. Za události značného společenského významu se považují letní a zimní olympijské hry, mistrovství světa ve fotbale, hokeji a lehké atletice, potažmo mistrovství Evropy ve fotbale. Jsou to tedy sportovní aktivity, které se svým obsahem však poměrně značně liší podle úpravy vysílání v jednotlivých zemích, vzhledem k popularitě těchto aktivit. Seznam těchto aktivit je veden v Seznamu událostí značného společenského významu, který je po jeho projednání Radou stanoven vyhláškou ministerstva. Zákon zaručuje, aby podstatná část veřejnosti nebyla zbavována možnosti tyto akce sledovat v přímém přenosu, potažmo ze záznamu v celoplošném vysílání bez zvláštního poplatku v nezakódované podobě a provozovatelé jsou povinni také zabezpečit, aby toto vysílání tvořilo přehledně

⁹⁵Bližie srov. zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 105 až 108 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

uspořádaný celek. Za takovouto událost se považuje událost, o které to bylo prohlášeno některým členským státem Evropského společenství, což musí být oznámeno v Úředním věstníku Evropského společenství a také událost, o které to prohlásil některý členský stát Rady Evropy na základě mezinárodní smlouvy, která musí být stanoveným způsobem zveřejněna příslušným orgánem Rady Evropy. Základem této úpravy událostí značného společenského významu je směrnice č 89/552/EHS ve znění směrnice č. 97/36/EU, které byly inkorporovány do právního řádu České republiky v rámci paragrafu 33 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů.⁹⁶ Z tohoto řešení předmětných ustanovení zákona je tedy patrná snaha konání služby veřejnosti, která tedy zabezpečuje občanům možnost sledování těchto populárních společenských událostí v co největší míře.

⁹⁶Bliže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů*, *Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 201, 112-113 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

7. Sankce v úseku rozhlasového a televizního vysílání

V této kapitole se pokusím popsat především dosud nezmíněné sankce sloužící účelům zákona, které usměrňují provozovatele vysílání k řádnému plnění povinností, popřípadě slouží k nápravě, nebo nějakým způsobem provozovatele trestají. Prvním typem sankčního ustanovení je institut opatření k nápravě. Pokud tedy provozovatel porušuje jemu stanovené povinnosti, anebo zákonem stanovené podmínky v rámci udělené licence, je Radou vyzván k nápravě, přičemž je takovému provozovateli dána lhůta k nápravě, jejíž délka je specificky určována Radou podle konkrétních případů, tak aby bylo možno případné nedostatky odstranit, tato lhůta je určována přiměřeně podle povahy věci. Pokud provozovatel vysílání během této lhůty splní požadované, čili zabezpečí provedení nápravy, sankce mu na základě této skutečnosti udělena nebude, což znamená, že opatření k nápravě by se dalo charakterizovat jako určité upozornění, ve kterém je vymezeno k jakému porušení zákona došlo, přičemž je zde také popsán skutek, kterým bylo toto porušení způsobeno a pokud je to možné obsahuje také přiměřenou lhůtu k nápravě, myšleno tak, že pokud byl například některý pořad již odvysílán, není možné zde určit lhůtu k nápravě, a proto má toto upozornění za následek pouze sdělení příslušnému provozovateli, aby v dané činnosti nepokračoval. Naopak pokračování v této činnosti by pro provozovatele mohlo mít za následek uložení sankce, popřípadě nesplnění požadovaného v poskytnuté lhůtě by mohlo mít následek stejný, čili udělení sankce. Toto upozornění není považováno za správní rozhodnutí a tudíž se proti němu nelze bránit opravným prostředkem, tedy kupříkladu žalobou, přičemž může být směřováno pouze k provozovatelům vysílání. Předmětné upozornění se neuplatňuje, pokud provozovatel porušil svou povinnost, respektive určité druhy těchto povinností zvláště závažným způsobem. Mezi zvlášť závažné porušení povinností se řadí odvysílání pořadů, které by podněcovaly k nenávisti z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, nebo příslušnosti k určité menšině, dále pak odvysílání pořadů, které by obsahovali podprahové sdělení, anebo pokud by provozovatel zařazoval do běžného vysílání pořady, které by nepříznivým způsobem ovlivňovaly fyzický, psychický, nebo mravní vývoj dětí, nebo mladistvých, přičemž příkladem může být odvysílání určitého pornografického materiálu v době, kdy k tomu provozovatel není oprávněn, čili mezi 06.00 - 22.00. Pokud by za tyto uvedené případy porušení povinností provozovatelů, byla takovému

provozovateli udělena pokuta opakovaně, následovalo by ze strany Rady uplatnění institutu odejmutí licence, přičemž v tomto případě by se logicky upozornění také neuplatňovalo. Dalším případem, kdy se upozornění nevyužívá je situace, kdy provozovatel vysílání získal licenci na základě uvedení nepravdivých údajů, které byly uvedeny v žádosti, popřípadě v přihlášce k registraci, anebo pokud porušil povinnosti vyplývající ze zajištění plurality informací ve vysílání. Tohoto upozornění také není využíváno v případě, kdy by provozovatel porušil, jedno ze základních ustanovení a to sice pokud by nevysílal svobodně a samostatně a pokud by neposkytoval objektivní a vyvážené informace, nezbytné k tomu, aby si koncový uživatelé, čili diváci a posluchači, mohli vytvořit svůj vlastní názor, přičemž podle mého názoru by bylo nesankcionování takového nesplnění povinnosti známkou nedemokratického přístupu státu.⁹⁷ Dovolím si připojit rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 11 Ca 25/2008, ve kterém soud konstatuje že, důvodnou shledal tento soud námitku, v níž žalobce poukázal na skutečnost, že před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí nebyl upozorněn na to, že svým jednáním porušuje povinnosti provozovatele televizního vysílání. Z ustanovení paragrafu 59 odst. 1 zákona o vysílání vyplývá, že pokutu podle ustanovení paragrafu 60 odst. 1 písmeno f) zákona Rada může uložit tehdy, jestliže tomuto rozhodnutí předcházelo upozornění na porušení zákona s přiměřenou lhůtou k nápravě.⁹⁸ Z uvedeného tedy plyne, že institut upozornění je tedy nezbytný využít v některých konkrétních případech, ve kterých je možno využít jinou přísnější sankci až po jeho uplatnění, čili musí být dána možnost takovému provozovateli ke sjednání nápravy v přiměřené lhůtě. Tato problematika tedy navazuje na další sankční uplatňovaný institut, kterým jsou pokuty. Přesný výčet výše a případů, kdy se pokuty ukládají je upraven v paragrafu 60 zákona č. 231/2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, přičemž je tento institut využíván velice často, protože je aplikovatelný na veškeré porušování povinností provozovatelů. V některých případech je však vyžadováno předchozí uplatnění institutu upozornění, který je popsán výše spolu s výčtem případů, kdy se upozornění

⁹⁷Bliže srov. §59 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 176 až 179 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

⁹⁸Bliže srov. rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. 11 Ca 25/2008.

aplikovat nemusí, protože jde o zvlášť závažné porušení povinnosti a je tedy možno přistoupit k udělení této pokuty bez předchozího varování. Ve všech ostatních případech má tedy Rada povinnost před uložením pokuty příslušného provozovatele upozornit na konkrétní porušování jeho povinnosti a případnou pokutu mu tedy lze udělit pouze v případě, že by v takové činnosti pokračoval i přes výzvu tohoto upozornění, anebo v případě, že by v Radou stanovené lhůtě nesplnil požadovanou nápravu. Orientačně se výše těchto pokut pohybuje za porušení méně významných povinností od 5 000 Kč do 2 500 000 Kč a u těch nejzávažnějších porušení povinností, což je například provozování vysílání bez řádně udělené licence ve výši 10 000 000 Kč. Výše pokuty je podrobněji specifikována podle toho, zda byl daný provozovatel již sankcionován, popřípadě jak dlouhá doba je mezi jednotlivými upozorněními, popřípadě sankcemi, přičemž se přihlíží také k povaze vysílanému programu, potažmo k postavení provozovatele na mediálním trhu, jakožto k jeho odpovědnosti k divácké veřejnosti v oblastech výchovy, kultury, zábavy, nebo informacím. Taktéž Rada přihlíží k okolnostem, za jakých porušení určité povinnosti vzniklo, tedy posuzuje především závažnost konkrétní věci, rozsah a míru zavinění provozovatele, případný finanční prospěch, jež provozovatel z daného chování získal, nebo získat chtěl, také se posuzuje typ a dosah vysílání, kterým případně k porušení došlo, včetně případného zaujetí stanoviska samoregulačního orgánu, které Rada obdrží do 10 pracovních dnů od zahájení řízení o správním deliktu. Při ukládání těchto pokut, čili využívání tohoto institutu, může Rada pokutu udělit do jednoho roku od doby, kdy se dozvěděla o porušení povinnosti provozovatele a nejdéle do 3 let od doby, kdy k porušení takové povinnosti došlo, což je tedy vymezení subjektivní a objektivní lhůty, ve které má Rada možnost pokutu udělit. Poměrně zajímavé je, že neexistuje ustanovení zákona, které by hovořilo o přerušení, nebo pozastavení lhůty v průběhu rozhodování soudu o případném opravném prostředku, z čehož tedy vyplývá, že v tomto případě může Rada udělit pokutu pouze ve lhůtě původní, pokud by bylo rozhodnutí o uložení pokuty soudem zrušeno. V případě, že Rada tuto pokutu provozovateli uloží, je tento provozovatel povinen tuto pokutu uhradit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí o uložení pokuty, přičemž výnosy s těchto pokut jsou příjmem státního rozpočtu České republiky. Proti Rozhodnutí o uložení pokuty je opravným prostředkem žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, čili Rady, která musí být podána do 30 dnů od doručení tohoto rozhodnutí, přičemž soud má povinnost rozhodnout do 90

dnů a podání této žaloby má odkladný účinek. Ostatní náležitosti žaloby a ostatní skutečnosti jsou shodné s uplatňování opravných prostředků proti rozhodnutí Rady o udělení licence, což jsem se pokusil popsat v kapitole řízení o udělení licence, to znamená, že se řídí zákonem č. 150/2002 Sb., soudním řádem správním, ve znění pozdějších předpisů. Hlavním rozdílem je tedy především odlišná lhůta k podání žaloby, která činí v případě rozhodnutí o udělení licence 2 měsíce a také automatické nepřiznání odkladného účinku, který tedy může být přiznán až následně za již zmíněných podmínek.⁹⁹

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání má pravomoc odjímat licence takovým provozovatelům vysílání, kteří porušili povinnosti vyplývající ze zákona. Rozlišují se dva případy a to sice případ první, kdy má Rada povinnost předmětnou licenci takovému provozovateli odejmout, který nastává v případě, že provozovatel porušil povinnosti týkající se zajištění plurality informací, nebo v případě, kdy daný provozovatel nebude provozovat vysílání vlastním jménem, na vlastní účet a odpovědnost, přičemž bude také odmítat nést následky za obsah jeho programu, dále pak pokud nezajistí, aby v rámci vysílaných pořadů nedocházelo k vyvolávání podnětů k nenávisti z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, nebo příslušnosti ke skupině obyvatelstva, stejně tak sem patří také nezajištění, aby vysílané pořady neobsahovaly podprahová sdělení. Dále zařazování takových pořadů, které mohou nepříznivě ovlivňovat fyzický, psychický, či mravní vývoj dětí a mládeže a v neposlední řadě také v případě, pokud by daný provozovatel porušoval znění licenčních podmínky zvláště závažným způsobem. Nastat může i případ druhý a to sice takový, ve kterém bude případně odejmutí licence v závislosti na správním uvážení Rady, který se využívá především pokud provozovatel na základě jemu udělené licence nezačal vysílání do určité lhůty po nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence, která činí u rozhlasového vysílání 360 dnů a u televizního vysílání 180 dnů, nebo pokud v uplynulém kalendářním roce tento provozovatel nevysílal alespoň 30 dnů, přičemž se nezapočítávají dny, ve kterých se vysílání nekonalo z důvodu určitých technických obtíží, příčinou může být například využití frekvencí, které tomuto vysílateli byly přiděleny, pirátským vysíláním. Posledním důvodem nastává, pokud byl na majetek tohoto provozovatele vyhlášen konkurs, což značí, že tento

⁹⁹Bližze srov. §60, §61 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, § 65 a následující zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

provozovatel není delší dobu schopen plnit své závazky, nebo je předlužen, čili to znamená že je v úpadku. Obdobným, řekl bych téměř shodným způsobem je řešen také institut zrušení registrace, jehož ustanovení jsou popsána v paragrafu 64 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. V případě odnětí licence, nebo zrušení registrace je povinen tento provozovatel ukončit vysílání ve lhůtě, kterou stanoví Rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Proti rozhodnutí o odnětí licence, nebo zrušení registrace je možno podat opravný prostředek a to sice žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve lhůtě 30 dnů, přičemž soud má o žalobě povinnost rozhodnout ve lhůtě 90 dnů a řídí se tedy zákonem č. 150/2002 Sb., soudním řádem správním, ve znění pozdějších předpisů.¹⁰⁰

Existuje také zvláštní typ oprávnění, na základě kterého může Rada rozhodnutím zakázat takové jednání, kterým se provozovatel vysílání, nebo provozovatel převzatého vysílání dopustil na území Evropských společenství, nebo v jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, ohrožení, nebo poškození společného zájmu spotřebitelů, to znamená, pokud by Rada zjistila, že probíhá určité protiprávní jednání uvnitř Evropské unie.¹⁰¹

Posledním případ, ve kterém má Rada pro rozhlasové a televizní vysílání možnost pozastavit, čili určitým způsobem sankcionovat vysílání v rámci mezinárodní spolupráce se nazývá pozastavení převzatého televizního programu ze státu, který je smluvní stranou Evropské úmluvy o přeshraniční televizi, popřípadě z členského státu Evropské unie a to sice za předpokladu, že jsou tímto vysíláním porušovány zásady a podmínky, na základě kterých je v České republice možno vysílat, nebo jsou dokonce v rozporu s právy vyplývající z Evropské úmluvy o přeshraniční televizi. I když zde hovoříme o vysílání převzatém, což znamená, že provozovatel takového vysílání pouze duplikuje vysílání provozovatele původního, odpovídá za jeho obsah, který je vysílán v

¹⁰⁰Blíže srov. ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů*, *Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 199 až 205 s. ISBN 978-80-7357-628-8, § 63, § 64 a § 65 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

¹⁰¹Blíže srov. Čl 3 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele), § 59a zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

České republice. Jak bylo již zmíněno, možností jak provozovatel převzatého vysílání může docílit toho, aby tímto vysíláním neporušoval zákonem stanovené podmínky je přestat vysílat, protože nemá možnost jakkoliv měnit, ani zasahovat do tohoto původního vysílání. Přičemž toto pozastavení převzatého vysílání je nutno odlišovat od institutu zrušení registrace. Pokud se tedy jedná o pozastavení převzatého vysílání, které má svůj původ v některém ze států Evropského společenství, existuje zde podmínka, jež stanovuje, že Rada je povinna upozornit na porušování povinností provozovatele v posledních 12 měsících alespoň dvakrát, přičemž k danému porušení musí dojít více než jednou. Po splnění těchto skutečností má tedy Rada možnost pozastavit předmětné převzaté vysílání. Výčet přesných ustanovení, na základě kterých je možno tento institut uplatnit nalezneme v paragrafu 62 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů,¹⁰² přičemž konkrétní podmínky a zásady obsažené v tomto paragrafu jsou téměř shodné z podmínkami, které plynou z práv a povinností provozovatelů ostatních, které jsou v tomto zákoně obsaženy, jakožto z omezení obsahu vysílaných programů, které tedy slouží především k ochraně koncových uživatelů před nepříznivými vlivy tohoto vysílání a podle mého názoru jsou tyto omezení také znakem demokratického státu. Některá ustanovení mají svůj původ v Evropských úmluvách, popřípadě směrnicích Evropského parlamentu a Rady. Pokud tedy Rada rozhodne o pozastavení šíření převzatého vysílání určitého programu, pozbude toto rozhodnutí platnosti nejpozději uplynutím doby 6 měsíců ode dne nabytí právní moci, popřípadě uplynutím doby kratší, přičemž tato doba je uvedena v tomto rozhodnutí, z čehož tedy plyne, jak již napovídá sám název tohoto institutu, že pozastavení tohoto vysílání je časově omezeno. Pokud by se jednalo o převzaté vysílání z členského státu Evropského unie a Rada rozhodla o pozastavení takového vysílání, pozbude toto rozhodnutí platnosti v případě, že Evropská komise rozhodne o neslučitelnosti rozhodnutí Rady z právem Evropské unie a to sice dnem, kdy o tom Rada vydala oznámení na své úřední desce, což je povinna vykonat nejpozději první následující pracovní den po tom, co jí bylo doručeno rozhodnutí Evropské komise, které tedy stanovuje nesoulad z právem Evropské unie. Při svém rozhodování je Rada mimo jiné povinna zasílat podklady pro své rozhodnutí, jakožto i jakékoliv ostatní písemnosti příslušnému

¹⁰²Blíže srov. § 62 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

regulačnímu orgánu státu, který je členským státem Evropské unie, popřípadě který je smluvní stranou Evropské úmluvy o přeshraniční televizi, jakožto je povinna zasílat kopie těchto dokumentů Ministerstvu zahraničních věcí České republiky a v neposlední řadě také Evropské komisi.¹⁰³ Tento postup Rady je poměrně logický, protože zaručuje informovanost příslušných mezinárodních institucí a orgánů, na základě kterých bylo původnímu provozovateli umožněno vysílat, potažmo orgánům, které mohou popřípadě zkoumat nesoulad práva Evropské unie, potažmo práva vyplývajícího z úmluvy o přeshraniční televizi a práva jeho smluvních stran, čili států, jež musí tyto práva dodržovat, ve vztahu ke konkrétnímu rozporu.

¹⁰³ Blíže srov. Čl. 24 Evropské úmluvy o přeshraniční televizi, ve znění Protokolu pozměňující Evropskou úmluvu o přeshraniční televizi, Čl. 3 odst. 1, Čl. 23a, Čl. 3 odst. 2 a 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES, ALEŠ ROZEHNAL, *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů*, Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 195 až 199 s. ISBN 978-80-7357-628-8.

8. Závěr

V závěru této diplomové práce bych chtěl v první řadě konstatovat, že právní úprava, jakožto všechny instituty spojené s udělováním vysílacích licencí jsou značně rozsáhlé a složité, a tudíž doufám, že jsem v této práci vystihl vše důležité. Do této práce jsem se tedy pokusil začlenit všechny podstatné informace, včetně pohledu do historie, který mi přijde velice důležitý právě z důvodu, že můžeme sledovat jak významnou roli hráli média, jakožto veškeré telekomunikační technologie v průřezu dějinami a z jakého důvodu, že je tedy důležité klást na právní úpravu tohoto oboru velký důraz, stejně tak jako na skutečnost, že je nezbytné, zvážit komu a za jakých podmínek případnou licenci k vysílání udělit, protože riziko nebezpečí v případě zneužití takového institutu je podle mého názoru obrovské, jak jsem se již pokusil popsat na určitých příkladech z reálného života. Žijeme v době kdy mají média podle mého názoru opravdu značný vliv na většinu našich občanů a z toho důvodu je tedy potřeba zabezpečit, aby ten, kdo disponuje jakoukoliv vysílací licenci, zamýšlel ku prospěchu těchto občanů, jakožto aby podporoval vzdělání, aby publikoval pokud možno objektivní informace, vycházel vstříc menšinám, popřípadě postiženým osobám a nikoliv, aby využíval vysílání pouze k vlastnímu, především finančnímu prospěchu, což se projevuje především množstvím a formou reklam, které podle mého názoru neustále stoupá a může nepříznivě ovlivňovat občany našeho státu, což mi přijde, že se svým způsobem děje například v již zmíněném příkladě z USA, alespoň na základě mé osobní zkušenosti. Po provozovatelích vysílání, se samozřejmě požaduje ctění zákona, který klade těmto provozovatelům požadavky, jež vycházejí primárně ze zkušeností, kterými si Česká republika prošla v rámci svých dějin, což je samozřejmě pozitivní vývoj, nicméně alespoň podle mého názoru by se dalo předcházet i těm na první pohled skrytým nepříznivým vlivům, jako je již zmíněný vliv reklamy nebo absolutní neobjektivnost některých informací, které se v médiích objevují a také fakt, že lidé začínají být více a více ovlivnitelní právě těmito vlivy. Občané se avšak těmito vlivy necítí být přímo ohroženi, jako je tomu v případě války, nebo porušování některých základních lidských práv, a proto tedy nemají potřebu těmto vlivům přímo vzdorovat, jelikož s předmětné nebezpečí v podobě možného ovlivňování zcela neuvědomují. Možná bychom tedy přece jen mohli více vnímat, jak fungují média v ostatních zemích ať už v tom pozitivním, nebo negativním slova smyslu a měli bychom se snažit

přenést zkušenosti těchto zemí v této oblasti do našeho právního řádu. Proto bych tedy v současné době kladl větší důraz na prevenci ochrany občanů v této oblasti a zároveň bych se jim pokusil sdělovat co možná nejobjektivnější informace prostřednictvím médií veřejnoprávních a tím bych se je snažil před těmito vlivy varovat, k čemuž by ovšem v určitých případech svědčila o něco větší odbornost a kvalifikace pracovníků, nebo moderátorů těchto institutů, jako je tomu například v zahraničí. Samotné řízení o udělování vysílacích licencí mi přijde dostatečně upraveno, zvláště před těmi nejhoršími vlivy, jako je například zneužívání médií k propagaci jedné politické strany, nebo nepříznivému ovlivňování dětí nevhodnými pořady ve kterých se objevuje násilí a tak podobně. Myslím, že Rada pro rozhlasové a televizní vysílání splňuje svůj účel a v opravdu komplikovaném řízení o udělování vysílacích licencí klade na již zmíněné aspekty, na základě kterých předmětnou licenci udělí, či nikoliv, velký důraz, což je samozřejmě velké pozitivum. K zamyšlení mi ovšem přijde fakt, že zákonodárna moc může poměrně značně ovlivňovat výklad neurčitých právních pojmů, kterých se Rada řídí při svém užití správního uvážení, zejména v komplexním hodnocení kritérií, které jsou rozhodující při udělení, nebo neudělení licence a tudíž může tedy být zákonodárnou mocí poměrně značně ovlivňována. Nedovedu si úplně představit, jestli je tato skutečnost důvod k obavám, či je to naopak výhoda, ale určité teorie jdou v tomto směru bezesporu vymyslet. Avšak vzhledem ke snaze zachování rovnosti před zákonem, lze podle mého názoru hovořit spíše o nepříjemné skutečnosti, protože pokud se legislativou změní výklad některého neurčitého právního pojmu, logicky to bude mít vliv na rozhodování Rady, která právě tento pojem musí zohlednit. Závěrem mi nezbyvá, než poděkovat za možnost tuto diplomovou práci vytvořit, protože jsem se díky této práci seznámil s procesem udělování vysílacích licencí, jakožto se všemi instituty s tím spojenými do značné míry a také bych chtěl poděkovat za skutečnost, že jsem zde mohl vyjádřit své vlastní názory k této problematice.

9. Resumé

V této diplomové práci jsem se pokusil popsat proces udělování vysílacích licencí podle zákona o rozhlasovém a televizním vysílání a instituty s tím spojené. Toto téma jsem si vybral především z důvodu mého zájmu o obor správního práva, jakožto o veškeré komunikační zdroje. Tato práce je rozdělena do osmi samostatných kapitol a každá z nich popisuje jiné skutečnosti v tomto procesu. První kapitola popisuje základní obsah jednotlivých kapitol, přičemž jsou zde také stanoveny cíle této práce. Ve druhé kapitole popisují významné historické momenty v oblasti vysílání. V kapitole třetí se zabývám právní úpravou a také zde rozebírám nejdůležitější právní předpisy. Část čtvrtou věnuji Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, přičemž zde popisují její působnost, pravomoc a také určité její povinnosti. V páté kapitole popisují proces udělování vysílacích licencí, zmiňují různé druhy řízení a jejich průběh, jakožto také výsledné rozhodnutí Rady. V části šesté se zabývám právy a povinnostmi provozovatelů vysílání, provádím jejich členění a popisují nejdůležitější z nich. Sedmou kapitolu věnuji sankcím, jejich členění a podmínkám jejich uplatnění v jednotlivých situacích. V poslední kapitole hovořím o mém vlastním názoru v této problematice a pokouším se zde také popisovat vliv současné právní úpravy na občany České republiky.

Abstrakt – Cizojazyčné resumé

The purpose of my diploma thesis is to analyse the granting of broadcasting license under the act of radio and television broadcasting. The reason for my research is the fact, that i am interested in telecommunication and administrative law. The thesis is composed of eight chapters and each of them is dealing with different aspects. Chapter one is introduction and defines basic terminology used in this thesis and it determine the target of this research. Chapter two describe the most important historical moments. Chapter three examines relevant Czech legislation and deals with distribution and structure of the most important rules. Part four is about the council for radio and television broadcasting. This part investigates the scope of power and composition of this council. Part five discusses the process of the granting the broadcasting license under the act of radio and television broadcasting. This part explains breakdowns of species management of this process and it describes the final decisions of the

council. Chapter six describes the rights and obligations of broadcasters, which are divided into several categories, where i am describing the most important of these rights and obligations. Part seven addresses the penalties against broadcasters and it illustrates that specific penalties in different situations. The last chapter is about my own opinion in this problematic and i am considering the theories and the problems that could arise in Czech republic in the validity of current legislation.

10. Seznam použitých zdrojů

Literatura

- JIRÁK, J., KOPPLOVÁ, B. *Média a společnost - Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Praha: Portál, 2003 ISBN 978-80-7367-287-4
- MC QUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha: Portál, 1999 ISBN 80-7178-200-9.
- LEKEŠ, BOHUMÍR *Telekomunikační právo*. Praha: Orbis, 1953 ISBN 38.00
- BEDNAŘÍK, P., ČÁBELOVÁ, L. *Dějiny Českých médií v datech*. Praha: Karolinum, 2003 ISBN 80-246-0619-4
- HENDRYCH, DUŠAN *et al. Správní právo. Obecná část, 8. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2012 ISBN 978-80-7179-254-3
- ROZEHNAL, ALEŠ *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů, Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011 ISBN 978-80-7357-628-8
- CHALOUPKOVÁ, H., HOLÝ, P. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2004 ISBN 978-80-7400-143-7
- ROZEHNAL, ALEŠ *Mediální právo 2., rozšířené vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007 ISBN 978-80-7380-033-8
- CHALOUPKOVÁ, H., HOLÝ, P. *Autorský zákon: komentář*. 4. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xii, 477 s. ISBN 978-80-7400-432-2
- BURTON, G., JIRÁK, J. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister Principal, 2001, 18 s. ISBN 80-85947-67-6

Právní předpisy

- Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání
- Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi

- Zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu
- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy
- Zákon č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání
- Zákon č. 121/200 Sb., autorský zákon
- Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách
- Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích
- Zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník
- Zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky
- Zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon
- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích
- Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání
- Zákon č. 324/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích
- Zákon č. 136/1991 Sb., o rozdělení působnosti mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Českou republikou a Slovenskou republikou ve věcech tisku a jiných informačních prostředků
- Zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců
- Zákon 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/191 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání
- Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě

- Zákon č. 517/1992 Sb., o české tiskové kanceláři
- Usnesení vlády č. 292, které zakotvilo zřízení Úřadu pro tisk a informace v Čechách a na Moravě
- Zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání - Kodex České televize
- Jednací řád Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, přijatý na základě usnesení Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 1. 9. 2010
- Organizační řád Úřadu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání přijatý usnesením Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 1. 3. 2012
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele
- Evropské úmluva o přeshraniční televizi
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES
- Smlouva o založení Evropského společenství vyhlášené v Úředním věstníku Evropských společenství č. C 340 dne 10. 11. 1997

Judikatura

- Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 3/2007-83
- Rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 9 Ca 420/2007
- Rozhodnutí Městského soudu v Praze č. j. 8 Ca 66/2009-36
- Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze Rc 40/94 6A 98/93
- Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 1119/2007 As 10/2005
- Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu SJS 739/2006, 3 As 24/2004-79
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu JC 20/2005, 29 Odo 291/2004
- Rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 10 Ca 242/2007
- Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2004-82

- Rozhodnutí Městského soudu v Praze SJS 651/2000, Ca 312/98
- Rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 11 Ca 25/2008.
- Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 8. 11. 2005, ve věci C - 380/05, Centro Europa 7 Srl v. ministero delle Comunicazioni e Autorita per le garanzie nelle comunicazioni a Direzione generale per le concessioni e le autorizzazioni del Ministero delle Comunicazioni

Internetové zdroje

- www.rrtv.cz
- www.idnes.cz
- www.mediainfo.cz
- www.radiotv.cz
- www.ceskamedia.cz

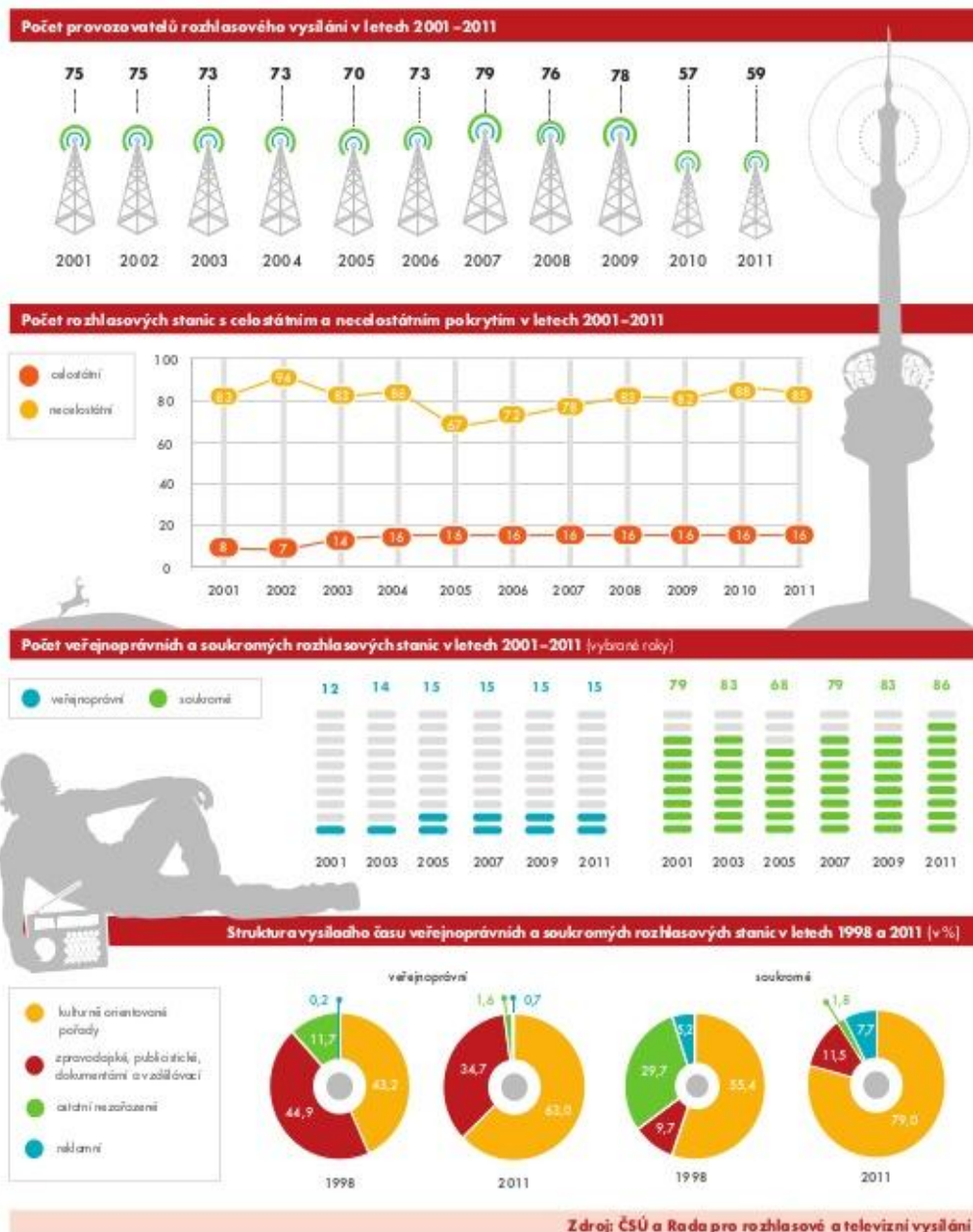
11. Přílohy

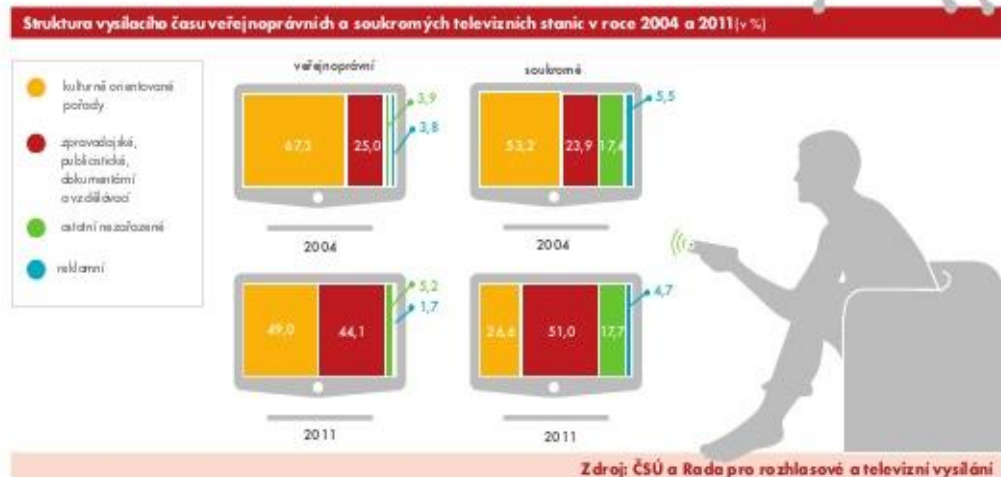
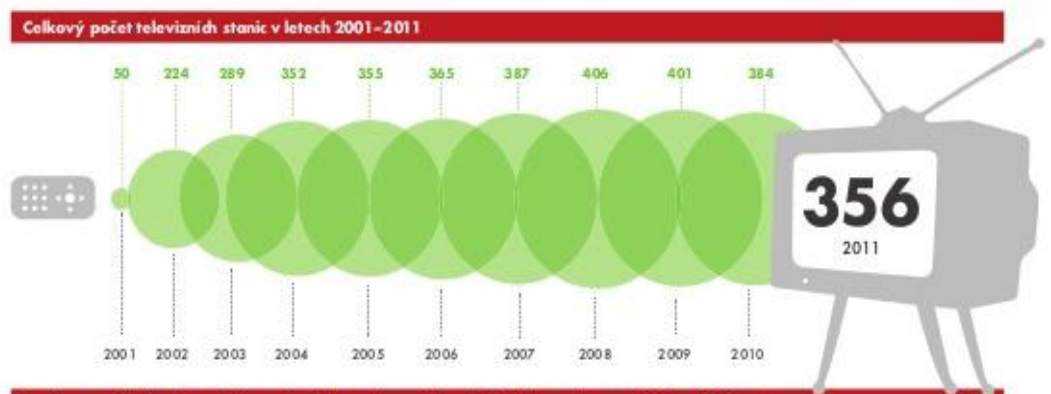
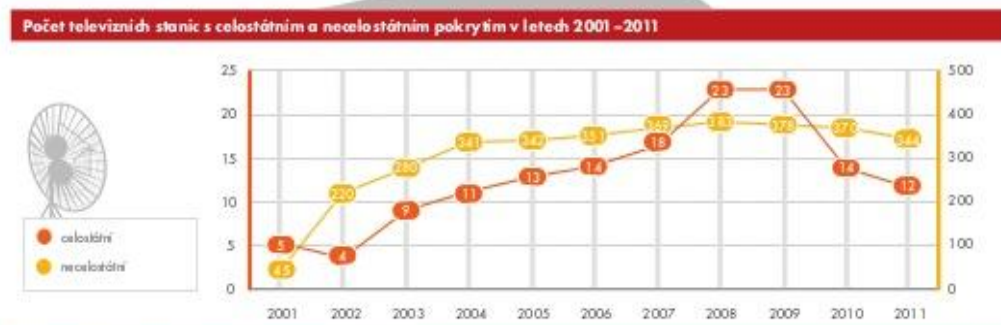
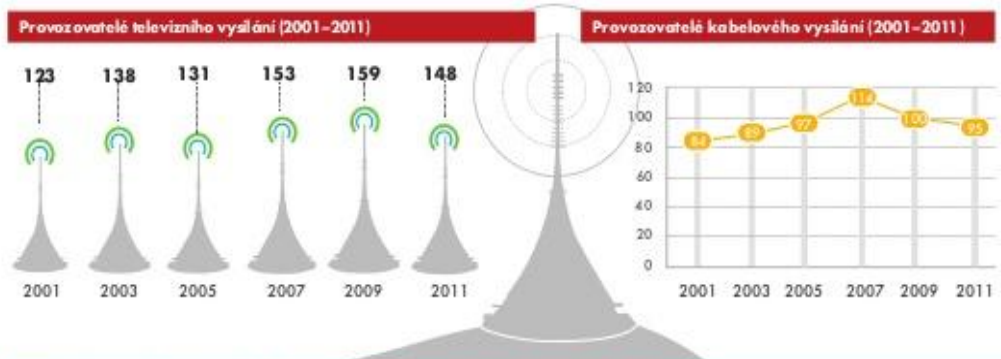
Příloha 1., zdroj: Český statistický úřad a Rada pro rozhlasové a televizní vysílání.

Rozhlas a televize v ČR

Uvedené grafy představují vývoj počtu provozovatelů vysílání rozhlasových a televizních stanic v České republice včetně rozdělení do základních sektorů vlastnictví. Infografika také ukazuje strukturu vysílacího času v uvedeném období.

Zdroj: ČSÚ a Rada pro rozhlasové a televizní vysílání